Dziś 24 strony „Kurjer Łódzki" wraz z dodatkiem literacko-naukowym — 16 stron oraz „Łódź w Ilustracji" — 8 stron.

Nr. 43. Niedziela, dnia 12 lutego 1933 roku. Rok XXXIII.

Kurjer Łódzki

Uważamy że:

„Na objawy międzynarodowej pychy, wcielanie w życie doktryny — nikt pod słońcem sobie pod groźbą upadku nie może pozwolić, a szczególnie naród polski, którego wielki program polega na skromnej na roli i przy warsztatach pracy trzymanych własnemi niesłabnącemi rękoma".

(patrz. art. wstępny str. 3-cia)

Numer pojedyńczy 25 gr. Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. ◆ Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11 ◆ Ekspedycja ul. Piotrkowska Nr. 11 ◆ Skrzynka pocztowa 132.
Telefony: Redakcji nr. 102-28 i 138-28 ◆ Administracji nr. 102-29. Redakcja otwarta dla interesantów tylko od godz. 2 do 5 po poł.
Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz 3 do 4 po poł. — Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 10-ej wiecz. bez przerwy. Wydział Prenumeraty tel. 182.48. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

CASINO
Dziś i dni następnych!
Bezsprzecznie najweselsza komedja polska **„ROMEO i JULCIA"**
OBSADA: **Zula Pogorzelska, Adolf Dymsza, Konrad Tom, Antoni Fertner, Stan. Sielański** i inni. Reżyserja: Jan Nowina Przybylski. Muzyka: H. Wars. Dialogi: K. Tom Nadprogram: Groteska rysunkowa Fleischera. Początek seansów o godz. 12 w poł.
Passe-partout, bilety ulgowe i wolne wejścia bezwzględnie nieważne.

Dziś w numerze:

SOJUSZ WYBORCZY NIEMIECKIEJ REAKCJI — Str. 2
PEŁNA TABELA WYGRANYCH POLSKIEJ LOTERJI PAŃSTWOWEJ Str. 2
PIERWSZE ZWIASTUNY RYCHŁEJ WIOSNY — Str. 4
SYTUACA W ZATARGU KOTONIARZY — Str. 4
UROCZYSTOŚCI PAPIESKIE W ŁODZI — Str. 5
POLSKA NA WIOSENNYCH TARGACH LIPSKICH — Str. 7
CEDUŁA GIEŁDY — Str. 7
NOCNE DYŻURY APTEK — Str. 12
AUDYCJE RADJOFONICZNE—Str. 13

Wyrok w procesie b. więźniów Brześcia.

Sąd Apelacyjny zatwierdził rozmiar poprzednich kar

zamieniając dom poprawy na więzienie z utratą praw.

Oskarżeni nieobecni przy ogłaszaniu wyroku.

WARSZAWA, 1.2 (PAT) — W sobotę o godz. 3-ej po południu **Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok** w sprawie z oskarżenia Hermana Liebermana i innych. Na mocy odnośnych przepisów prawa **Sąd Apelacyjny orzekł:** zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 stycznia 1932 r. **zatwierdzić** z tem, że wymierzoną oskarżonym **Wincentemu Witosowi, Kazimierzowi Bagińskiemu, Hermanowi Liebermanowi, Norbertowi Barlickiemu, Władysławowi Kiernikowi, Mieczysławowi Mastkowi, Stanisławowi Dubois, Adamowi Pragerowi, Adamowi Ciołkoszowi i Józefowi Putkowi kare więzienia, zastępującego dom poprawy, zamienić na karę więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich w stosunku do Witosa, Bagińskiego, Barlickiego, Liebermana i Kiernika na lat 3-y, Mastka, Duboisa, Pragera, Ciołkosza i Putka na lat 5.** Na poczet kosztów sądowych pobrać od Witosa i Bagińskiego po 40 złotych, od wszystkich pozostałych oskarżonych po 80 złotych. Jak wiadomo, wyrokiem Sądu Okręgowego oskarżony Witos skazany został na półtora roku więzienia. Lieberman na 2 i pół, Bagiński 2 lata Kiernik 2 i pół, Barlicki 2 i pół, a oskarżeni Ciołkosz, Dubois, Mastek, Prager i Putek na 3 lata więzienia.

Następnie przewodniczący ogłosił tryb zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego. **W ustnych motywach** przewodniczący zaznaczył, iż Sąd Apelacyjny nie uwzględnił zarówno żądania prokuratury o zmianę kwalifikacji i o surowszą karę dla oskarżonych, jak i wniosku obrony o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i uniewinnienie oskarżonych. Sąd Apel. uznał wyrok Sądu Okręgowego za prawidłowy w zakresie orzeczenia o winie oskarżonych i kwalifikacji prawnej tudzież za słuszny co do wymiaru kary, opierając swe przekonanie na następujących podstawach: Stan faktyczny spisku polegał na porozumieniu się oskarżonych, którzy powzięli zamiar spełnienia przestępstwa, dla którego spisek został zawiązany. Chodzi o porozumienie się a nie o szczegóły wykonania planu. Na podstawie materjału dowodowego Sąd nabrał najgłębszego przekonania, iż zostało całkowicie udowodnione porozumienie się w sprawie obalenia przemocą członków sprawującego władzę rządu. Zostały nawet poczynione czynności przygotowawcze do wykonania zamachu, lecz były to przygotowania ogólne i stanu faktycznego z art. 102 k. k. z 1903 r. jeszcze nie przekroczyły. Niema zatem podstaw do stosowania art. 101 tegoż k. k., względnie art. 96 w związku z art. 95 k. k. z 1932 r. jak tego żąda prokurator. Sąd Apelacyjny rozważył ponadto podstawowe zagadnienie w sprawie, a mianowicie kwestję przemocy i przyszedł do stwierdzenia, że skarga apelacyjna oskarżonych zacieśnia to pojęcie. W sprawie niniejszej ustalone są ponad wszelką wątpliwość krwawe zajścia w dniu 14 września 1930, które są w pełnem rozumieniu życiowem i prawnem przemocą. Z tych założeń wychodząc Sąd Apelacyjny wyrok pierwszej instancji zatwierdził lecz wobec wprowadzenia nowego kodeksu karnego zakwalifikował przestępstwo z art. 97 w związku z art. 95 k. k. 1932 r.

W czasie ogłaszania wyroku **oskarżeni byli nieobecni.**

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem podaję do wiadomości, iż Jeneralną Reprezentację Wag Uchylnych „J. CAUDR" otrzymała firma

R. LINKOWSKI

Łódź, Piotrkowska 120
Tel. 226-26.
Warszawa, Marszałkowska 102.

ZNÓW ZNIŻKA EMERYTUR.

WARSZAWA, 12.2 (Tel. wł.) — Izba skarbowa w Warszawie rozesłała zawiadomienia, że od 1-ego kwietnia zaopatrzenie emerytalne będzie zmniejszone o 11,2 procent.

Ś. P. PROF. BALZER A USTAWA AKADEMICKA.

WARSZAWA, 12.2 (Tel. wł.) — Wdowa po ś. p. Oswaldzie Balzerze nadesłała do posła Trąmpczyńskiego list, w którym stwierdza, że po 10 dniach gorączkowej pracy Balzer zredagował uwagi o projekcie ustawy akademickiej i wysłał rękopis pocztą, a nazajutrz dostał udaru serca, który stał się początkiem śmiertelnej choroby.

LINDBERGH PRZYBĘDZIE DO EUROPY.

WARSZAWA, 12.2 (Tel. wł.) — Słynny lotnik amerykański Lindbergh ma przybyć na wiosnę do Europy. Aeroklub warszawski zwrócił się do niego z prośbą o odwiedzenie Polski.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO OJCA ŚW.

CITTA DEL VATICANO, 12.2 (PAT) Według krążących pogłosek z okazji Roku Świętego Pius XI w dniu Wielkiej nocy ma pobłogosławić tłum wiernych na placu Św. Piotra z balkonu nad kruchtą bazyliki. Zwyczaj ten, utrzymany do 1870 r. został zniesiony wobec zajęcia Rzymu przez wojska włoskie.

Na miejscu grozy i zniszczenia

Szczegóły straszliwej katastrofy w zagłębiu Saary.

Setki zabitych i rannych. Zburzone przez eksplozję miasto. Żałoba w całych Niemczech. Podejrzenia zbrodniczego sabotażu.

BERLIN, 12.2. Prace straży ogniowych i drużyn ratowniczych nad rozkopywaniem i wydobywaniem ofiar katastrofy, trwały bez przerwy całą noc i są nadal w toku.

Jak przypuszczają, pod zburzonemi domostwami leżą jeszcze liczne ofiary. Dyrekcja fabryki, zapewnia, że minęło już niebezpieczeństwo dalszych wybuchów.

Ponieważ istnieją uzasadnione obawy możliwości demonstracyj ze strony komunistów do Neunkirchen były ściągnięte silne oddziały policji dla utrzymania porządku.

Płonąca koksownia i fabryka benzolu przedstawiały w ciągu całej nocy prawdziwe morze płomieni. Olbrzymia krwawa łuna na niebie widoczna była w promieniu kilkudziesięciu kilometrów.

Na wieść o katastrofie pośpieszyły z sąsiednich miast, jak: Kaiserslautern, Zweibrücken, Pirmazens i innych — drużyny ratownicze, złożone z lekarzy sanitarjuszów, oraz ochotnicze straże ogniowe.

Zbiornik gazu, który wyleciał w powietrze, pod względem wielkości był trzecim w Niemczech. Jego wysokość wynosiła 75 metrów, średnica 45 metrów, a powierzchnia 155 metrów kwadratowych.

Utrzymywało się ogólne przekonanie w sferach fachowych, że zbiornik jest całkowicie zabezpieczony przed możliwością wybuchu.

Wewnętrzne i zewnętrzne ściany wyłożone były specjalną blachą pancerną. Budowę zbiornika skończono w pierwszej połowie 1931 roku. Gęsto rozgałęziona sieć przewodów zaopatrywała w gaz całą prowincję.

CO SPOWODOWAŁO KATASTROFĘ.

Jak donosi „Neunkirchener Zeitung" pierwszy, nieznaczny zresztą, wybuch nastąpił w fabryce benzolu, wskutek czego powstał pożar. Ogień przedostał się następnie przewodami do głównego zbiornika gazu, który wyleciał w powietrze z niebywałą detonacją, zasypując ciężkiemi żelaznemi odłamkami kolonję robotniczą. Zbiornik został dosłownie zmieciony z powierzchni ziemi.

Wskutek wybuchu zostało prawie zupełnie zburzonych 15 domów w położonem w pobliżu osiedlu robotniczem. W mieście niema prawie jednego domu, któryby nie ucierpiał mniej lub więcej. Uszkodzony został nawet dworzec kolejowy, co spowodowało przerwanie komunikacji z Zweibrücken. W okolicznych wioskach wyleciały z okien wszystkie szyby.

Mnożą się pogłoski, jakoby przyczynę katastrofy należało przypisać zbrodniczemu aktowi sabotażu.

STRASZLIWE SCENY.

Na miejscu katastrofy rozgrywały się rozdzierające sceny. Krewni tych, którzy zginęli, przerwali kordon policyjny i starali się zdobyć przynajmniej jakąś małą pamiątkę po swych bliskich.

W momencie, gdy zbiornik wyleciał w powietrze, przejeżdżał obok samochód cięża rowy. Ciśnienie powietrza odrzuciło wóz na odległość kilkudziesięciu metrów na ścianę domu. Uderzenie było tak potężne, że ściana uległa zburzeniu, a czterej pasażerowie samochodu zostali dosłownie zmiażdżeni.

Władze miejskie zarządziły ewakuację ludności z najbardziej uszkodzonych domów Ulice miasta przedstawiają obraz tak strasznego zniszczenia, jak po wielkiem trzęsieniu ziemi, albo po przejściu trąby powietrznej. Zakłady przemysłowe w 45 tys. Neunkirchen nie będą mogły być wcześniej uruchomione, niż po upływie roku, co jeszcze więcej wzmoże klęskę bezrobocia.

HEKATOMBA OFIAR.

Prezydent Rzeszy Hindenburg w telegramie, wystosowanym do burmistrza Neunkirchen, wyraził swe współczucie z powodu katastrofy, a jednocześnie wyasygnował 100 tys. marek na pomoc dla dotkniętych katastrofą.

Komisja rządowa ogłosiła w całem Zagłębiu Saury publiczną żałobę do dnia pogrzebu ofiar nieszczęścia. W czasie tym zabronione jest urządzanie wszelkich zabaw i imprez rozrywkowych. Teatry i kina zostały w całem Zagłębiu zamknięte.

Dotąd wydobyto z pod gruzów 49 zabitych, 300 ciężko rannych i ponad 1.000 lżej rannych. Liczba zabitych według przypuszczeń nie przekroczy 100.

KONDOLENCJE.

BERLIN, 12.2 (PAT) — Na ręce komisji rządzącej zagłębia Saary kondolencje nadesłali m. innemi sekretarz generalny Ligi Narodów oraz delegat włoski w charakterze przewodniczącego rady. Na znak żałoby na gmachach urzędowych aż do czasu pogrzebu ofiar na całym terenie Rzeszy zawieszone będą flagi opuszczone do połowy masztu.

Nadzieje lepszych dni dla rolnictwa.

Zwyżka cen na rynkach zbożowych.

WARSZAWA, 12.2 (Tel. wł.) — Notowania giełd zbożowo-towarowych w całej Polsce wykazują **zwyżkę cen zboża, która zdaje się przybierać trwalszą formę.** Tłumaczy się to częściowo zmniejszoną podażą zboża, wskutek wyczekującej pozycji rolnictwa, które spodziewa się wydatniejszej zwyżki cen oraz trudniejszemi jak zwykle o tej porze warunkami komunikacyjnemi. Zwyżkują zwłaszcza ceny pszenicy, której zbiory były znacznie mniejsze niż w roku poprzednim. Za daiszą **poprawą cen na rynkach zbożowych przemawia fakt notowanych zwyżek cen zboża na rynkach zagranicznych, a zwłaszcza amerykańskich.** W ostatnich dwóch tygodniach żyto zwyżkowało przeciętnie o 2 zł na 100 klg. pszenica natomiast wykazała zwyżkę 4 do 5 zł. na 100 klg. Przeciętna cena pszenicy jednolitej na giełdzie zbożowo - towarowej z przed 10 dni wynosiła około 28 do 29 zł., obecnie natomiast ceny kształtują się na poziomie od 31 do 32 z., a ostatnio nawet 33 zł.

Jad złośliwego karła.

Wzmożona działalność hitlerowców w Gdańsku.

GDAŃSK, 12.2 (Tel. wł.) — W ostatnich czasach daje się zauważyć na terenie Wolnego Miasta **ponowne wzmożenie działalności hitlerowców.** Niewątpliwie ma to związek z przebiegiem wypadków politycznych w Rzeszy. Jednym z przykładów wzmożenia aktywności hitlerowców jest ostatni numer tygodnika „Der Vorposten", w którym szereg notatek poświęconych jest atakowi Polski. W artykule p. t. „Zurück zur Reich" organ gdańskich hitlerowców powtarza szereg znanych argumentów o rzekomem niewykonaniu przez Polskę zobowiązań prawnych w stosunku do Gdańska, o rzekomo istniejących zamiarach zajęcia przez Polskę Wolnego Miasta i w konsekwencji żąda **podjęcia akcji powrotu Gdańska do Rzeszy.** Na innem miejscu ten sam tygodnik atakuje Ligę Narodów za niedość jakoby korzystne rozstrzygnięcie spraw polsko gdańskich znajdujących się ostatnio na forum Genewy.

USTAWY W SEJMIE.

WARSZAWA, 12.2 (Tel. wł.) — Rząd wniósł do Sejmu projekt ustawy kartelowej i projekt podatku majątkowego pozatem nowelę do ustawy o wykonywaniu reformy rolnej.

Sojusz wyborczy niemieckiej reakcji.

Wspólny blok nacjonalistów i Stahlhelmu.

Mackenzen, Papen i Hugenberg na czele listy.

BERLIN, 12. 2. (PAT). W wyniku kilkudniowych rokowań partja niemiecko-narodowa i Stahlhelm połączyły się we wspólny blok wyborczy p. n. czarno-biało-czerwony front walki. Blok ten w nadchodzących wyborach do Reichstagu wystąpi ze wspólnemi listami. Czołowymi kandydatami listy państwowej są feldmarszałek Mackenzen, wicekanclerz Papen i min. Seldte. Listom okręgowym przewodzi min. Hugenberg.

Mackenzen jako najstarszy wiekiem ma dokonać otwarcia przyszłego Reichstagu.

„Deutsche Ztg." donosi, że Hindenburg wyraził szczególną radość z powodu utworzenia bloku, w którym nastąpiło zjednoczenie ugrupowań narodowych.

ROZRUCHY W CZASIE MOWY HITLERA.

BERLIN, 12. 2. (PAT). Z powodu piątkowego przemówienia kanclerza w kilku dzielnicach miasta doszło do kontrdemonstracyj komunistycznych. Przed megafonami ustawionemi na największych placach miasta, przez które transmitowane było przemówienie kanclerza gromadziły się grupy komunistów, wznosząc wrogie okrzyki przeciwko rządowi. W północnej dzielnicy miasta doszło do rozruchów, w czasie których policja rozpędzała demonstrantów przy pomocy pałek gumowych. W czasie starć z policją padły również strzały rewolwerowe.

NOWY ZAMACH NA WOLNOŚĆ PAŃSTW ZWIĄZKOWYCH.

BERLIN, 12. 2. (PAT). Wielkie wrażenie w kołach politycznych wywarła wiadomość, że rząd Rzeszy ma zamiar zamianować komisarza rządowego dla Hessji, gdzie rządzi dotychczas gabinet koalicji weimarskiej. Powodem przypuszczeń na ten temat było przybycie delegata rządu Rzeszy d-ra Medikusa, który interwenjował u hessyjskiego ministra spraw wewnętrznych, twierdząc że policja stosuje podwójną miarę w otaczaniu opieką stronnictw lewicowych i prawicowych. Dr. Medikus wysunął z konkretnemi żądaniami w tej sprawie na rzecz stronnictw prawicowych.

PRZEŚLADOWANIE SOCJAL-DEMOKRACJI

BERLIN, 12. 2. (PAT). Wszystkie pisma socjal-demokratyczne wychodzące na terenie Rzeszy zostały zawieszone na trzy dni za przedrukowanie odezwy wyborczej socjal-demokratów. Ogółem zawieszono 28 dzienników socjal-demokratycznych.

GADATLIWY KANCLERZ.

BERLIN, 12. 2. (PAT). Zapowiadają 10 dalszych przemówień kanclerza Hitlera, które będą wygłaszane kolejno w różnych miastach Niemiec.

—

Przeciw uzbrajaniu Węgier przez Włochy.

Interwencja Anglji i Francji w Wiedniu.

Przesyłka broni ukryta na terenie Austrji.

LONDYN, 12. 2. (PAT). Sir Eric Phipps, pos. Wielkiej Brytanji w Wiedniu ponowił démarche Wielkiej Brytanji u kanclerza Dollfussa w sprawie znajdującego się na terytorjum Austrji transportu broni, pochodzącego z Włoch, a przeznaczonego dla Węgier. Demarche wczorajsze wykonane być miało według instrukcji Foreign Office, ze specjalnym naciskiem. Poseł brytyjski miał zażądać, aby cały transport broni, którego obecne miejsce przechowania jest ukrywane w tajemnicy został w określonym czasie odesłany do Włoch skąd przybył. W razie nieuczynienia zadość temu żądaniu Wielka Brytanja gotowa jest wraz z Francją poprzeć wystąpienie przedstawicieli Małej Ententy w Genewie.

DEMARCHE FRANCJI W WIEDNIU.

PARYŻ, 12. 2. (PAT). Rząd francuski polecił swemu posłowi w Wiedniu wystąpić w porozumieniu z przedstawicielami dyplomatycznymi państw Małej Ententy z démarche u rządu austrjackiego w kwestji tajnego transportu broni przyłapanego w Hirtenbergu.

Tryumf polskości w krainie Czarnego Krzyża

Klucz Waplewski ocalony przed zakusami niemieckich banków.

POZNAŃ, 12.2 (Tel. wł.) — Ze Sztumu donoszą radosną nowinę: **Wystawiony przez niemieckie banki na subhastę majątek ziemski Waplewo**, gniazdo rodzinne Sierakowskich, **został w ostatniej chwili uratowany.** Liczni a zamożni krewni Stanisława hr. Sierakowskiego — Branniccy i Lubomirscy, podjęli skuteczną akcję ratowniczą. Były do pokonania ogromne trudności. Pomimo kryzysu uczciwy dłużnik regulował rzetelnie w miarę możności długi swoje. Przyjazd hr. Sierakowskiego z tułactwa z Torunia do dawniejszej rezydencji zaskoczył Niemców. Pretensje Central-Bodencreditbanku zostały w zupełności zaspokojone, subhasta, została cofnięta. **Waplewski klucz został uratowany.**

Głęboka wiara robotnika polskiego, że nie zostanie pokrzywdzony przez swego chlebodawcę polskiego, triumfowała. Właściciel Waplewa sam osobiście kierował wypłatą zaległej robocizny swych robotników. Z szczerą radością i ze łzami wdzięczności witali swego chlebodawcę ci robotnicy. A z niejednego serca polskiego wyrwało się westchnienie, ciche a gorące, aby nigdy ziemia polska nie była już zagrożona, jedyna ostoja jego bytu w krainie Czarnego Krzyża — tuż pod blankami Malborka.

—

Niepokój Holandji mija.

Rozwiane obawy w związku z buntem marynarzy.

HAGA, 12. 2. — Stłumienie buntu na pancerniku „De zeven Provincen" powitane zostało przez władze holenderskie z wielką ulgą. Początkowo bowiem zdawało się, że bunt stanie się hasłem do walk ludności indyj holenderskich z władzami i panowaniem Europy.

Wskazywały na to fakty odmowy posłuszeństwa przez marynarzy kolorowych na innych okrętach floty wojennej oraz podniecenie umysłów, szczególnie w Batawii.

Obecnie w kraju nastąpił zupełny spokój a ludność nawet manifestacjami dokumentuje swą lojalność wobec władz. Pierwsze doniesienia po ujęciu zbuntowanego pancernika mówiły iż wszyscy zabici marynarze zostali pogrzebani na jednej z wysepek, obawiano się bowiem, że podczas ich pogrzebu w Batawji mogłyby powstać rozruchy. Obecnie okazuje się, że wszyscy zabici w liczbie 22 oraz ranni zostali przeniesieni na jeden z torpedowców pocztowych, który pełną parą jedzie do Batawji, gdzie w dniu dzisiejszym odbędzie się pogrzeb.

Prasa i opinja publiczna popierają energiczne stanowisko władz. W całych Indjach Holenderskich panuje spokój.

—

WŁOCHY ZAPRZECZAJĄ.

RZYM, 12.2 (PAT) — Agencja Stefani donosi na podstawie wiadomości ze źródeł miarodajnych, że pogłoski, obiegające zagranicę, o rzekomych węzłach sojuszu, jakiemi miała się niedawno połączyć Italja z pewnemi państwami są całkowicie pozbawione podstaw.

BEZROBOCIE W CZECHOSŁOWACJI

PRAGA, 12. 2. (PAT). Liczba bezrobotnych w Czechosłowacji wzrosła w styczniu o 119.166 osób tak że stan bezrobocia z końcem stycznia r. b. wynosił 855.477 osób, czyli 6 procent całej ludności Czechosłowacji.

Spisek na życie Stalina.

Aresztowanie 100 członków bojowej organizacji trockistów

BERLIN, 12. 2. — Z Moskwy donoszą: GPU. natrafiło na ślad nowej **szeroko zakrojonej bojowej organizacji trockistów**, która, według dotychczasowych dochodzeń miała dokonać **zamachu na życie Stalina.**

Były komisarz Preobrażeński i około 100 trockistów zostało aresztowanych. Spiskowcy mieli, według ułożonego planu, dokonać napadu na Gorki, gdzie Stalin stale zamieszkuje i zamordować dyktatora sowieckiego. Wykryta organizacja trockistów posiadała liczne oddziały w miastach prowincjonalnych.

Przywódca tej organizacji Preobrażeński odgrywał wybitną rolę w administracji sowieckiej i zajmował wpływowe posady w sowieckim banku państw. oraz w komisarjacie finansów.

Po zesłaniu Trockiego, Preobrażeński został również zesłany na Syberję wraz z Radkiem. Po podpisaniu deklaracji skruchy został on jednocześnie z Radkiem ułaskawiony przez Stalina i powrócił do Moskwy.

W Moskwie pogłoska o wykryciu nowego sprzysiężenia wywołała olbrzymie **wrzenie.**

Afera w ZASP-ie.

Jan Pawłowski w stanie oskarżenia.

WARSZAWA, 12.2. **Urząd prokuratorski przekazał sprawę afery w ZASPIE sędziemu śledczemu Żochowskiemu. W związku z tem sprawa nie pójdzie w trybie dochodzenia prokuratorskiego, lecz zwykłego śledztwa. Stało się to naskutek ogromu materjału wymagającego wszechstronnego zbadania.** W stan oskarżenia postawiony jest Jan Pawłowski, były dzierżawca Teatru Miejskiego w Łodzi i generalny intendent ZASPU. Winę innych ustali dalsze śledztwo. Przesłuchanie świadków rozpocznie się w przyszłym tygodniu. Według pogłosek Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w najbliższym czasie cofnie zezwolenie na pobieranie przez ZASP 10 groszowych dopłat do biletów teatralnych. Dotychczas z tego źródła ZASP zebrał kilkadziesiąt tysięcy złotych używając funduszów przeznaczonych na budowę Domu Aktora z całą bezceremonjalnością na inne cele.

—

NAJWIĘCEJ ZANIEDBANE I ZNISZCZONE
RĘCE
udelikatnia natychmiastowo, wybiela, chroni od tuszczenia i odziębienia
KREM PRAŁATÓW PERFECTION
Do nabycia w pierwszorzędnych perfumerjach i sklad. aptecznych

Protest przeciwko wyborom do Sejmu w okręgu Nr. 46 — Jasło.

WARSZAWA, 12.2 (Tel wł.) — W poniedziałek, dnia 13-go b. m. Sąd Najwyższy rozpatrywać będzie na posiedzeniu jawnem protest dr. Romana Zarytkiewicza przeciwko wyborom do Sejmu w okręgu wyborczym nr. 46 — Jasło — Ropczyce — Strzyżów — Mielec — Kolbuszowa — Tarnobrzeg. Protest referować będzie sędzia dr. M. Warzkowicz.

Z okręgu nr. 46 — Jasło weszli do Sejmu posłowie: Ian Madejczyk, Franciszek Stachnik i Marcin Margul — z klubu parlamentarnego posłów chłopskich i Kazimierz Duch, Stanisław Dobrzański, Karol Pers — z BBWR.

O PEŁNOMOCNICTWA DLA RZĄDU.

WARSZAWA, 12.2 (Tel. wł.) — **Pod koniec sesji sejmowej według obiegających pogłosek rząd zażąda pełnomocnictw, podobnie jak roku minionego.**

NIEUDANA PRZEPRAWA PRZEMYTNIKÓW

WILNO, 12. 2. Wczoraj dwóch przemytników usiłowało przez Niemen dostać się na teren Polski. Gdy przemytnicy znajdowali się na środku rzeki, zostali zauważeni przez litewski patrol graniczny, który oddał kilka strzałów. Jedna z kul trafiła przemytnika Stanisława Markunasa w bok, druga zaś przemytnika Stanisława Żukowskiego w nogę.

Przemytnikom odebrano dwa worki sacharyny.

RATUNEK W POLSCE.

WILNO, 12 2. — Donoszą z pogranicza że wczoraj koło Niegoreloje zatrzymano czterech wojskowych sowieckich, którzy z bronią w ręku usiłowali dostać się na teren Polski. Jeden z uciekających został zastrzelony.

Chmury nad Dalekim Wschodem.

Wojna chińsko-japońska nieunikniona?

NOWY JORK, 12.2 (PAT) — Według New York Times'a" w kołach oficjalnych Waszyngtonu wzrasta coraz bardziej zaniepokojenie w związku z rozwojem sytuacji na Dalekim Wschodzie. Jest wyrażany pogląd, iż nieunikionem następstwem konfliktu powstałego na tle operacyj wojskowych Japonji w Dżehol będzie **wojna chińsko-japońska.**

Stimson z całą uwagą śledzi rozwój wypadków i prawdopodobnie wypowie się, gdy Liga Narodów poważnie ostateczną decyzję.

Matsuoka, główny delegat Japonji w Genewie, ma rzekomo udać się do Waszyngtonu w celu widzenia się z Rooseveltem.

—

ZAWODY TENNISOWE POLSKA — DANJA.

KOPENHAGA, 12.2 (PAT) W ostatnim dniu rozgrywek tennisowych między przedstawicielami warszawskiej Legji a zespołem graczy duńskich Anker Jacobsen pobił Tłoczyńskiego w stosunku 7:9, 8:6, 9:7, zaś Ulrich zwyciężył Witmanna 6:0 6:1. Jędrzejowska pokonała panią Marie Pio w stosunku 6:4, 8:6. Rozgrywki więc przyniosły zwycięstwo Danji w stosunku 5:4.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY NARCIARSKIE W INNSBRUCKU.

INNSBRUCK, 12. 2. (PAT). W sobotę odbyły się w ramach narciarskich mistrzostw świata na skoczni Isel skoki do kombinacyj. Pierwsze miejsce zajął Erickson (Szwecja) 63,5 i 67 metrów, 2) Hoell (Austrja) 58 i 72,5, 3) Łuszczek Izydor (Polska) 52,5 i 67,5, 4) Stoll (Niemcy) 61 i 68,5 Marusarz Stanisław zajął 13 miejsce, skacząc 50 i 64,5.

ROZWIĄZANIE ORGANIZACYJ KOMUNISTYCZNYCH W RUMUNJI.

BUKARESZT, 12. 2. (PAT). Na mocy ustawy o stanie wojennym władze wojskowe wydały zarządzenie **rozwiązujące wszystkie organizacje komunistyczne**, działające pod różnemi nazwami, jak: blok włościański i robotniczy, liga czerwonej pomocy, związki robotnicze nie należące do konfederacji itd.

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSKI PRZECIW WYMÓWIENIOM.

WARSZAWA, 12,2 Spływanie lodów w lutym należy do nader rzadkich wypadków. Taki stan rzeczy notowano ostatnio w roku 1903. Wówczas jednak w marcu, wskutek ruptownych mrozów, Wisła zamarła po wtórnie, przyczem nastąpiła odwilż ścierpła w połowie kwietnia i to tak raptownie, że wylewy przybrały katastrofalne rozmiary. Czy w roku bieżącym nie powtórzy się to, co miało miesce przed 30 laty, wiadomo. Nikt nie jest w stanie zgłębić tajemnic przyrody.

—

Co słychać na świecie?

— BERLIN — W Kilonji zamknięto uniwersytet na trzy dni z powodu zajść politycznych.

— BARCELONA — Po dotkliwych mrozach przyszła nieoczekiwanie fala ciepła. Temperatura wynosiła w ciągu ostatnich dni 15 do 20 stopni powyżej zera.

— PARYŻ — Z Sant Jago de Chile donoszą, że w Limie wybuchła rewolucja. Potwierdzenia tej wiadomości dotychczas brak.

— BERLIN — Rząd Turyngijski wydał zakaz występowania w pochodach i demonstracjach z czerwonemi sztandarami oraz odznakami partji komunistycznej.

ZŁOTE UŚMIECHY FORTUNY.

Pełna tabela wygranych XXVI Polskiej Loterji Państwowej.

Wczoraj w trzecim dniu ciągnienia IV-ej klasy Polskiej Loterji Państwowej wygrane padły na numery następujące:

Po zł. 0.000 na n-ry: 10978 49563.

Po zł. 15.000 na n-ry: 58294 114355 .

Po zł. 5.000 na n-ry: 18753 34013 77198.

Po 2000 na n-ry: 18103 62738 66535 66981, 81417 95427 98324 113432 114019 123927 141787.

Po zł. 1000 na n-ry: 10529 688715 93282

Po zł. 500 na n-ry: 46286 54063 58491 70220 72783 75162 85922 117351 122456 131080 138582 139492.

Po zł. 400 na n-ry: 3173 6258 10806 14228 17622 19085 24427 26641 36826 38445 44318 54121 570 57854 58977 65778 78726 806203 84028 85596 87963 94083 111897 118432 129958 137652 145730.

Po 300 zł. na n-ry: 11205 7216 8559 12393 14099 16016 18031 115 334 19249 26216 702 30366 31607 36304 37003 626 39955 41835 43018 47007 48405 50062 56026 439 667 636 62461 77317 78197 84339 86159 827 89542 91518 92646 94849 96906 98644 99571 100936 108689 111481 112796 114980 117671 123791 949 127800 128236 131543 828 132657 143459 145498 147321.

Premje (zł. 100.000 premij podzielonych zostanie między ponownie wygrywające losy, w zależności od ilości tychże. Wysokość poszczególnych premij ustalona zostanie po ciągnieniu 4-ej klasy).

N-ry: 4466 7337 8997 13447 14090 99 340 534 16016 17612 910 21210 25563 31202 32743 34795 37369 799 38446 39614 42024 44318 46096 47007 48043 320 51284 52956 53210 595 57177 57854 58530 60685 62461 63160 65250 919 66223 68210 70604 72783 73592 74530 75150 523 76621 109 76186 654 77009 162 719 79825 82288 83406 440 84369 87151 963 90804 91518 95335 794 99374 99946 100412 102679 103643 106596 653 107359 108188 109965 112575 677 113018 114451 115338 116673 117671 119832 887 121754 123427 791 940 124021 264 125029 325 126152 130156 132581 133070 134725 137192 953 140574 142293 999 144569 146161 147483.

Po 250 zł. na N-ry:

221 354 579 748 895 10059 138 215 564 628 50 808 83 2190 694 773 53 852 3011 167 205 75 348 51 421 38 634 757 941 4152 688 790 837 5042 111 464 516 844 988 90 6185 470 695 754 950 7225 310 440 588 8248 312 615 790 943 9067 232 79 332 489 98 895.

70991 11054 259 321 407 36 542 733 843 12078 86 348 456 64 631 702 13212 40 333 41 751 989 14004 249 406 540 770 91 884 931 32 15575 16009 335 880 952 17346 69 409 74 561 674 18307 689 751 807 19534 35 791 865

20029 113 214 349 74 656 844 940 41 21094 163 511 20 22415 24 536 766 865 942 23057 102 210 423 25 54 575 686 889 24241 56 357 778

25141 68 505 483 833 65 946 61 72 26021 61 104 55 210 616 95 772 27299 528 655 872 940 29038 155 66 356 448 703 958 29041 211 309 441 708 97

30202 81 384 85 470 31184 208 374 904 32228 53 446 507 617 72 94 779 879 33324 434 50 698 773 34116 43 241 322 407 55 670 719 920 5013 26 308 547 663 952 77 36140 289 791 924 37 36 271 508 60 91 38041 246 55 39031 221 40 570 627 881.

40034 248 489 884 998 41267 687 766 984 42429 83 757 905 85 43042 178 305 32 449 731 44038 414 698 45161 325 64 410 68 712 817 [illegible] 46080 243 53 795 874 923 47014 613 779 48448 759 908 74 49056 61 205 336 77 599 718 53 72

50304 426 55 773 869 51253 413 60 500 [illegible] 52165 309 769 808 53212 62 306 69 92 627 92 734 54037 226 65 349 69 467 642 867 55036 167 209 435 74 97 593 675 90 722 938 56168 375 473 555 90 735 58 92 860 929 57311 554 704 58246 442 66 574 680 884 59001 348 861.

6007 278 487 686 61151 375 482 92 503 676 62184 87 471 607 56 724 81 827 975 63124 33 62 553 64 605 963 64231 330 906 61 65054 202 40 311 447 99 666 885 66014 24 248 63 307 68 410 35 537 678 95 947 67105 51 289 641 724 71 68106 440 529 614 741 69646 [illegible] 714 882 926 30 70.

70323 519 757 71 888 71439 61 84 634 81 850 935 72203 545 778 84 853 958 50 428 661 74032 193 255 302 625 35 777 923.

75194 220 643 909 76137 250 374 508 745 880 77156 206 546 646 723 981 78145 51 405 500 33 675 770 840 69 913 79030 41 80 194 385 62 723 926 44.

80119 62 360 639 899 930 81265 425 544 [illegible] 727 902 82062 72 452 58 61 83 773 83216 30 73 407 549 626 87 906 89 84021 121 544 812 85[illegible] 242 333 49 55 505 98 608 33 73 700 36 65 809 901 4 23 26319 65 439 529 38 615 702 814 35 91 87312 16 515 53 71 978 88033 691 734 851 89171 433 79 592 667 870.

90149 272 84 315 18 27 99 403 91 585 91135 250 361 96 761 944 92134 680 850 976 93062 78 337 797 94150 210 16 17 79 358 405 508 8[illegible] 690 95089 236 69 307 415 17 644 853 96014 78 150 63 378 513 17 763 840 97013 115 49 [illegible] 376 797 935 98161 336 436 48 533 701 37 872 90 99142 386 505 652 884 986.

100069 430 67 86 430 32 61 508 750 854 87 101013 108 247 61 48 664 850 98 901 15 9[illegible] 102254 360 65 68 455 622 705 31 901 75 103099 835 61 923 104191 315 40 444 93 807 15 60 99 105032 694 947 56 160040 73 194 227 393 45[illegible] 509 38 957 107034 103 594 933 108281 441 [illegible] 649 897 932 109089 129 231 487 585 804 916 35

110038 146 93 237 455 684 111022 167 217 374 487 511 720 94 55 112114 344 423 705 902 18 45 113011 71 317 458 91 114043 173 302 986 115074 96 8220 598 621 116682 869 117256 378 429 32 76 612 91 815 941 97 118505 (716 854 119459 506 765 905 50 977 78.

120141 475 518 43 64 700 832 121013 44 257 402 84 75 978 122131 262 510 22 755 62 68 90 823 963 90 123120 82 340 624 51 780 14408 598 641 866 934 78 88.

125072 138 631 91 860 932 89 136061 75 259 311 51 411 31 48 65 74 597 577 734 89 892 9[illegible] 127 278 309 14 46 415 19 89 545 750 67 883 918 36 66 81 128126 37 574 616 88 723 820 922 129044 102 636 767 924 27 75.

130019 78 170 202 71 97 323 40 69 418 635 704 950 131034 64 78 224 52 57 402 782 [illegible]053 66 138 214 64 76 83 356 415 652 814 72 76 958 133377 439 729 842 76 134029 410 567 757 72 98 135038 314 68 80 450 623 814 136475 582 7[illegible] 843 983 137012 259 558 758 69 864 138026 272 304 421 684 779 892 28 139314 574 634 742 83 818 75.

140125 357 471 838 922 141218 456 546 723 142182 289 376 766 143221 32 42 377 434 5[illegible] 28 982 92 144031 161 576 960 145091 109 30[illegible] 435 543 697 784 924 70 146312 78 80 505 97 803 147536 86 614 43 777

ZMIERZCH NARODÓW-PANÓW.

Bunt złożonej z malajczyków załogi okrętu bojowego „De Zewen Provincen", jak błyskawica wśród nocy, oświetlił głęboko sięgający kryzys panowania europejskiego nad kolonjami. Zawodną okazała się broń, za pomocą której państwa europejskie trzymały w karbach olbrzymie kolonje. Zawodna dlatego, że właściwie narody europejskie z rąk własnych wydały te broń tubylcom, pozostawiając sobie iluzoryczne prawo dyrektywy czy dyspozycji. Europa z dawna cierpi na niedomagania, które można było nazwać chorobą panów. Już przed wojną Wilhelm II wpajał — drogą nieustannego gadulstwa — w Niemców, że ich przeznaczeniem jest być narodem panów, „Herrenvolk". Obecnie w sferze propagandy drogą tą kroczą epigoni gadulstwa wilhelmowskiego: Hitler i organizatorzy, nie wyłączając agitatorów kościelnych itp. Katastrofa bojowego okrętu holenderskiego udowodniła, jakim anachronizmem jest podobna propaganda. Wśród narodów-panów, dzięki szalonemu wysiłkowi, niezmierzonym przestrzeniom i bogactwu stara się utrzymać swą pozycję zimna i wytrawna Anglia oraz pracowita i bardzo bliska swych kolonij Francja. Nowobogackie Cesarstwo Niemieckie nie bez powodu, który tkwił w gadulstwie i przechwałkach, szybko stoczyło się ze stanowiska pańskiego na dno nędzy materjalnej i moralnej. Wślad za Niemcami kroczy Italja Mussoliniego, grzeszącą nadmiarem nieuzasadnionej pychy. Ten wielki Włoch — Mussolini— jest małym europejczykiem.

Znaczenie narodów, podobnie jak i jednostki polega na skromnej i użytecznej pracowitości. Władanie, oparte na komendzie żywiołami obcemi, które mają żywić i bronić „swego pana", rzekomo stojącego na wyższym poziomie pod względem umysłowym — jest niebezpieczne, jak się okazało, iluzją. Ziemi i broni trzeba się trzymać własnemi, a nie cudzemi rękoma.

Skromna, lecz prawdziwa wielkość narodu polskiego w ostatnich kilku pokoleniach polegała na tem, że dyspozycja, blask i poszum panowania — były w ręku zaborczych mocarzy, natomiast cały ciężar pracy spoczywał na narodzie polskim, który przywarł do ziemi i swych warsztatów pracy.

Przed wojną olbrzymie obszary ziem „rdzennie niemieckich" były uprawiane przez naszych sezonowych emigrantów. Był to zaczątek rewindykacji ziem słowiańskich, wydartych przez rycerstwo niemieckie, nie kalające się pracą.

Przyszłość władania należy do tych, którzy władają warsztatami pracy. Tej tajemnicy, która decyduje o wysokim poziomie moralnym narodu naszego i daje mu najsilniejsze prawo do bytu, nie pozwolimy sobie wydrzeć. Na objawy międzynarodowej pychy, wcielanie w życie doktryny — nikt pod słońcem sobie pod groźbą upadku nie może pozwolić, a szczególnie naród polski, którego wielki program polega na kromnej, na roli i przy warsztatach pracy trzymanych własnemi niesłabnącemi rękoma.

S.

DOSYĆ JUŻ PRZELEWU KRWI...

W r. 1932 było w Bułgarji 1662 zamachów morderczych, z tego 676 morderstw dokonanych. Prasa bije na alarm. — Zarządzenia zapobiegawcze.

W ostatnich latach morderstwa w Bułgarji mnożą się w niebywałej mierze. Były to zwłaszcza morderstwa polityczne, ale nie było brak nawet morderstw z pobudek erotycznych. Morderstw rabunkowych było już mniej. Przypisywać to należy gorącej krwi Bułgarów, z których co drugi przyzwyczajony jest do noszenia nabitego rewolweru. Nie mniej jednak zbrodniczość potęgowana jest również przez sądownictwo bułgarskie, które mordy polityczne i erotyczne karze o wiele względniej, niż w innych państwach europejskich. W Bułgarji też często udziela się amnestji, tak, że rzadko zdarza się, by skazany na śmierć zginął na szubienicy.

O ile chodzi o morderstwa polityczne, to przedewszystkiem płacą tu ofiary krwawych sporów pomiędzy macedońskimi rewolucjonistami. Macedońska krew nie rozlewa się tylko w bułgarskiej Macedonji, ale w ostatnim czasie coraz częściej przelewa się ją i w Sofji. Giną przy tem osoby wcale nie biorące udziału w porze, ba, niekiedy przypadkowi przechodnie. W Sofji, bezpośrednio przed pałacem królewskim, niedawno zamordowano o zmroku profesora rysunków; wykonawca wyroku pomylił się co do wyglądu i zamiast posła Marmewa, zamordował człowieka, którego wcale nie znał i który był zupełnie niewinny. A po ostatniej strzelaninie macedońskiej, niemal na tem samem miejscu, na którem zginął tamtejszy redaktor „Macedonji" Simeon Efti, mowy, złapany zamachowca bez osłonek oświadczył, że chodziło o to, aby czyn popełniony był na ruchliwej ulicy, aby „efekt był tem większy". I w tym wypadku poważne rany odniosły trzy osoby, nie będące uczestnikami sporu.

Podczas gdy w roku 1912 w Bułgarji popełniono 23 morderstwa a 178 osób zraniono, w roku ubiegłym dokonano 1,662 zamachów morderczych, z czego 676 osób było zamordowanych a 986 rannych. Przeciętnie więc dziennie popełniano dwa morderstwa a trzy osoby były ciężko ranne w zamiarze morderczym. Nie trzeba specjalnie podkreślać, że z tego powodu opinja Bułgarji w świecie międzynarodowym doznaje znacznego uszczerbku. Chociaż prasa bułgarska po każdym zamachu morderczym jednogłośnie woła: „Dosyć już krwi", a społeczeństwo ogarnia panika, zarządzenia ze strony rządu ograniczały się tylko do przeprowadzania rewizyj w podejrzanych lokalach, gdzie po każdem morderstwie zatrzymano większą czy mniejszą ilość osób, uzbrojonych w rewolwery. Broń w takich wypadkach została skonfiskowana a zatrzymani bardzo łatwo uchodzili z rąk sprawiedliwości, zapłaciwszy na miejscu 200 łewów grzywny.

Dopiero w ostatnich czasach, kiedy w niebezpieczeństwie znaleźli się posłowie, rząd postanowił wystąpić energicznie przeciwko zamachowcom. Przed 14 dniami zamordowany został w Sofji poseł robotniczy Al. Martułkow a zaledwie tydzień temu poseł niezależnej partji robotniczej Christo Trajkow, padł w ogniu rewolwerów, kiedy z sejmu wracał wieczorem do domu. Obaj ci posłowie, macedońskiego pochodzenia, byli zwolennikami trzeciego kierunku w rewolucyjnej organizacji, kierunku t. zw. federalistycznego. Federaliści macedońscy mają za cel utworzenie bałkańskiej sowieckiej republiki federacyjnej, w której Macedonja byłaby równouprawnionym członkiem. Zamordowanie Trajkowa wywołało w Sofji wielkie poruszenie. Robotnicy próbowali urządzić demonstracje, do których jednak policja niedopuściła.

Ale i parlament otrzeźwił przeciwko zamachom morderczym. Jego przewodniczący A. Malinow z powodu śmierci Trajkowa wygłosił płomienną mowę, która w całej Bułgarji wywołała ogromne wrażenie. W tym wypadku Malinow był wyrazicielem opinji całego społeczeństwa i wszystkie pisma bułgarskie, rządowe czy opozycyjne, w zupełności podzielały jego wywody.

Pod wrażeniem tego wszystkiego rząd opracował projekt ustawy o zabezpieczeniu życia obywateli, nad którym obecnie sejm bułgarski obraduje. Chociaż wielu mówców jak z rządowego, tak opozycyjnego obozu wątpi o należytem działaniu ustawy, przecież wierzyć należy, że przyczyni się ona do poprawy stosunków, gdyż zawiera ona drakońskie postanowienia.

W przyszłości jedynie policyjne władze udzielać będą pozwoleń na dowóz broni a importer musi złożyć odpowiednią kaucję i zarazem prowadzić rejestr osób, kupujących broń. Rejestr ten ściśle kontrolowany będzie przez władze bezpieczeństwa. Nowe zenitówki oraz bomb i maszyn piekielnych, jak wyraźnie powiada się w ustawie, będzie zakazane. Wszelka broń palna oddana musi być najbliższemu oddziałowi wojskowemu. Tylko osoby, które udowodnią, że życie ich jest w niebezpieczeństwie, będą mogły nosić broń palną. Broń palną nosić mogą również oficerowie rezerwy. Policji przysługuje prawo przeprowadzania rewizyj domowych, jeżeli przypuszcza, że w danem miejscu przechowywana jest broń palna i materjały wybuchowe. Ustawa przewiduje ciężkie kary; ściągana będzie grzywna od 10.000 do 300.000 łewów a karać się będzie więzieniem do 15 lat.

W Bułgarji są przekonani, że ustawa ta przyczyni się do zmniejszenia zbrodniczości

R. S.

Własność prywatna pewnej dystyngowanej damy

Początkowo mydło to zostało stworzone do wyłącznego osobistego użytku pewnej pani. Nieostrożnie opowiedziała o niem swoim znajomym i wszyscy zaczęli się o nie dopominać. Wobec tego zdecydowała się udzielić zezwolenia na udostępnienie go wszystkim. W ten sposób powstało to specjalne mydło:

Niezwykle delikatne olejki cytrynowe nadają temu mydłu wybitne własności kosmetyczne

ELIDA CITRON „Special" 80 Gr.

Wygięta oryginalna forma czyni je nadzwyczaj wygodnem w użyciu.

Tylko 4 zł. 40 gr. miesięcznie

kosztuje abonament „Kurjera Łódzkiego" wraz z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym i dodatkiem „Mały Kurjer" i z odnoszeniem do domu.

Prenumeratę zamawiać można od każdego dnia miesiąca.

Adres: KAROLA 2, lub tel. 102-28 i 102-29.

Przy odbiorze w administracji (Karola 2 lub Piotrkowska 11) prenumerata wynosi tylko Zł. 4.—

Dla punktualnych P. T. Prenumeratorów dajemy książkę w postaci pięknej powieści.

O czem piszą inni?

Przegląd prasy.

NIEWOLA W ROSJI.

Gazeta Polska.

Drogą dekretów: 1) o ochronie własności społecznej, 2) o pracy w szkole, 3) o nienaruszalności granic kolektywów, 4) o podatku w naturze, 5) o umocnieniu kolektywów, 6) o samowolnem opuszczaniu pracy, 7) o paszportyzacji; doszliśmy w rezultacie:

a) Na wsi:

Chłopów osiadłych na ziemi pańtwowej, mogących wystąpić z kolektywu jedynie „tak jak stoją"; w kolektywie zaś zobowiązanych do sumiennej i wytężonej pracy pod groźbą wydalenia z kolektywu (oczywiście bez wniesionego inwentarza), lub wysiedlenia na północ w wypadkach, podpadających pod pojęcie sabotażu (karanych ponadto śmiercią lub 5— 10 letniem więzieniem, za przywłaszczenie choćby jednego kłosa).

Pozostali jeszcze tu i owdzie gospodarze indywidualni (również nie właściciele — lecz „długoletni użytkownicy) zobowiązani są także pod groźbą wysiedlenia z całą rodziną— do sumiennej uprawy wyznaczonego przez plan obszaru.

W szkołach— niemal zupełnie przywrócono ancien regime do osławionych „wilczych biletów" włącznie. Jedynie zamiast „Zakonu Bożego" (religji) — wykłada się djalektyczny materjalizm.

b) W miastach:

Robotnik zostaje wydalony z pracy, w razie jednodniowego nieusprawiedliwionego jej opuszczenia: trzy spóźnienia uważane są za jeden „progul. Wobec kasowania spółdzielni pracowniczych— ilość przydzielanej żywności — zależy od zapatrywań dyrekcji przedsiębiorstwa na wydajność pracy danego robotnika. Wreszcie dekret o paszportach przywrócił dla niejednego obywatela dżynną zą za curatu „czertu osiedłości", — pozbawiając swobody osiedlania się w 3 stolicach: Moskwie, Leningradzie i Charkowie.

Przy bólach i rwaniu w stawach, reumatyźmie podagrze i łamaniu w kościach należy zastosować tabletki Togal, które uśmierzają te bóle. Spróbujcie więc sami dziś jeszcze, lecz żądajcie zawsze tylko oryginalnych tabletek Togal. Do nabycia we wszyst. aptekach. Togal

Miesiąc pod czerwoną banderą.

Koniec bolszewickiego eksperymentu w Chile.

Przed niedawnym czasem utworzony został w Chile nowy rząd. W związku z tem nastąpiły przesunięcia i odwołania szeregu przedstawicieli republiki chilijskiej. Jednym z nowych posłów Chili w Europie został dr. Figueroa, który korespondentom szeregu dzienników udzielił w czasie podróży do Europy in extenso wywiadu na temat nowych stosunków zaszłych w niespokojnej republice. Oto, co mówi dr. Figueroa:

Jak wiemy, w dniu 4 czerwca przed czterema laty nowoobrany prezydent Chile, Don Juan c. Montero został obalony wraz z swoim rządem przez powstanie komunistyczne, na którego czele stanął niespokojny duch naszego państwa, pułkownik Grove. Z owego burzliwego czasu pozostały dnia jeno makabryczne wspomnienia. Grove proklamował w Chile pierwszą republikę sowiecką na terenie Ameryki łacińskiej. Przyszło mu to tem łatwiej, że w panującem zapanowało niespotykane dotąd w świecie bezrobocie. Eksport słynnej saletry chilijskiej padł z 4 miljonów ton w latach poprzednich do 800.000 tonn rocznie. Kopalnie miedzi przestały zupełnie pracować. Dolar z 8 peso skoczył gwałtownie na 50 peso i więcej.

Nic dziwnego więc, że Grove znalazł posłuch wśród ludzi niespanowanych, wśród ludzi z pod ciemnej gwiazdy, którzy wędrowali do naszego kraju w poszukiwaniu nie tyle uczciwego zarobku, ile osobliwych przygód. Rządy komunistyczne znacjonalizowały banki, kopalnie i większe zakłady przemysłowe. Eksperyment ten kosztował nas bardzo wiele.

Republika sowiecka nie mogła się jednakże długo ostać pośrodku państw łacińskiej Ameryki południ. Po miesiącu rządów komunistycznych wybuchła kontrrewolucja pod przywództwem socjalisty Davil'y Grove i komisarze komunistyczni zostali rozgromieni i przepędzeni na cztery wiatry. Davila na miejsce republiki radzieckiej pragnął stworzyć państwo socjalistyczne a a że by zachować pozory demokracji rozpisał wybory. I oto wybory przyniosły niespodziankę. Prezydentem wybrany został Don Arturo Alesandri, który zachowa swój mandat na przeciąg czterech lat, to jest od roku 1932 do 36.

Prezydent Allesandri powołany został na to wysokie stanowisko już po raz drugi, gdyż od roku 1920 do 25 piastował już godność prezydenta Republiki Chile.

Dzięki niemu zaprowadzony został w naszem państwie ład i porządek. Prawa zostały skodyfikowane. Prezydent Allesandri po otrzymaniu władzy powołał rząd wybitnie narodowy.

Po wyborach okazało się, że ludność dalека jest od pragnień rozlewu krwi w walkach bratobójczych, że spokojny obywatel usposobiony jest wybitnie nieagresywnie i oto senat nasz składa się obecnie z 30 radykałów, 10 konserwatystów, 17 liberalnych demokratów, 3 niezależnych i tylko 2 komunistów, zwolenników awanturnika Grove.

Sejm chilijski, liczący 145 posłów składa się także z żywiołów wybitnie umiarkowanych.. a tylko 8 socjalistów i 1 komunisty.

Członkowie nowego rządu chilijskiego posiadają wszyscy nazwiska znane w Europie. Premjer Horacio Hevia jest byłym członkiem Trybunału Najwyższego w Hadze. Minister spraw zagran. Cruchaga także jest sędzią Trybunału haskiego i on to przed kilku laty wydał słynne orzeczenie w sporze Niemcy, Hiszpanja contra Meksyk. Dzięki temuż mężowi stanu konflikt na tle prześladowań religijnych, między Meksykiem a Watykanem, został pomyślnie zakończony. Minister Cruchaga jest także autorem planu stworzenia unji celnej krajów Ameryki łacińskiej. Minister wojny Camilio Bello i minister pracy Garcier przebywali w ciągu kilku lat w Genewie, w charakterze ministrów pełnomocnych naszej republiki.

Nowy rząd doszedł bardzo prędko do przekonania, że aby odciągnąć bezrobotnych od polityki i nowych rewolucyj— trzeba im dać pracę. Początkiem ożywienia naszego zamarłego przemysłu stała się konwencja handlowa zawarta ze Stanami Zjednoczonemi. Jeżeli Stany chcą nam sprzedawać benzynę, której u nas niema zupełnie, niech kupują saletrę i miedź. Ustalone więc zostały kontyngenty wymienne i oto przemysł saletrowy rusza.

Obowiązkiem przedstawicielstw chilijskich w Europie staje się zawiadomienie wszystkich państw, że Chile gotowe jest zawrzeć także układy z każdem mocarstwem. Chile potrzebuje wiele materjału elektrotechnicznego, gotowe jest sprowadzać poza tem tkaniny, magnezyt, wytwory przemysłu kapeluszniczego oraz galanerję.

Pozatem rząd opracowuje generalny program kolonizacyjny, boć przecież Chile posiada 720.000 kilometrów kwadratowych obszaru a ludność wynosi jedynie 4 i pół miljona.

Tak więc po komunistycznej zawierusze nastąpił pokój. Lud chilijski przekonał się na własnej skórze do czego prowadzi rewolucja komunistyczna, jeżeli w przeciągu zaledwie jednego miesiąca zabrakło chleba i mięsa nietylko dla bezrobotnych ale i dla większej części całego narodu. Znacjonalizowane banki zamiast dawać pożyczki na ożywienie ruchu gospodarczego — świeciły pustkami, upaństwowione przedsiębiorstwa przemysłowe stanęły zupełnie, wskutek dezorganizacji i braku wszelkiej karności wśród robotników, znacjonalizowane wreszcie kopalnie nie miały komu sprzedawać bogactw ziemnych, boć przecież Chili może produkować saletrę i sztuczne nawozy potrzebne, ale ich nie może ubezpłatnie użytkować we własnych granicach. Tak samo miedź— możemy jedynie wydobywać i sprzedawać, a nie przetwarzać dla własnego użytku.

Komunizm na gruncie chilijskim nie przyjął się zupełnie, a fiasko jednomiesięcznych rządów pułkownika Grove pozostanie na dłuższe w pamięci naszych domorosłych komisarzy. Lud nie da się więcej wmówić w tej propagandy sowieckiej, opłacanej złotem krwawo wyciśniętem z pracy robotników rosyjskich przez czerwonych satrapów.

(m)

Co dzień niesie?

LUTY
12
NIEDZIELA

DZIŚ Eulalji P.
Jutro: Jana i Dobrosława

Wschód słońca	6.58
Zachód słońca	16.41
Wschód księżyca	19.46
Zachód księżyca	8.42
Długość dnia	9.40
Przybyło dnia	1.48

W NAWIASACH.

ZAGROŻONA KULTURA.

— A jednak — rzekł pan Tysy, gdy ucichły przeraźliwe tony kawiarnianego jazzu — słuszny wydaje się lęk o naszą kulturę. Fala barbarzyństwa zagraża zalewem we wszystkich dziedzinach.

— Tak. Idą czasy twarde. Być może, iż rację mają ci, którzy sądzą, że żyjemy na przełomie dwóch epok. Wolność równość, braterstwo, — piękne, porywające hasła rewolucji francuskiej już dziś wydają się anachronizmem. Prawda, że wiek 19-ty nie zrealizował ich — kiedyż zresztą ludzkość całkowicie wcieliła w życie swe ideały? — ale stworzył erę ukochania i poszanowania swobody, uznał zasadnicze dążenia jednostki, wierzył w postęp, kultywował demokrację, rozwijał liberalizm polityczny i gospodarczy, sankcjonował prawo do indywidualnego szczęścia, walczył o podniesienie powszechnej moralności, oświaty, dobrobytu. A przedewszystkiem wierzył w błogosławione oddziaływanie kultury, w jej wszechmoc na terenie poprawy warunków życia i złagodzenia obyczajów. Kochał sztukę piękne, poezję, literaturę. Czcił wiedzę, protegował nauki, popierał wynalazczość. To są jego poważne aktywa. Zarzucają mu heroldowie „lepszej przyszłości", iż było to stulecie mieszczaństwa i apologii jego cnót w imię jego interesów. Niewątpliwie w wieku 19-tym rozwija się stan średni, dochodzi do wpływów oraz znaczenia. Powstaje liczna warstwa zawodów wolnych, zasobnego kupiectwa, wyższych sfer inteligencji pracującej — nowa falanga społeczna, której oddziaływanie jest jednak ze wszechmiar dodatnie. Na tej rzeszy głównie opiera się pochód kultury, ona stanowi sferę entuzjastów postępu, wiernych rzeczników demokracji i liberalizmu. Jej zawdzięczają swe powodzenie wielkie dzieła sztuki i literatury. Naogół umiarkowana, łagodzi tarcia kontrastów społecznych między wyżynami społeczeństwa, arystokracją i plutokracją, a proletarjatem wsi i miast.

— Uważasz zatem wiek 19-ty za złoty okres ludzkości?

— No, tak daleko w jego apologii nie pójdę. Są i groźne cienie na tym obrazie. Pogoń za dobrobytem stwarza hołd dla złota, dla bogactwa, wyradza się w przesadny materjalizm, pogłębia przepaść między sferami posiadającemi i nieposiadającemi. Wzbierają owe wszystkie bolączki socjalne, które w postępowej spuściźnie otrzymał i spotęgował jeszcze wiek 20-ty. Idea narodowości, dziecko wieku 19-go, zeskarnotowana przez wielkomocarstwowe pretensje, karleje i wyradza się w tendencje zaborów, w agresywizm, w imperjalizm, który gromadzi niebezpieczny dynamit przyszłych starć. Ale jest to działanie odgórne splot sił niezależnych, za które społeczeństwa nie mogą ponosić odpowiedzialności. Naogół jest to okres pracy, dostatku i ufności. Ufność w dziejową prawdę, w celowość wydarzeń, w stały pochód ku lepszemu, w twórcze, zbawcze pierwiastki kultury i cywilizacji, w dobrodziejstwo oświaty, w stałą poprawę natury ludzkiej i wiele wiele jeszcze innych rzeczy. Stąd ta równowaga duchowa, to opanowanie i spokój epoki naszych ojców. Dziś zazdrościmy im tych kryterjów, nie tak niewzruszonych, coprawda, jak im się zdawało, lecz dających jakieś trwałe oparcie w życiu, czego nam tak rozpaczliwie brakuje. Roztrwoniliśmy przekazany nam kapitał spokoju oraz zaufania, obalamy i depczemy wszystko, błąkamy się po omacku, pełni rozterki i lęku. Wiemy że przeszłość jest niepowrotna. Ale poza tem nie wiemy już nic więcej. I dlatego jest nam tak źle. Idziemy po szlaku, na którym niema drogowskazów. Rozlegający się dokoła głos nienawiści nie jest głosem, który może wyprowadzić ludzkość z mroków nieznanego jutra. —

FAUN.

Rozbudowa wielkiej Łodzi.

Pierwsze fragmenty regulacji miasta.

Usuwanie chaosu i dzikiego budownictwa.

(a) Sprawa regulacji Łodzi, której rozbudowa odbywać się będzie na podstawie opracowanego planu zabudowy, przez Magistrat łódzki, wywołała tysiące sprzeciwów, była przedmiotem narad setek komisyj, wnoszono i rozpatrywano tysiące indywidualnych podań, protestów itd. i w rezultacie obecnie cały zebrany materjał przedłożony zostaje władzom wojewódzkim, które przystępują już do zatwierdzenia wspomnianego planu.

Magistrat m. Łodzi dążąc do wyeliminowania panującego chaosu, przystąpił już do sporządzenia planu zabudowania części miasta, obejmujących najkonieczniejsze fragmenty. Sprawa ta była już przedmiotem narad posiedzenia Magistratu m. Łodzi.

By bliżej zapoznać opinję publiczną z opracowanemi fragmentami przez wydział budownictwa Magistratu m. Łodzi, zwróciliśmy się do ławnika tego wydziału p. Romana Izdebskiego z prośbą o udzielenie nam informacyj.

Na wstępie ławnik Izdebski oświadcza że jeszcze we wrześniu 1931 r. wydział budownictwa przystąpił do sporządzenia szczegółowego planu zabudowania części miasta, objętej pierwszym fragmentem, a zamkniętej w granicach kolei kaliskiej i dzielnicą północną i wschodnią granic miasta oraz ulicami Brzezińską, Zgierską i Drewnowską.

Magistrat przystępując do sporządzenia tego planu, podał do publicznej wiadomości drogą ogłoszenia prawo obywateli do składania wniosków dotyczących tego planu, jak również zostały o tem powiadomione miarodajne czynniki.

Mimo dłuższego czasokresu, przewidzianego na składanie wniosków, nikt z zainteresowanych nie wniósł żadnych sprzeciwów.

Wobec takiego stanu rzeczy wydział budownictwa Magistratu m. Łodzi ze względu na potrzebę, jaka zaszła, a spowodowana jak najszybszem załatwieniem planu szczegółowego zabudowania części zawartej pomiędzy ulicami Limanowskiego, Sztarka, Rybną, Wrześnieńską i Piwną, a będącej fragmentem części zawartej pomiędzy koleją kaliską, północną i wschodnią granicą miasta oraz ulicami Zgierską, Brzezińską i Drewnowską, zmuszony był do przystąpienia obecnie do szybkiej pracy.

Szybkość ta spowodowana została, ciągnie dalej nasz rozmówca, koniecznością przeciwstawienia się chaosowi, jaki powstał we wspomnianej dzielnicy z racji zabudowywania jej bezplanowo, wskutek czego układ ulic i działek jest wadliwy, przyczem ulice mają zaledwie 5 metrów szerokości, działki zaś 15 metrów.

W ten sposób stwarza się gęstość zabudowania, przy równoczesnem tworzeniu nowych ulic.

Z tych względów kwestja natychmiastowej regulacji jest jedną z najkonieczniejszych i na podstawie tych nowych planów Magistrat będzie mógł przystąpić do przekształcenia działek do pomieszczenia i urządzenia ulic, wreszcie zaś do racjonalnego zaprowadzenia systemu zabudowania.

Muszę zaznaczyć — oświadcza dalej ławnik Izdebski — że sprawa pierwszego fragmentu wiąże się ze sprawą przebicia ulicy Miodowej do ulicy Bolesława Limanowskiego. W tym celu nawet, aby zapobiec zabudowie Magistrat nie zatwierdza planów na tej dzielnicy.

Konieczność natychmiastowego opracowania pierwszego fragmentu, podyktowana została i tem, że teren objęty poza szczegółowym planem zabudowania posiada cztery ulice, biegnące od ulicy Wrzesińskiej ku ulicy Limanowskiego, których warunki, układ itd. nie odpowiadają wymogom higjeny, bezpieczeństwa itd.

Jest to ulica Wrocławska, zabudowana chaotycznie o szerokości 5 mtr. Drugą jest ulica Mroczna, trzecią Miodowa i czwartą Podwórzowa.

Stan ten ze względu na ogólne potrzeby — stwierdza nasz rozmówca — nie jest pożądany, z wyżej wymienionych ulic w planie zabudowy zachowano ulicę Mroczną, zabudowaną najzdrowiej. Pozostałe zaś ulice, a więc Wrocławska, Miodowa i Podwórzowa według planu ulegną likwidacji.

Zaprojektowano zaś na miejsce likwidowanych nowa ulice, która przechodzić będzie na tyłach posesyj przy ulicy Rybnej.

Działki przy ulicy Miodowej skomasowane zostaną z działkami przy ulicy Mrocznej. Ponadto odcinek ulicy Wrześnieńskiej, Rybnej przez ulicę Sztarka zostaje rozszerzony.

Teren pierwszego fragmentu posiadać będzie charakter mieszkalny i handlowy, skupiający się wzdłuż ulicy Limanowskiego o sferze zabudowania 4-kondygnacyjnego.

Kończąc swe wywody, ławnik Izdebski oświadcza, że jest to pierwszy fragment. Drugi fragment, który posuwa się już do centrum miasta, obejmuje ulicę Żeromskiego, Stary Cmentarz i okoliczne ulice, trzeci fragment obejmujący teren przydworcowy, prace nad którymi podane zostaną w najbliższych dniach do wiadomości publicznej.

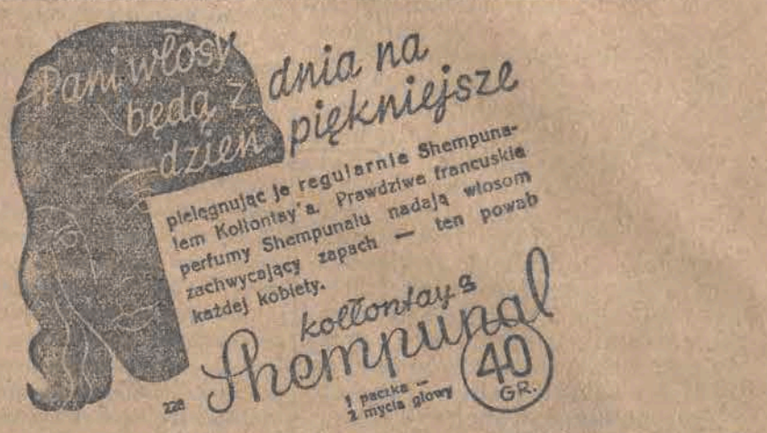

Pocieszające wróżby wieśniaków.

Wiosna będzie bardzo wczesna.

Pierwsze zwiastuny rychłej przemiany.

Według informacyj, otrzymanych ze zrzeszeń rolniczych — wieś wyraża jednomyślnie zapatrywanie, iż wiosna tegoroczna będzie bardzo wczesna.

Składa się na to szereg przyczyn, usprawiedliwiających tę zapowiedź. Najprzód ostatnią burzę z piorunami, traktuje się jako zjawisko, zapowiadające ustalenie się ciepłej pogody, co wprawdzie nie wyklucza przymrozków, a nawet mrozów, będą one jednak — zdaniem wsi — niewielkie i krótkotrwałe.

Poza tem widziano już ciągi dzikiego ptactwa, zdążające z południa.

Dalej, według opinji wieśniaków, niektóre rośliny domowe, które zamierają na czas zimy i ożywiają się dopiero w okresie, kiedy mrozów już nie należy się zupełnie spodziewać, kwitną już od tygodnia.

Gdyby nie poważne obawy, iż zima może się jednak dostatecznie silnie przejawić, mimo wszystkich zapowiedzi wczesnej wiosny, rozpoczętoby obecnie roboty polne, związane z sadzeniem ziemniaków itp.

Sytuacja w zatargu kotoniarzy.

Konferencja porozumiewawcza zdecyduje o strajku.

(a) Sytuacja w zatargu w przemyśle pończoszniczym w Łodzi w ubiegłym tygodniu nie uległa zmianie. Robotnicy fabryk, które zapowiedziały zniżkę płac, strajkują nadal nie godząc się na proponowane przez przemysłowców płace.

W dniu wczorajszym w lokalu Z. Z. Z. przy ulicy Piotrkowskiej 64 odbyło się ogólne zebranie delegatów i poborców fabrycznych, na którem poza sprawami organizacyjnemi, omówiona ma być szczegółowo sytuacja na terenie poszczególnych fabryk.

Niezależnie od powyższego poruszona będzie sprawa akcji o umowę zbiorową. Decyzja w tej sprawie powzięta zostanie dopiero na ogólnem zebraniu, które zwołane zostanie w przyszłym tygodniu po konferencji z przemysłowcami, zwołanej na poniedziałek dnia 13 b. m. w lokalu Związku Przemysłu Pończoszniczego przy Al. Kościuszki.

W 15 rocznicę krwawej przeprawy pod Rarańczą.

Uroczystości ku czci poległych.

(a) W nadchodzącą środę dnia 15 bm. przypada 15 letnia rocznica krwawego przejścia II brygady legjonów pod Rarańczą.

Dla uczczenia tej rocznicy, Komitet zawiązany z inicjatywy Związku Legjonistów w Łodzi realizując ustalony program uroczystości, zaprosił organizacje: Stowarzyszenie b. więźniów politycznych, Zw. Strzelecki, Stow. Młodzieży Orlej, oraz Artystów Teatru Miejskiego, tudzież przedstawicieli oddziałów wojskowych stacjonowanych w Łodzi i władz administracyjnych do wzięcia udziału w uroczystościach.

W środę więc dnia 15 bm. o godz. 10-ej rano odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża, za dusze poległych pod Rarańczą.

Tegoż dnia o godzinie 20 w sali Rady Miejskiej, przy ulicy Pomorskiej odbędzie się uroczysta akademja.

VAL GIELGUD.

SKARB CARÓW

Autoryzowany przekład z angielskiego.

30

— Właśnie. Sternberg był prawdopodobnie obłąkany, ale był także fanatycznym monarchistą i kiedy carska Rosja upadła, powziął myśl stworzenia caratu w Azji Środkowej w przymierzu ze wskrzeszonem cesarstwem chińskiem. Książę prawdopodobnie nie wie, że ze wszystkich generałów carskich pozostali wierni carowi tylko Everts i chanowie z Azji środkowej. Otóż Sternberg zamierzał oprzeć się na tych chanach, którzy tak jak on, byli i są zwolennikami caratu.

Książę uśmiechnął się lekko.

— To bardzo ciekawe — rzekł — ale czy ci chanowie przyjmą na cara mongolskiego rozbójnika z amerykańskiem wykształceniem? Absurdalne!

— Nie — zaprzeczył energicznie Konstanty. — I Feng nie jest taki głupi, żeby pretendować do korony.

— No, więc co?

— Może ma kandydata. Jak już mówiłem musimy się dopiero wywiedzieć. — Wstał i dodał: — Za dużo czasu tracimy na dyskusje.

— Za dużo — potwierdził Władysław. — Panna Dexter jest już trzy dni w ich rękach. Ja o tem niezapominam.

Książę wstał również.

— Widzę, że się niecierpliwicie. Ja czekam tylko na mego sekretarza, który ma wam przynieść listy między innymi do naczelnika więzienia, gdzie rezydują wasze czerwone prototypy. Potem już nic nie będzie stało waszemu wyjazdowi na przeszkodzie. Uważam, że o piękną Amerykankę nie macie się co obawiać. Prawdopodobnie trzymają ją jako zakładniczkę i dbają o jej bezpieczeństwo i wygody. Ale chodźmy do kancelarji. Moja prawa ręka za długo każe na siebie czekać.

Otworzył drzwi.

Idący obok niego Jordan przystanął nagle i, patrząc mu prosto w oczy, rzekł niemal z uniesieniem:

— Nie znam się na waszych subtelnościach dyplomatycznych. Przypuszczam, że mi książę niebardzo wierzy, ale bierze pod uwagę możliwość, że się nie mylę i że nie jestem warjatem i wyprawia nas na los szczęścia, w nadziei, że może uda nam się dokonać cudu.

Książę uśmiechnął się jeszcze milej, niż poprzednio.

— Zdarzają się cuda — ciągnął Konstanty. — I proroctwa spełniają się od czasu do czasu. Czy książę wie, jakie proroctwo jest teraz najbardziej rozpowszechnione w Azji wschodniej?

— Nie, nie wiem. Jakież to?

— Że car Mikołaj II żyje i powróci na tron — odparł Jordan, wychodząc szybko z pokoju.

ROZDZIAŁ XIV.

Przygody zakładniczki.

Taszkent jest stolicą rosyjskiego Turkiestanu i jednocześnie prowincji Uzbekistanu i leży w oazie stepowej na północo - zachód od Bucharu i Samarkandy. Mieszkańcy, w liczbie około dziesięciu tysięcy, rekrutują się ze wszystkich narodowości Azji. Pod koniec ubiegłego stulecia rząd rosyjski wybudował obecne nowoczesne miasto poza zrujnowanemi murami starego, które gościło w swym obrębie tylu zdobywców... Nowe miasto ma proste, szerokie ulice, ocienione wierzbami i wysokiemi topolami i niskie budowle, obliczone na ciągłe trzęsienia ziemi. Wśród gmachów zasługuje na uwagę obserwatorjum, muzeum i szkoła, którą Lenin przekształcił na kolegjum dla szpiegów i agitatorów, mających głosić doktrynę młota i sierpa po całym świecie. Uczniowie, poważni fanatycy o waskich ustach i oczach za szkłami, studjują w ogromnych, jasnych salach najbardziej nieznane dialekty, chaotyczną naukę Marksa w zastosowaniu do orjentalnego proletarjatu i luki w imperjalistycznej zbroi Francji, Wielkiej Brytanji i Japonji. Jednocześnie wśród krętych uliczek starego miasta, między walącemi się ruderami, zarosłemi i zapomnianemi grobami, zrujnowanemi pałacami i fortami, wśród spróchniałej wspaniałości minionych wieków, tłoczą się rozpychają, plotkują i handlują szumowiny ludzkie ze wszystkich krain Azji. Handel odbywa się podług tradycyj poprostu odwiecznych.

Na płaskim dachu jednego z nowych domów koło obserwatorjum, leżała na szezlongu pod markizą w paski Karolina Dexter i wpatrywała się żałośnie w purpurowy zachód słońca. Była sama. Właśnie wstała po osiemnastogodzinnym twardym śnie, po którym poczuła się znacznie lepiej. Teraz starała się zebrać myśli. Nie opierała się wyjazdowi z Pragi, dlatego, że nie mogła i że miała jakąś dziwną nadzieję, iż zdarzy się coś, co ją ocali. Jak dotąd nie zdarzyło się nic. Pozostawało więc tylko pogodzić się z przykrym faktem, że bezbronna i bezradna znajdowała się w rękach rozbójniczej bandy w Taszkencie. Z punktu widzenia nadziei na ratunek, mogła równie dobrze znajdować się na księżycu. W czasie podróży powietrznej była tak wyczerpana i wystraszona, że nawet nie zdawała sobie sprawy z sytuacji. Uświadomiła sobie wszystko dopiero teraz z takim skutkiem, że znów ogarnęło ją gwałtowne oszołomienie. Właśnie dla tego musiała zebrać myśli. Rada, że jest sama patrzyła w słońce i myślała, myślała... Usiłując zapomnieć o swojej samotności, młodości i strachu, wmawiała w siebie, że nawet w tych warunkach mogła dokonać czegoś pożytecznego, zwłaszcza, że skarb musiał być ukryty gdzieś niedaleko Turkiestanu. Zastanawiała się, co się mogło dziać z Władysławem i czy spotkał się z Jordanem i próbowała uwierzyć, że się spotkali, że odszukali jej trop w Pradze i że są już blisko. Ale nie mogła. Co więcej, wyobraźnia odmawiała jej posłuszeństwa i niespokojna myśl wracała ciągle do punktu wyjścia.

Nad innemi rozważaniami górowała obawa o własne bezpieczeństwo tem bardziej denerwująca, że pozornie nieuzasadniona. W powietrznej podróży z Europy towarzysze zostawili ją w spokoju. Miała wszelkie możliwe wygody, nie cierpiała głodu i dostała ciepłe okrycie. Anzarakhi przekonany, że branka zrozumiała bezcelowość prób ucieczki pilnował tamtych, żeby się jej nie narzucali. Prawda, że nienawidziła Krylenki i otrząsała się na widok Badoglia, jak na widok gada, ale pierwszy ignorował ją, a drugi nie prześladował z obawy przed Armeńczykiem, chociaż przy każdem spotkaniu pożerał ją wzrokiem w taki sposób, iż miała wstrętne wrażenie, że obdziera ją w wyobraźni z ubrania. Krótko mówiąc najbardziej przerażała ją własna bezradność i odosobnienie.

D. c. n.)

W 11-tą rocznicę wstąpienia na Stolicę Apostolską

J. Świętobliwości papieża Piusa XI-go.

Doktryny ekonomiczne encyklik papieskich.

Summus Pontifex.

Rocznica rządów Papieża Piusa XI, którą cały świat katolicki dziś obchodzi, zmusza nas do refleksu na 11-to letni okres pontyfikatu tego papieża i uprzytomnienia sobie wszystkiego, co przynosi on dla kościoła katolickiego i kultury całego świata.

Rządy papieża Piusa XI przypadają na przełomowy okres w historji świata, na okresi ciężkiego przesilenia w życiu politycznem, społecznem, ekonomicznem, a szczególnie na wielki kryzys w życiu moralnem społeczeństwa.

Na całe życie społeczne XIX wieku wpływał głęboko racjonalizm, wiara w goły rozum, jako przeciwstawienie wiary w prawo Boże. Podstawą tego kierunku było przekonanie, że jednostki same sobie zostawione wytworzą społeczną równowagę, rozwiną swoje dolności, doprowadzą życie do rozkwitu. Każdemu wolno robić, czego tylko pragnie, byle nie krępował wolności innych. Ojcowie racjonalizmu jak Adam Smith lub Malthus głosili zasadę egoizmu gospodarczego, ten według nich miał stwarzać największą możliwie pomyślność i w drodze swobodnej wymiany doprowadzić do równowagi gospodarczej. Polityka gospodarcza nie jest w stanie kierować strumieniem dóbr, bo natura jest mocniejsza od woli społeczeństw. Jeśli nawet jest źle, jeśli nie wszystkie potrzeby ludzkie są zaspokojone, winien jest nie porządek społeczny, lecz sama natura. „Człowiek" — jak wyraża się Malthus — „który urdził się na świecie już zajętym, nie znajduje dla siebie nakrycia w wielkiej uczcie natury. Natura każe mu odejść i nie zwleka z wykonaniem swojej groźby". Ten zasadniczy pogląd na życie gospodarcze nie mógł nie mieć wpływu na inne dziedziny życia społecznego i całą filozofję życiową. Jeżeli przez całe stulecie ludzie wychowywani byli w zasadach, że podstawą ich skupień ich stosunków jest interes pieniężny, że główną, regularną postacią jest wymiana dóbr i usług, to musiało wpłynąć na cały ich pogląd na świat i na ich ideały życiowe. Nastał okres gloryfikacji egoizmu i materjalizmu życiowego. Tłumiono w sobie skrupuły w walce konkurencyjnej, w pogoni gromadzenia złota i olbrzymich majątków w jednych rękach. Rozgorzała walka klas. Wyzysk i wielka nędze robotnika tłumaczono tylko nieubłaganem prawem natury... W dziedzinie moralnej i religijnej scentyczyzm XIX wieku zaczął również czynić zastraszające spustoszenia.

Na ten okres czasu, kiedy racjonalizm przez dziesiątki lat gruntowany w umysłach ludzkich i stosunkach społecznych miał wydać swoje zgubne owoce, przypadają rządy papieża Piusa XI. Nie jest to przypadkiem, że Kollegjum Kardynalskie w r. 1922 wybiera papieżem ks. Rattiego. Kollegjum to w owej decyzji kierowało się wielką myślą polityczną i społeczną. Wybór ks. Rattiego na papieża oznacza symboliczne starcie się dwu światów: jednego opartego o doktryny materjalistyczne i drugiego, który chce świat odrodzić i budować na fundamentach moralności, etyki i wiary chrześcijańskiej.

Uczony ten Papież, pochodzący rodem z najdalszego krańca Włoch północnych, jednoczy w swej naturze lotność włoską i precyzję germańską. Te cechy powodują szybkość orjentacji i decyzji, a zarazem bezwzględną konsekwencję w wykonaniu tych decyzyj: Mądry ten papież w swoich licznych encyklikach tworzy nowy gmach własnej doktryny ekonomicznej według zasady: „Pax Christi in Regno Christi".

Obecny stan nastrojów społecznych i stosunków ekonomicznych trzeba zacząć naprawiać przedewszystkiem od rozbrojenia moralnego, od usunięcia intryg, niepokojów i niekarności, które fatalnie wpływają na strukturę społeczeństw. W encyklikach tych dokładnie jest sprecyzowany pogląd ze stanowiska nauki katolickiej na różnice majątkowe i prawo własności. Rzucone tam jest bodaj pierwszy raz (bez obaw, obsłonek i ubocznych względów, jakie zwykle świeckiemi mężami kierują) ostre światła na stosunki międzynarodowe w dziedzinie finansowej — ekonomicznej. Niezdrowe muszą być stosunki finansowe, jeżeli wszystkie kapitały pieniężne świata skupiane są w kilkunastu rękach. We wszystkich dziełach tego Wielkiego Papieża przejawia się dążność do uszczęśliwienia ludzkości, do wytworzenia spokoju i miłości w stosunkach między ludźmi. Nauka i wskazówki w tych dziełach zawarte są proste, dostępne dla każdego. Szczęście, spokój i miłość znajdzie się tylko u Tego, co był ubogi, choć był bogaty. Idzie ten dobry Pasterz do serc ludzkich z różdżką oliwną pokoju, wskazuje drogę prostą, jasną, łatwą a niezawodną.

Co wobec tej walki, opartej na sile nadprzyrodzonej, znaczą wszelkie doktryny, wypływające z egoizmu ludzkiego?— Jakie ten typ przedstawia moralne kwalifikacje i kogo on reprezentuje? Złota międzynarodówka, która dopiedawna usiłowała jeszcze stanąć ponad rządami i narzucić narodom swą wolę, rekiny wielkich giełd, maszerujący na podbój świata, cofają się ze swych pozycyj, przygniata ich kolos kryzysu który sami na siebie i całą ludzkość ściągnęli. Ginie gmach nacjonalizmu, kruszy się, jak owa mityczna wieża Babel, jak każde dzieło bezbożne, natomiast wzniosłe zasady społeczne Kościoła Katolickiego szerzą się w całym świecie i promienieją wspaniałym blaskiem. Dziś umysły całej ludzkości świata (nietylko katolickiej) zwracają się znowu do starych zasad religji katolickiej i w niej szukają ratunku i pociechy w tych ciężkich terminach, jakie błędy ludzkie na świat wprowadziły.

dr F. Rąb.

Uroczystości papieskie w Łodzi.

Dzisiejsze nabożeństwa w Swiątyniach.

(i) Z racji 11 rocznicy wstąpienia na stolicę Apostolską papieża Piusa XI w Łodzi oraz w całej djecezji łódzkiej odbędą się w dniu dzisiejszym uroczystości papieskie. W Łodzi dziś, jako w jedenastą rocznicę koronacji Papieża Piusa XI w katedrze św. St. Kostki o godzinie 11 rano odprawiona zostanie pontyfikalna Msza św celebrowana osobiście przez J. E. ks. biskupa dr. Tymienieckiego w licznej asyście kapituły łódzkiej i duchowieństwa parafjalnego. W nabożeństwie wezmą udział przedstawiciele władz oraz delegacje organizacyj i stowarzyszeń katolickich i społecznych, organizacje młodzieży i t. d.

To nabożeństwie zostanie odśpiewany hymn dziękczynny „Te Deum".

O godzinie 5 po południu w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ulicy Pomorskiej 16 odbędzie się reprezentacyjna akademja, na której program złożą się: referat p. Konrada Górskiego, profesora Uniwersytetu Warszawskiego oraz część koncertowa w wykonaniu połączonych chórów i produkcje muzyczne w wykonaniu profesorów Łódzkiego Konserwatorjum Muzycznego.

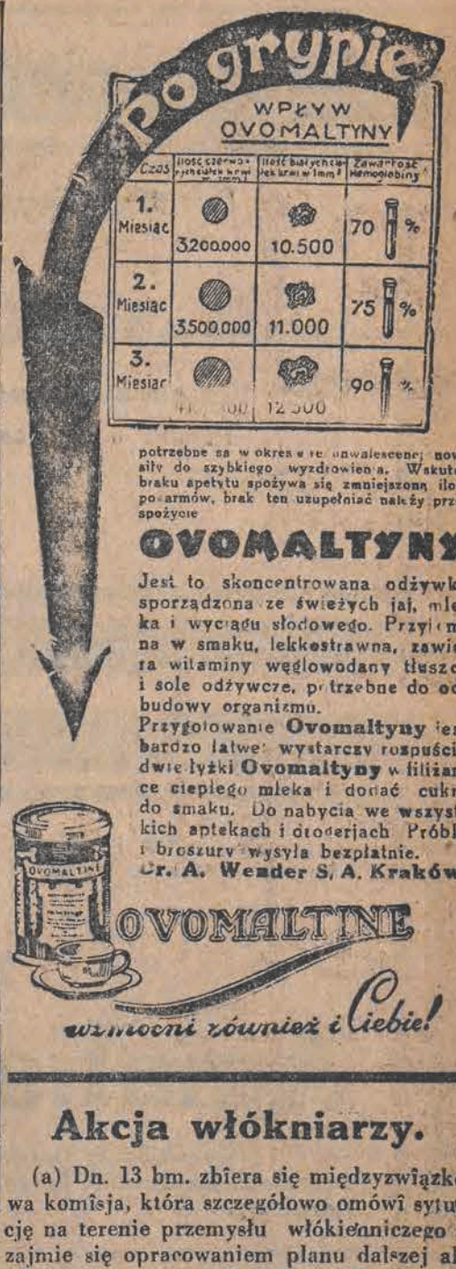

potrzebne są w okresie rekonwalescencji nowe siły do szybkiego wyzdrowienia. Wskutek braku apetytu spożywa się zmniejszoną ilość pokarmów, brak ten uzupełniać należy przez spożycie

OVOMALTYNY

Jest to skoncentrowana odżywka sporządzona ze świeżych jaj, mleka i wyciągu słodowego. Przyjemna w smaku, lekkostrawna, zawiera witaminy węglowodany tłuszcz i sole odżywcze, potrzebne do odbudowy organizmu.

Przygotowanie **Ovomaltyny** jest bardzo łatwe: wystarczy rozpuścić dwie łyżki **Ovomaltyny** w filiżance ciepłego mleka i dodać cukru do smaku. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach. Próbki i broszury wysyła bezpłatnie.

Dr. A. Wander S. A. Kraków.

OVOMALTINE

wzmocni również i Ciebie!

Wielka szkoła obywatelska.

Polski Biały Krzyż i jego zadanie.

Praca nad wychow niem żołnierza.

Armja Polska nietylko uczy rzemiosła wojennego —armja nasza jest także wielką szkołą obywatelską o olbrzymiem znaczeniu wychowawczem. Jest ona terenem wytrwałej pracy nad wychowaniem żołnierza, jak również nad rozszerzeniem jego świadomego poglądu kulturalnego. Dlatego też w wojsku polskiem odbywa się przymusowe uczenie analfabetów i douczanie półanalfabetów, dlatego też w wojsku polskiem prowadzi się stałą akcję w kierunku douczania ogólnokształcącego podoficerów.

Organizacją powołaną do współpracy z wojskiem w kierunku prowadzenia akcji oświatowej w oddziałach jest Polski Biały Krzyż, powstanie jego datuje się od czasu wojny polsko bolszewickiej w 1920 i na polu oświaty w wojsku położył on już olbrzymie zasługi. Ażeby jednak efekty jego pracy były zawsze widoczne i konkretne — społeczeństwo winno stale czuwać nad zarządem zarówno szeregów Białego Krzyża ofiarnemi jednostkami do pracy oświatowej, jak również czuwać nad zasileniem funduszów B. K., aby umożliwić akcji jego należyty rozmach i powodzenie.

Polski Biały Krzyż jako ten odłam społeczeństwu, za pośrednictwem którego społeczeństwo wykazuje swą troskę o kulturę żołnierza— musi stale ugruntowywać sobie w masach podstawy finansowe i musi pogłębiać popularyzację swych zadań.

Statut Polskiego Białego Krzyża w następujący sposób określa cele tej organizacji: „Celem Białego Krzyża jest praca kulturalna i oświatowa dla żołnierza i marynarza. Dla osiągnięcia tego celu Polski Biały Krzyż w ścisłej współpracy z władzami wojskowemi organizuje w różnych postaciach nauczanie wśród żołnierzy, organizuje i prowadzi czytelnie i bibljoteki żołnierskie, zakłada i prowadzi domy żołnierskie, świetlice i gospody, dokształca pracowników oświatowych dla potrzeb wojska, szerzy propagandę wśród społeczeństwa na rzecz wojska i oświaty w wojsku, organizuje pomoc materjalną dla żołnierzy (rozdawnictwo upominków gwiazdkowych, organizacja imprez kulturalno oświatowych itp.).

Na terenie naszego miasta musi być przeprowadzona jak najenergiczniejsza kampanja na rzecz poparcia, jakie winno dać społeczeństwo Łódzkiemu Polskiemu Białemu Krzyżowi Organizacji tej musimy dać należyty rozmach, aby zdołała ona nakreślone sobie cele realizować w rekordowym tempie i przy najlepszych wynikach. Szeregi członków Polskiego Białego Krzyża muszą wzrosnąć conajmniej w trójnasób. Członkiem rzeczywistym Polskiego Białego Krzyża może zostać każdy pełnoletni obywatel polski bez różnicy płci, który złoży odpowiednią deklarację.

Społeczeństwo łódzkie tak żywo reaguje zawsze na hasła współżyciu z wojskiem — niewątpliwie zainteresuje się jak najszerzej organizacją i celami Polskiego Białego Krzyża i okaże mu należyte poparcie.

ZATELEFONUJ ZARAZ

Nr. 102-28 ub 102-29

a otrzymywać będziesz „Kurjer Łódzki" od jutra w domu. Prenumeratę zamawiać można poczynając od każdego dnia miesiąca.

Akcja włókniarzy.

(a) Dn. 13 bm. zbiera się międzyzwiązkowa komisja, która szczegółowo omówi sytuację na terenie przemysłu włókienniczego i zajmie się opracowaniem planu dalszej akcji, która nastąpi z chwilą nadejścia odpowiedzi przez związki przemysłowców.

Osłabienie kryzysu mieszkaniowego.

Jak wynika z dotychczas ustalonych obliczeń zebranych na podstawie drugiego powszechnego spisu ludności kryzys mieszkaniowy w Polsce w stosunku do roku 1921 znacznie osłabł.

Dokładne dane, dotyczące stosunków mieszkaniowych, ogłoszone będą w najbliższym czasie

Własność nieruchoma jednoczy się.

Dążenia centralistyczne w organizacjach łódzkich.

Debata nad wynikami obrad ostatniego zjazdu.

(p) W ciągu ostatnich dni w zrzeszeniach własności nieruchomej w Łodzi panuje duże ożywienie.

Ostatnio omawiane były zwłaszcza wyniki zjazdu przedstawicieli zrzeszeń własności nieruchomej w Polsce, zasiadających w centralnym Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej.

Na zjeździe tym Łódź była reprezentowana przez pp. Schotta, Lewickiego i sekretarza Grabowskiego.

Zjazd obradował nad tak zasadniczemi sprawami, jak: wystąpienie do Ministerstwa Sprawiedliwości o zredukowanie kosztów sądowych przy składaniu skarg, wystąpienie o ujednostajnienie przepisów kanalizacyjnych, a wreszcie — sprawa obniżenia komornego.

W łódzkich zrzeszeniach własności nieruchomej panuje pogląd, iż należałoby dążyć wszelkiemi siłami do zjednoczenia akcji zrzeszeń właścicieli nieruchomości, a jednocześnie przedsięwzięcia kroków dla scentralizowania różnych ugrupowań, z podziałem ich na sekcje, gdyż jedynym powodem, usprawiedliwiającym obecny podział właścicieli nieruchomości na różne grupy, jest to, iż interesy właścicieli domów małych obracają się w innem kole sku, niż domów wielkich, przy wielu jednakowoż punktach stycznych.

Właściciele nieruchomości w Łodzi stają na stanowisku, iż przy bardzo znacznem obciążeniu własności nieruchomej podatkami, uchwalenie nowego podatku majątkowego, który obciąża: własność nieruchomą od 5.000 do 10.000 zł. podatkiem w wysokości 1 proc. rocznie, od 10 do 15.000 zł. — 1,5 proc. rocznie, a ponad 15.000 zł. — 2 proc. rocznie, stawia wielu właścicieli domów w sytuacji bez wyjścia.

W ciągu najbliższych dni zwołane zostanie wspólne zebranie przedstawicieli łódzkich organizacyj właścicieli nieruchomości.

Kto fałszował weksle?

Echa nadużyć na szkodę firmy Scheibler i Grohman.

(a) W grudniu 1931 roku firma Scheibler i Grohman otrzymała na pokrycie pewnych należności weksle na sumę 250.000 zł. z wystawienia hr. Tomasza Zamoyskiego. Weksle te wystawione były pod pieczęcią kancelarji dóbr hr. Zamoyskiego przez pełnomocnika Zygmunta Lidkego. W terminie płatności wspomnianych weksli, to jest latem 1932 r. hr. Zamoyski odmówił zapłacenia weksli, oświadczając, iż zostały one sfałszowane.

Wszczęte w tej sprawie dochodzenie, w drodze ekspertyzy kaligraficznej ustaliło, że część weksli była autentyczna i zaopatrzona w odpowiednie podpisy.

Ponieważ stojący pod zarzutem sfałszowania plenipotent Lidke w międzyczasie zmarł, obecnie dochodzenie zostało decyzją władz śledczych umorzone.

Równocześnie zapadła decyzja wydania weksli firmie Scheibler i Grohman, która w ten sposób otrzymuje prawo egzekwowania należności 250.000 zł. od hr. Zamoyskiego.

—oOo—

Przy zaparciu stolca, przekrwieniu podbrzusza, bólach w krzyżu i w bokach, braku oddechu, biciu serca, migrenie, szumie w uszach, zawrotach głowy i ogólnem złem samopoczuciu powoduje naturalna woda gorzka **FRANCISZKA-JÓZEFA** wydajne i obfite wypróżnienie i zanik poprzednich objawów niepokojących.

Roboty publiczne w powiecie łaskim.

W powiecie łaskim na drodze państwowej kaliskiej pod Pabjanicami zostały uruchomione roboty publiczne, mające na celu zatrudnienie bezrobotnych.

Chwilowo zatrudniono około 70 ludzi, delegowanych z Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy i w miarę asygnowania kredytów większa liczba bezrobotnych będzie zatrudniona.

MUSIMY CZUWAĆ!

Z okazji miesiąca propagandy na rzecz funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą.

Motto.

„Człowieku, gdybyś wiedział, jaka twoja władza
„Kiedy myśl w twojej głowie, jako iskra w chmurze
„Zabłyśnie niewidzialna, obłoki zgromadza
„I tworzy deszcz rodzajny lub gromy i burze".

A. Mickiewicz.

Około miljona dzieci rodaków, których losy pozostawiły lub zagnały poza granice Państwa Polskiego, wychowuje się i uczy w obcej szkole...

Obca mowa, zapomocą której odbywa się przyswajanie kultury umysłowej, uczy te dzieci myśleć już nie polskiemi słowami i wyobrażeniami, ale obcemi, będącemi zwierciadłem obcego środowiska, obcej tradycji i obcego ducha.

Z utratą języka polskiego, jako narzędzia myślenia, dzieci te zatracają zaklęte w niem bogactwo uczuć i myśli poprzednich pokoleń, zrywają niż tradycji z przeszłością odrywają się tym sposobem od pnia rodzimej kultury i myśli.

W epoce porozbiorowej, kiedy izba szkolna była terenem wielkiego zagadnienia narodowego: „być albo nie być", do walki z polityką szkolną rządów zaborczych stanął dom rodzinny. On to w poczuciu ważności swej misji dziejowej stał się ostoją tradycji narodu naszego, szkołą miłości ojczyzny, placówką, broniącą języka, literatury i historji przed zapomnieniem — była zorganizowaną samoobroną przeciw zakusom wynarodowienia i deprawacji najeźdźców.

Męczeńska Września, Biała Podlaska, bohaterski Chełm, a w kilka lat potem pamiętny 1905 rok, kiedy to młodzież polska rozgłosiła całemu światu, że nie chce ulegać wpływom wynaradawiającej szkoły — oto owoc sprężonej woli rodziny polskiej, która atmosferą swą tak rozpłomienić potrafiła uczucia patrjotyczne w swych dzieciach, tak rozświetliła ich pojęcia polityczne, że zrodziła w nich zacięty i odważny czyn wolnościowy, jakim było tłumne porzucenie szkoły rosyjskiej ze zdecydowanem postanowieniem niewrócenia do niej nigdy.

Dziś rodzina polska na obczyźnie, rekrutująca się przeważnie z pracowników fizycznych, w krwawym, znojnym pocie walcząca o byt i utrzymanie, nie może odegrać wydatnej roli w kultywowaniu uczuć dla Narodu i Państwu Polskiego oraz bronić łączności duchowej z Narodem. Rolę tę przyjęły na siebie polskie organizacje społeczne zagranicą, dla których również jednem z najintensywniejszych dążeń obecnej chwili jest walka z wpływami obcej z ducha i języka szkoły. Środki jednak materjalne tych organizacyj tak są szczupłe, że pokryć, niestety, nie mogą istotnych potrzeb oświatowych, o które domaga się życie setek i tysięcy młodzieży polskiej za kordonem. Szkoły, ochronki, kursy organizowane są kosztem największych wysiłków moralnych i materjalnych tamtejszych organizacyj.

My, jako rdzeń Macierzy Polski, zdajemy sobie sprawę z tego, że emigracja polska może odegrać doniosłą rolę w naszych stosunkach politycznych, że może reprezentować nas nazewnątrz jako państwo i jako naród, że może współpracować w dziele propagowania kultury polskiej i urabiania jej życia na terenach innych państw— musimy otoczyć ją jak najstaranniejszą opieką i moralną i materjalną, aby nie stracić jej dla sprawy polskości.

Musimy czuwać i czynny brać udział w życiu naszego wychodźtwa w imię miłości tego, czego dla Zmartwychpowstałej Polski żądamy i w imię tradycji tego, czegośmy w latach niewoli dla narodu polskiego pragnęli,

Pomni, że troska o szkołę polską była troską o elementarny warunek istnienia naszego, musimy teraz w kierunku zasilenia *„Funduszu szkolnictwa Polskiego zagranicą"*, wyłącznie zajmującego się utrzymaniem i organizowaniem szkół polskich zagranicą, okazać niezwykłe intensywną agrecję. Stała i planowa pomoc materjalna dla wspomnianego Funduszu jest obowiązkiem i koniecznością całego społeczeństwa polskiego.

Musimy czuwać, aby to potężne poczynanie założonego przez uczestników walk o szkołę polską *„Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą"* nie było zwichnięte przez ospałość i apatję naszą, ale mocą ofiarności całego społeczeństwa przerobić je na systematyczną pracę, związaną nietylko z dniem dzisiejszym, ale z wykuwaniem „jutra".

A. Łuniewska.

Dnia 11-go lutego 1933 r. po dłuższej chorobie zasnęła w Bogu

ś. † p.

z Anstadtów AMALJA NATALJA HANDKE

Zmarła była współzałożycielką naszej Spółki Akcyjnej i do ostatniej chwili żywo interesowała się naszem przedsiębiorstwem i jego rozwojem.
Pamięć o Niej na zawsze z wdzięcznością zachowamy.

ZARZĄD
BROWARU i FABRYKI KWASU WĘGLOWEGO
Sukces. K. ANSTADTA, Spółka Akcyjna

Po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 11 lutego r. b. nasza ukochana matka i babka, przeżywszy lat 82

ś. † p.

Z ANSTADTÓW
Amalja Natalja Handke

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi z domu żałoby przy ul. Aleje Anstadta Nr. 2 w poniedziałek dnia 13 lutego r. b. o godzinie 3 po południu na stary cmentarz ewangelicki, o czem zawiadamia

Stroskana Rodzina.

Z powodu zgonu

ś. † p.

z Anstadtów AMALJI NATALJI HANDKE

składamy tą drogą pozostałej rodzinie wyrazy szczerego współczucia

Urzędnicy, majstrowie i ekspedjenci
Browaru i Fabryki Kwasu Węglowego
Sukcesorów K. ANSTADTA, Spółka Akcyjna.

ś. † p.

Władysław Buncler

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł 11 lutego r. b przeżywszy lat 85

Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy odbędzie się 14 lutego o godz. 9-ej w kościele św. Kazimierza w Widzewie, poczem z tegoż kościoła o godz. 4-ej — eksportacja na Cmentarz Zarzewski do grobu rodzinnego. O bolesnej tej stracie krewnych i życzliwych zawiadamia w bólu pogrążona

CÓRKA.

Szkolnictwo dokształcające zawodowe.
W 46 szkołach miejskich uczyło się 7 tysięcy młodzieży.

i) Szkolnictwo dokształcające zawodowe na terenie działania łódzkiej Izby Rzemieślniczej jest naogół dość dobrze postawione, jednakże praca nad zawodowem szkolnictwem prowadzona jest w rozmiarach zbyt nikłych, jak na potrzeby ogółu rzemiosła. Wpływa na to pierwsze brak funduszów jak i brak wykwalifikowanych ideowych pracowników. Liczba szkół dokształcających na ter. województwa łódzkiego wynosiła w ubiegłym roku 72. Z liczby tej na terenie miasta Łodzi istniało 46 szkół miejskich, zawodowych, w tem 28 dokształcających męskich, 16 żeńskich i 2 miejskie szkoły dokształcające zawodowe koedukacyjne. Pobierało w nich naukę ogółem 7,152 młodzieży rzemieślniczej, w tem 4,506 chłopców i 2646 dziewcząt.

Poza Łodzią szkoły zawodowe dokształcające istnieją na terenie gminy Chojny, Dąbia, Kalisza, Konina, Liskowa, Łęczycy, Ozorkowa, Pabjanic, Piotrkowa, Poddębic, Radomska, Rudy — Pabjanickiej Rzgowa, Słupcy, Sulejowa, Tomaszowa —Maz. Turku, Wielunia, Wieruszowa, Tgierza i Zduńskiej Woli.

Ogółem w szkołach zawodowych dokształcających na terenie województwa łódzkiego pobierało w ubiegłym roku naukę 11,357 młodzieży rzemieślniczej.

Poza szkołami zawodowemi dokształcającemi istnieje 11 szkół rzemieślniczych przemysłowych, w których pobiera nauki 1,873 młodzieży oraz 17 kursów zawodowych, kształcących również ponad 1.000 młodzieży.

Jeśli weźmie się pod uwagę stały wzrost warsztatów rzemieślniczych, a następnie stały wzrost liczby uczniów, który jest normalnym, to warzyszącym wzrostowi ilości warsztatów, to stwierdzić należy, że ilość szkół dokształcających na terenie województwa łódzkiego jest niewystarczająca.

Pracownicy samorządu gminnego żądają
ustawowego uregulowania stosunków służbowych.

(f) W lokalu Wydziału Powiatowego, przy ul. Piotrkowskiej 100 odbyło się, przy udziale wicestarosty Denysa i inspektora samorządowego Szczerbińskiego, zebranie członków Zw. Pracowników Administracji Gminnej pow. łódzkiego. Zebraniu przewodniczył p. Eugenjusz Roman. Uczestnicy zebrania, po rozpoczęciu obrad, złożyli wicestaroście p. Denysowi życzenia owocnej pracy na nowem stanowisku. Prezes oddziału p. Kawecki zdał sprawozdanie ze zjazdu odbytego w Warszawie. Nad sprawozdaniem wywiązała się ożywiona dyskusja. Poruszano w niej sprawę projektu ustawy samorządowej, ubezpieczenia emerytalnego pracowników komunalnych w Powiatowych Funduszach Emerytalnych, oraz sprawę statutu Związku Gmin Wiejskich, z którą to organizacją pracownicy gminni w działalności swej często się stykają. W wyniku dyskusji zjazd pracowników administracji gminnej powiatu łódzkiego stwierdził, że nieuregulowane dotychczas stosunki służbowe pracowników samorządowych, zwłaszcze w gminach wiejskich, stwarzają coraz więcej skomplikowane i trudne warunki dla tych pracowników, co w rezultacie wpływa ujemnie zarówno na tok pracy w urzędach, jak i interesy zawodowe pracowników. Zjazd zatem domaga się zlikwidowania istniejącego obecnie chaosu i ustawowego uregulowania stosunków służbowych pracowników samorządowych. Zjazd postanowił również zwrócić się do władz z prośbą, aby uposażenie pracowników gminnych utrzymane zostały w normach przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej z dnia 30.12. 1924 roku, nie wykluczając z tych norm 15 proc. dodatku komunalnego. Dotyczy to zarówno sekretarzy jak i pomocników. Pracownicy samorządu gminnego są bowiem właściwymi promotorami pracy społecznej na terenie wsi i w związku z działalnością społeczną i charakterem służbowym, stają się niemal osobami reprezentacyjnemi i wszelkie związane z tem koszty i wydatki ponoszą ze swych skromnych poborów. Cofnięcie, względnie zmniejszenie dodatku komunalnego, doprowadziłoby uposażenia ich do minimum niewystarczającego na utrzymanie rodzin i kształcenie dzieci. Wkońcu zjazd wybrał delegację, w składzie pp. Kawecki, Berent i Flanczewski, która udaje się do Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o przychylne ustosunkowanie się do sprawy utrzymania 15 proc. dodatku komunalnego dla pracowników administracji gminnej.

—oOo—

Z KURSÓW ZAWODOWYCH A. KOPYDŁOWSKIEJ.

Kursy zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P., odznaczone złotym medalem dyplomowanej uczenicy Paryskiej Akademji, mistrzyni cechu A. Kopydłowskiej.

Dnia 16 stycznia r. b. rozpoczną się lekcje na wyższym i niższym kursie kroju i szycia, modelowania i bieliźnarstwa. Wykłady odbywają się najnowszym systemem Paryskiej Akademji pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu Marji Kopydłowskiej - Nowaczykowej.

Kurs kroju w zakresie wyższym przystosowany jest dla osób chcących pracować zawodowo. — Kurs niższy do użytku domowego. Opłata 20 zł. miesięcznie. Dla specjalistek oddzielne kursy bieliźnarstwa i ubiorów dziecięcych. Kończącym — świadectwa prywatne i cechowe. Kursy wszelkich robót ręcznych i praktycznych i artystycznych oraz haftu maszynowego.

Zapisy przyjmuje kancelarja kursów Piotrkowska 154, od godz. 8 do 1 i od 4 do 7.

Pod mostami Paryża
nie nocują bezdomni Polacy.
Bezrobotni emigranci i opieka nad nimi.

Wśród licznej kolonji polskiej w Paryżu, trudne warunki rynku pracy sprawiły, iż około 200 robotników polskich nie ma pieniędzy, aby opłacić komorne.— Ostatnio z prowincji przybyło do Paryża około dwudziestu robotników rolnych, w złudnem przekonaniu, iż w mieście znajdą pracę.

Oczywiście z chwilą nastania robót wiosennych w polu, wielu wyemigruje zpowrotem na wieś francuską, co znacznie zmniejszy natężenie bezrobocia.

Losem robotników, pozbawionych dachu nad głową, troskliwie zaopiekował się konsulat polski w Paryżu. Można powiedzieć, że prawie nikt z Polaków nie przepędza nocy pod mostami Paryża.

Z dwustu prawie bezdomnych Polaków, 100 osób ma pomieszczenie w baraku polskim Levallois, 50 w schronisku polskiem również w Levallois.

Reszta, około 50 osób, musiała zadowolić się przepędzeniem nocy w obydwu budynkach, na ziemi lub krzesłach, co jednak, ze względu na panujące ostatnio mrozy w Paryżu, okazało się znacznem ulżeniem ich niezbyt wesołej doli.

Nadto weszło w życie rozporządzenie prezydenta Francji nakazujące, aby wszystkie komisarjaty policyjne przyjmowały w czasie mrozów bezdomnych do lokali komisarjatów.

Polacy bezdomni, chociaż naogół wiedzą o tem rozporządzeniu, nie korzystają z tych ułatwień. Obawiają się, że z chwilą wstąpienia do komisarjatów, policja zażąda wylegitymowania się. W rzeczywistości nikt o papiery się nie pyta, przeciwnie kuchnie komisarjackie wydają każdemu bezdomnemu po filiżance gorącej kawy.

Bezdomni Polacy z Paryżu, dzięki pełnej poświęcenia pracy p. konsula Jankowskiego i szeregu innych osób otrzymują codzień dużą porcję gęstej polskiej zupy z kawałkiem mięsa i chleba. Bywały dni, iż wydano ponad 600 porcyj.

Istnieje również, powstała niedawno poradnia lekarska przy ulicy Lebouteux i wszyscy chorzy bezrobotni tam są skierowani, gdzie znajdują bezinteresowną pomoc lekarską.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż na kilkadziesiąt obcych konsulatów w Paryżu, jedynie konsulat polski posiada własny barak i własne schronisko.

Bezrobotni polscy są przedmiotem ożywionej propagandy płatnych agitatorów komunistycznych. W dzielnicy Saint Paul, gdzie mieszka najwięcej Polaków, uwijają się agenci, kolportując ulotki i wyzyskując do swych celów ciężkie położenie polskich bezdomnych i bezrobotnych. Ich delegacje dość często zjawiają się w konsulacie polskim, stawiając zazwyczaj wygórowane żądania. Ostatnio zażądali po 12 franków dla każdego bezrobotnego, mimo, iż zapomogi „szomaro" wypłacają Francuzi.

Wpływ propagandy komunistycznej na polskich robotników naogół jest niewielki i bardzo powierzchowny.

Następujący epizod, który wydarzył się niedawno w konsulacie świadczy, że i zagorzali komuniści umieją się ująć za spotwarzoną Polską.

Pewien izraelita, nie otrzymawszy paszportu czy wizy, w jednej z sal konsulatu ordynarnie wyraził się pod adresem władz polskich.

Znajdował się tam niejaki W., uchodzący powszechnie za zaciętego zwolennika band komunistycznych. Usłyszawszy obelgę, porwał się z miejsca spoliczkował izraelitę i wyrzucił za drzwi, ze słowami: „Co ty tu szczekasz na Polskę!".

Idą w górę akcje... duchów!
W angielskich zamkach wciąż straszy...
Czaszka, która krzyczy.

Gdy pewną domę spytano: „Czy wierzy pani w duchy,", odpowiedziała: „Nie wierzę, ale się ich boję".

Takie też stanowisko zdają się zajmować gazety angielskie, które ostatnio, nie wierząc, szeroko rozpisują się o tem, że w różnych starych arystokratycznych siedzibach straszy. „Nigdy nie zjawiało się w Anglji tyle duchów, co ostatnio" — piszą gazety.

BIAŁA DAMA.

W Windsor Castle pewnego ranka usłyszeli mieszkańcy zamku straszliwy krzyk w okolicach „błękitnej bawialni". Znaleziono na progu tego pokoju młodą pokojówkę zemdloną. Gdy ją ocucono, powiedziała, że z niszy pokoju szła ku niej jakaś biała dama.

Mieszkańcy zamku Windorskiego są przekonani, że jest to zjawisko królowej Elżbiety, która widziała też kiedyś na własne oczy księżniczkę Beatrice, ciotkę obecnego króla.

W Jarsschire w Szkocji mieszka w starym zamku rodzina Boyntonów, której przydarzył się niesamowity wypadek.

W przedsionku zamkowym znajdowała się od lat 300 w szklanej skrzyni czaszka pewnej damy z ich rodu.

Dama ta, którą za życia skrzywdzono, żądała w testamencie, by czaszka jej tak długo tu pozostawała, dopóki krzywda jej nie będzie pomszczona.

Obecny pan tego domu kazał czaszkę pochować w ogrodzie.

Nazajutrz potem mieszkańcy zamku usłyszeli dziwny krzyk. W przedsionku na podłodze znaleźli czaszkę. To ona wydawała takie dźwięki. Uspokoiła się dopiero wówczas, gdy złożono ją znowu w szklanej skrzyni.

Dla sprawdzenia tej nieprawdopodobnej historji wyjechało do Szkocji z Londynu kilku reporterów.

BRUTALNY MNICH.

Również w Szkocji znajdują się dobra rodziny Seaforthów.

We wsi kursuje podanie, że ilekroć który z członków tej rodziny ma umrzeć, nad rzeką zjawia się postać „brutalnego mnicha".

Przed kilkuset laty jeden z Seaforthów bluźnił przeciw kościołowi. Wówczas przeląkł go mnich w brutalnym habicie i przepowiedział, że 21-szy członek rodu, noszący tytuł lorda będzie głuchy, straci czterech synów i cały majątek.

I oto, teraźniejszy pan tych dóbr, istotnie 21 lord w rodzie jest głuchy, stracił czterech synów na wojnie, a obecnie stoi u progu ruiny.

„Brutalny mnich" spełnił przekleństwo.

—oOo—

Z Rady Miejskiej.

We wtorek, dnia 14 lutego o godz. 19.30 odbędzie się posiedzenie radzieckiej komisji do spraw ogólnych, a o godz. 20 — posiedzenie komisji pracy.

W czwartek, dnia 16 lutego o godz. 20 odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Na porządku dziennym znajdują się następujące sprawy: 1) ustalenie na rok 1933 opłat na rzecz taniej jatki mięsnej; 2) zaniechanie pobierania opłat za korzystanie z miejskich urządzeń kanalizacyjnych od lokatorów, zamieszkałych w domach osiedla miejskiego im. Montwiłła-Mireckiego; 3) budżet zarządu miejskiego na rok administracyjny 1933/34.

Nie szczędźcie ofiar na najbiedniejszych

EXPRESS HANDLOWY

Polska na wiosennych Targach Lipskich.

Udział przemysłu i kupiectwa polskiego.

Lipsk docenia Polskę jako eksponenta i nabywcę.

Ważnym czynnikiem dla ekonomicznego zbliżenia między Polską a Niemcami jest wzajemny udział w Targach. Oceniając należycie ten fakt, polski przemysł eksportowy, idąc za przykładem Austrji i Czechosłowacji, urządził w roku 1930 i 1931 zbiorową wystawę na Targach wiosennych w Lipsku, zamierzając na stałe zadomowić się na lipskim rynku światowym; spodziewano się, że tak zapoczątkowane dzieło będzie stale kontynuowane — niestety już na zeszłorocznych targach stwierdzono pewien zastój, spowodowany w pierwszym rzędzie pogorszeniem się ogólnego położenia gospodarczego, a z drugiej strony spadkiem polsko - niemieckich obrotów. I w tym roku Polska nie wystawia w Lipsku zbiorowo. Niezależnie od tego cały szereg poszczególnych pierwszorzędnych firm zgłosiło swój udział. Zarówno w polskich kołach przemysłowych, jakoteż i w Lipsku żywią nadzieję że w związku z polepszeniem ogólnego położenia, a w szczególności w związku w poprawieniem stosunków gospodarczych między Niemcami a Polską wobec z końcem roku 1932 przyznanych wzajemnie kontyngentów towarowych. Polska w dalszym ciągu kontynuować będzie podjęte już dzieło urządzania wystaw zbiorowych w Lipsku.

Udział Polski w Targach Lipskich ma na celu pomożenie własnemu przemysłowi w wyszukiwaniu rynków zbytu. — Ta świadomość, że w Lipsku nietylko wchodzi się w kontakt z niemieckimi odbiorcami, ale z całym handlem światowym który niejako wyznacza tam sobie spotkanie, czyni także i tegoroczne targi wiosenne szczególnie cennemi dla polskiego przemysłu eksportowego. Jak wiadomo, targi wiosenne cieszą się szczególnie licznym udziałem uczestników z wszystkich krajów świata, których liczba w ostatnim roku obejmowała 120.000 Wystawę techniczną odwiedzi w tym roku około tysiąc pięćset zakładów przemysłowych z Niemiec i zagranicy. Targi techniczne nadają imprezie lipskiej charakterystyczne piętno. Można powiedzieć bez przesady że eksponaty techniczne ściągają świat techniczny z wszystkich części kuli ziemskiej, który z wielkiem zainteresowaniem ogląda i studjuje wszystko. Nowości wystawy technicznej dają miarę w ocenieniu możliwości rozwoju technicznego już na nadchodzące najbliższe lata. Można w Lipsku poczynić to spostrzeżenie, że właściwie pawilon techniczny wykazuje największą frekwencję polskich gości. Nic w tem dziwnego jeśli się zważy, że wciąż jeszcze znajduje się w stadjum odbudowy, a aby dzieło to przyśpieszyć, korzystać musi z najnowszych zdobyczy świata technicznego.

Tak tedy należy oczekiwać i na wiosennych targach odpowiednio silnej frekwencji ze strony Polski której znaczenie jako eksponenta i nabywcy w Lipsku ujawnia się coraz silniej.

Rynek przędzy bawełnianej w Łodzi.

Oczekiwany wzrost zapotrzebowania.

(ex) Ceny przędzy bawełnianej na rynku łódzkim gatunku Prima za 1 kg. w centach umerykańskich, kształtowały się następująco:

nr. 5 Water— 25, 8 Mule I-30, 8 Mule II —28, 10 Mule I-31, 10 Mule II-29, 12 Mule I-32, 10 Mule II- 29, 12 Mule I-32, 12 Mule II-30, 16 Mule -33, nr. 16 Water -33, nr. 20 pojedyńczy -34,5 nr. 24 pojedyńczy -36, 5 M nr. 26 pojedyńczy- 38,5 nr. 32 pojedyńczy 44,5, nr. 32 podwójny -51,5 nr. 20 podwójny -41, nr. 24 podwójny- 43, nr. 40 podwójny z bawełny egipskiej 63,

Przędza trykotażowa.

nr. 20 z bawełny amerykańskiej 35, nr. 20 z bawełny egipskiej 41, nr. 24 z bawełny egipskiej warkopsy 51, nr. 20 Jospe 632 36,5, nr. 639 36,5.

Sytuacja ogólna na omawianym rynku nie uległa większym zmianom. W dalszym ciągu zapotrzebowanie na przędzę było niewielkie, w związku z czem i zapasy przędzy ulegają tutaj stałej zwyżce.

Zdaniem sfer zainteresowanych, oczekiwać należy już w czasie najbliższym zwiększonego zapotrzebowania na wszelkie gatunki przędzy, a to w związku z ruchem jaki się już rozpoczął w obliczu nadchodzącego sezonu letniego.

Warunki pokrycia nie uległy w branży prawozdawczej żadnym absolutnie zmianom. Ceny kształtują się pod znakiem tendencji utrzymanej z odcieniem jednakże nieco słabszym.

—oOo—

Na zegarze konjunktur.

Upadłość zakładu A. Kendrzyńskiego

Upadły oddany pod dozór policji.

Na ostatniem posiedzeniu Sądu Handlowego ogłoszono upadłość Adamowi Kendrzyńskiemu, właścicielowi zakładu ślusarsko- kowalskiego w Łodzi, przy ul. Nowej 12, na żądanie wierzyciela Ignacego Zasady, właściciela zakładu kowalskiego we wsi Wola Zaradzyńska, gm. Widzew, w imieniu którego żądanie ogłosił adw. Władysław Roszkowski.

Upadły pozostał winien Zasadzie 2.000 zł. z tytułu dwu zaprotestowanych weksli, a pozatem powstawiał wierzycielom cały szereg weksli, które dopuścił do protestu.

Część wierzycieli wystąpiła już nawet z egzekucją swych należności.

Kuratorem masy mianowano adw. Adolfa Tykocińskiego, a sędzią komisarzem sędziego handlowego Edwarda Weigla.

Upadłego oddano pod dozór policji, a chwilę otwarcia upadłości oznaczono tymczasowo na dzień 4 maja 1932 r.

• • •

W sprawie niedawno ogłoszonej poraz drugi upadłości Spółki Akc. dla Handlu i wyrobu Towarów Jedwabn. Maurycy Tauman, w dniu 7 lutego rb. odbyło się pierwsze zebranie wierzycieli, celem wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Na zebraniu tem kurator masy, adw. Piotr Kon złożył sprawozdanie ze stanu upadłości i wyjaśnił, iż wobec zastania fabryki upadłej spółki w pełnym ruchu, gdzie zatrudnionych było 300 osób, które w wypadku zatrzymania fabryki postradałyby możność dalszego bytowania, postanowił nieopieczętować fabryki. Stan materjalny fabryki jest wyjątkowo ciężki i groźny, gdyż wobec nieudolnej i nieumiejętnej gospodarki, winna jest ona robotnikom za prace przeszło 40.000 zł.

Na zebraniu tem wierzyciele wybrali kandydatów na syndyków, przyczem adw. Goldring, w imieniu 8 wierzycieli zagranicznych postawił wniosek o mianowanie 2 syndyków z pośród adwokatów, ze względu na skomplikowane trudności pracy syndyka, jaką przewiduje w okresie syndykostwa. Wniosek ten został również poparty przez Sędziego Komisarza.

Sąd jednak, ze względu na stan materjalny firmy mianował tylko jednego b. kuratora adw. Piotra Kona, wyjaśniając w motywach swej decyzji, iż wierzyciele drugiego syndyka mogą wybrać z pośród siebie, co nie obciąży masy upadłości, gdyż syndyk z pośród wierzycieli, czynności swe spełnia bezpłatnie i w tym celu udzielił wierzycielom 1 miesięcznego terminu dla wypowiedzenia się.

Równocześnie Sąd zezwolił na dalsze uruchomienie fabryki upadłej spółki.

• • •

W tym samym dniu rozpoznawano również sprawę upadłości Heleny Kopańskiej, prowadzącej przedsiębiorstwo pf. „Kruzów", gdzie syndyk masy, adw. Jastrzębski zgłosił rezygnację ze swego stanowiska, na skutek czynionych mu zarzutów, co do nieumiejętnej gospodarki w masie upadłości, przez upadłą Kopańską.

Sąd zwolnił adw. Jastrzębskiego, wobec jego rezygnacji ze stanowiska syndyka, a jednocześnie zlecił przeprowadzenie nowych wyborów na syndyka i zbadanie zarzutów upadłej przez sędziego komisarza.

Zarzutów jednak nie potwierdzili zbadani przez Sędziego Komisarza świadkowie, a skarga Kopańskiej była złożona w celu wywarcia na syndyku upadłości aby ten zgłosił swoją dymisję, wobec tego, iż nie ulega jej wpływom, a spełniał swe obowiązki bez zarzutu. Z tego też powodu Sąd postanowił przekazać skargę Prokuratorowi do dyspozycji.

Jednocześnie w dniu 4 lutego rb. odbyło się nowe zebranie, celem wyboru kandydatów na syndyków upadłości, w wyniku których Sąd mianował syndykiem masy adw Stefana Kossakowskiego, z listy tych kandydatów.

Czyżby francuska Ottawa?

Narodowa konferencja gospodarcza.

(ex) Prezydent ministrów Daladier postanowił zwołać narodową konferencję gospodarczą, na której będą omawiane zagadnienia gospodarcze Francji i jej kolonij.

Głównem zagadnieniem będą sprawy rolnicze, przedewszystkiem kwestja zbytu zbóż i wina. Dalej konferencja ma zająć się zbadaniem organizacji wymiany towarowej między Francją i kolonjami oraz ustaleniem jednolitych wytycznych dla polityki gospodarczej Francji i kolonij.

Jak więc wynika z powyższego programu, rząd Daladiera będzie dążył na konferencji do silniejszego scementowania gospodarczego kolonij francuskich z metropolją, podobnie jak to w zeszłym roku uczyniła Anglja ze swemi kolonjami na konferencji ottawskiej.

Tworzenie Izb Rolniczych.

Rozporządzenie Rady Ministrów weszło w życie.

ex) W dzienniku Ustaw z dnia 10 lutego r.b. ogłoszone zostało rozporządzenie rady ministrów o utworzeniu izb rolniczych z siedzibami w Białymstoku, Kielcach, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Łucku i Wilnie Rozporządzenie to jednocześnie ustala okręgi działalności tych izb Działalność poszczególnych izb rozciąga się na obszary danych województw, za wyjątkiem izby rolniczej we Lwowie, która obejmie swą działalnością trzy województwa południowo wschodnie, a mianowicie lwowskie, tarnopolskie i stanisławowskie oraz izby wileńskiej, która działalnością swą obejmie tereny województw wileńskiego i nowogródzkiego.

Rozporządzenie weszło w życie.

Przed wymiarem podatku dochodowego.

Ustalanie norm średniej dochodowości.

Wobec zbliżającego się terminu wymiaru podatku dochodowego, w Centrali Związku Kupców odbyła się narada, na której omawiana była między innemi sprawa ustalenia norm średniej dochodowości. Jak wiadomo od norm tych zależniony jest wymiar podatku dochodowego w pewnych kategorjach przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Również rozważano sprawę podwójnego opodatkowania przedsiębiorstw handlowych, podpadających pod ryczałt w podatku obrotowym. Chodzi tu zwłaszcza o te przedsiębiorstwa, handlowe, które sprzedają towary, co do których podatek obrotowy został scalony.

Po ustaleniu ostatecznych postulatów w tych sprawach sfer kupieckich, ma być ułożony odpowiedni memorjał władzom skarbowym, względnie będą one przedstawione na jednem z posiedzeń komisji doradczej do spraw handlu, istniejącej przy ministerstwie przemysłu i handlu.

Ogłoszenie konwersyjnych rozporządzeń wykonawczych.

Trzy rozporządzenia obowiązują od dziś.

W „Dzienniku Ustaw" z dnia 10 lutego br. ogłoszone zostały trzy rozporządzenia ministra skarbu o wykonaniu ustawy konwersyjnej z dnia 20 grudnia 1933 roku o obniżeniu oprocentowania i przedłużenia okresów umorzenia wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne i obligacje, oraz wydanych na podstawie tych wierzytelności listów zastawnych i obligacyj.

Rozporządzenia te dotyczą konwersji wierzytelności oraz papierów procentowych, emitowanych przez instytucje państwowe i publiczne oraz skarb państwa, dalej wierzytelności oraz papierów procentowych, emitowanych przez państwowe banki Gospodarstwa Krajowego i Bank Rolny, a wreszcie wierzytelności i walorów wartościowych, emitowanych przez prywatne instytucje kredytu długoterminowego, a także banki komunalne.

Wszystkie trzy rozporządzenia wykonawcze, których szczegóły już podawaliśmy, weszły w życie z dniem dzisiejszym.

Len, wełna krajowa i naturalny jedwab.

Łódź w komisji badania możliwości rozszerzenia zbytu

surowców rolniczych pochodzenia krajowego.

Jak wiadomo, przy Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych utworzona została w styczniu r. b. komisja do badania możliw. rozszerzenia zbytu surowców rolniczych pochodzenia krajowego. Komisja ta ma za zadanie interesować się przedewszystkiem następującymi surowcami krajowymi: lnem, wełną krajową i naturalnym krajowym jedwabiem.

Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem delegował do komisji tej swych stałych referentów, a mianowicie:

Dla spraw lnianych — inżyniera Wesołowskiego.

Dla spraw przemysłu czesankowego— p. Leona de Hagena.

Dla spraw przemysłu zgrzebnego — p. Władysława Landsberga.

Dla spraw lnianych inżyniera p. Webiu krajowego — prezesa Edwarda Babiackiego, wreszcie z ramienia Związku— p. Gustawa Geyera i dyrektora Władysława Srzednickiego.

W dniu 10 lutego odbyło się posiedzenie komisji, na którem omawiana była sprawa naturalnego jedwabiu krajowego. Na konferencji tej z ramienia Łodzi byli prezes Edward Babiacki oraz dyr. Srzednicki.

Prezes Babiacki wygłosił niezmiernie ciekawy i rzeczowy referat, który będzie rozpatrzony i zostanie omówiony na najbliższem posiedzeniu komisji przy Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych.

Nowiny gospodarcze.

Kapitał ucieka z Francji.

W ostatnich tygodniach na paryskim rynku pieniężnym zaznacza się pewna zwyżka stopy procentowej. Wprawdzie jeszcze zwyżka ta nie przybrała znaczniejszych rozmiarów, jednakże pieniądz dzienny, który przez wiele miesięcy można było otrzymać po pół procent, obecnie podrożał do 1 25 procent, dyskonto prywatne prima weksli wzrosło z 1 proc. do 1,5 — 1,75 proc.

Pierwszy powód do tej zmiany tendencji nastąpił na skutek odpływu uciekinierskich kapitałów, które w okresie kryzysu zaufania napłynęły do Paryża. Kapitały te obawiają się zwiększenia opodatkowania we Francji, jak również projektowanego zniesienia tajemnicy bankowej oraz ostrego postępowania francuskich władz skarbowych. Od początku grudnia Bank Francji utracił ponad miljard franków w złocie, ponadto dochodzą do tego, nie dające się ująć cyfrowo wywózki złota, stanowiącego własność prywatną.

Także wzrastające zapotrzebowanie państwa, wyrażające się w emisjach bonów skarbowych działa zwężająco na rynek pieniężny. Od początku stycznia skarb Francji emituje bony skarbowe, przyczem w ostatnich dniach musiał podnieść ich oprocentowanie, o mniej więcej pół procent. Równocześnie skrócono termin ważności tych bonów i gdy przedtem najkrótszy czasokres wynosił trzy miesiące, obecnie wypuszcza się bony na 1 miesiąc.

Równolegle do podrożenia pieniądza krótkoterminowego idzie zwyżka stopy na rynku kapitałowym. Od Nowego Roku zaznaczył się w Paryżu spadek kursów papierów o stałem oprocentowaniu, przez co wzrasta ich efektywne oprocentowanie.

Przypuszczalnie zwycięstwo parlamentu nad poprzednim rządem francuskim, zmuszające do dalszej gospodarki zaciągania długów pociągnie za sobą dalsze wzrastanie stopy od długoterminowych pożyczek.

Pożyczki dla miast i Związków Komunalnych.

Z posiedzenia Komisji funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

ex) Odbyło się w lokalu Polskiego Banku Komunalnego posiedzenie komisji funduszu pożyczkowo - zapomogowego pod przewodnictwem naczelnika wydziału samorządowego ministerstwa spraw wewnętrznych p. Kuncewicza, na którem przyznano następujące pożyczki: powiatowym związkom komunalnym — 180 tys. zł., miastom — 132 tys. zł. i związkom międzykomunalnym — 45 tys. zł

Ponadto przyznano szereg pożyczek z funduszu zapomogowego, a mianowicie 788 tys. zł., z czego związkom komunalnym — 353 tys. zł i miastom — 435 tys. zł. Stan funduszu pożyczkowego na 1 stycznia r. b. wynosił 19.2 miljn. zł., który składa się z pożyczek krótko i długoterminowych.

Pertraktacje nad utworzeniem kartelu gumowego.

Jak się dowiadujemy, toczące się pertraktacje w sprawie kartelu w przemyśle gumowym mają pomyślny przebieg. Obecnie dyskontowana jest najważniejsza dla przemysłu tego kwestja wysokości kontyngentów produkcyjnych.

W przyszłym kartelu mają zajść duże zmiany w porównaniu do obecnej formy porozumienia. W każdym razie kartel ten będzie oprócz regulacji produkcji prowadził centralę sprzedaży.

Dotychczasowa umowa kartelowa wygasa z dniem 1 marca rb.

W pertraktacjach bierze udział również sp. akc. F.W. Schweikert w Łodzi.

Mocniejsza tendencja na rynku surowej bawełny.

(ex) Od kilku dni bawełna surowa na giełdzie nowojorskiej ulega stałej zwyżce, która oscyluje w granicach od 4 do 6 punktów dziennie. Zwyżka ta rozpoczęła się z dniu 4 lutego i trwa do tej chwili, czego najlepszym dowodem są poniższe notowania:

N. Jork: marzec 4 lutego 5,84, 6 lutego 5,91, 7 lutego 5,97, 8—5,98, 9— 5,6,03, 10 lutego— 6 08

maj 4 lutego— 5,97, 6 lutego 6.09, 7 lutego—6,10, 8 lutego —6,10, 9 lutego 6,14, 10 lutego— 6,21.

Spis kuracjuszów przybyłych do Łodzi w dniu wczorajszym

GRAND-HOTEL: Gustaw Kleinman — Wiedeń, Salomon Berger — Wilno, Antoni Zakrzeski — Warszawa, Aron Roterberg — Kraków, Alfred Becker — Berlin, Chaim Wolman — Kraków, Stefan Stanczak — Warszawa.

HOTEL POLONIA: Wiktor Borkowski — Warszawa, Michał Krawczyński — Wilno, Stanisław Kowalski — Grodno, Herz Altman — Włocławek.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

z dnia 11-go lutego.

Czeki:

Belgja 124.20
Gdańsk 173.30
Holandja 358.65
Londyn 30.62 — 30.63
Nowy Jork — czeki 8.92⅜
Nowy Jork — kabel 8.92⅝
Paryż 34.965
Szwajcarja 172.30
Włochy 45.70
Berlin 212.10

Akcje:

Bank Polski 73.50 — 73.25
Lilpop 10.75
Starachowice 9.10

Papiery państwowe i listy zastawne:

5% Konwersyjna 43.75 — 44.25
6% Dolarowa 59.00
4% Dolarowa 58.75 — 58.50
7% Stabilizacyjna 57.25 — 57.38
4% Ziemskie złotowe 37.00
8% m. Warszawy 43.75
10% m. Siedlec 35.00

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano:

Dolary 8.92
Dolarówka 59.00
4% Inwestycyjna 104.75
7% Stabilizacyjna 57.50
3% Budowlana 44.25
Bank Polski bez kuponu 75.00 — 74.00
8% m. Łodzi złotowe 43.25 — 43.00

Tendencja mocniejsza.

GIEŁDA BAWEŁNIANA.

Liverpool: marzec — 4.79, maj — 4.81, lipiec — 4.83, październik — 4.88, styczeń—4.93

Brema: marzec — 6.86 maj — 7.00, lipiec — 7.11, październik — 7.26, grudzień — 7.40, styczeń — 7.44.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Żyto — cena tranzakcyjna, obroty 30 ton— zł 16.25.

Ceny orjentacyjne:

Żyto 15.85 — 16.10 (usposobienie mocne), pszenica 29.25 — 30.25 (usposobienie spokojniejsze), jęczmień A 13.25 — 13.75 (usposobienie spokojne), jęczmień B 13.75 — 14.50 (usposobienia spokojne), jęczmień browarowy 15.50 — 17.00 (usp sp) owies 13.25 — 13.50 (usp sp), mąka żytnia 24.50 — 25.50 (usp. mocne), mąka pszenna 44.00 — 46.00 (usp. spokojniejsze), otręby żytnie 9.25 — 9.50 (usp. sp) otręby pszenne 8.00 — 9.00 (usp. sp), otręby pszenne grube 9.00 — 10.00 (usp. spokojne).

Usposobienie ogólne stałe.

Wesele polskie w Paranie*).

Tradycje narodowe wśród kolonistów w Brazylji.

Fragment z życia Polaków w Hervalsinho.

Po południu udałem się z żoną, Kropernickim[1]) i Kryńskim[2]) na wesele do domu panny młodej, położonego o kilka kilometrów od centrum Hervalsinho: Brakowało tylko 3-ch godzin do zachodu słońca, mimo to, gorąco dokuczało niezmiernie. Spoceni i zmęczeni, dobrnęliśmy wreszcie do celu. Już zdaleka słychać było odgłosy muzyki, raźnie przygrywającej weselnikom i huk fogetów[3]), ciskanych przez drugie pokolenie kolonistów.

Było jeszcze widno, więc zabawa nie zaczęła się na dobre. Goście, dla dodania sobie ochoty, pili szklankami cahas[4]) i piwo. Niektórym dobrze się już kurzyło z czupryn, choć wszyscy zdrowo przekąsali smażonem i gotowanem mięsem, którego całe góry piętrzyły się na olbrzymich misach. Młodzież tańczyła z takim zapałem, że aż drzazgi leciały z podłogi. Pewien starzec, pijany, jak bela, stał samotnie w rogu izby i przytupywał raźnie, wołając na całe gardło: „Oj, dziś; dziś; oj, dzi dziś;...". Jakiś zamroczony dobrze młodzieniec, ubrany w szeroki kapelusz kombojski wyszedł przed dom i wypalił kilka razy z ogromnego, bębenkowego rewolweru. Dzieciaki, ciskając pod oknami fogety, powitały wybryk pijanicy z ogromną uciechą i podwoiły kanonadę.

Gospodarze posadzili „dostojnych" gości za ławą, obok księdza i kilku miejscowych notabliów. Nie było innej rady: musieliśmy wypić kilka szklanek mocnego cachasu. Języki się rozwiązały. Młodzież tańczyła i tupała, podczas, gdy my przed oczami ich ojców wskrzeszaliśmy widma dalekiej, bezpowrotnie przez nich rzuconej Ojczyzny. Słońce już zachodziło za widniejącemi na horyzoncie górami Sierra de Esperanca, gdy pochód weselny opuścił dom panny młodej i skierował się do kościoła, na ślub. Przed udaniem się na nową drogę życia, młoda para padła na kolana przed starą matką i kłaniając się jej nisko, zachowując ściśle ceremonjał, stosowany w takich wypadkach przez wieśniaków z Zamojszczyzny, skąd pochodziła większość kolonistów z Hervalsinho. Mistrzem ceremonji był nauczyciel Kropernicki, który z powagą celebrował starodawny obrzęd. Miałem wrażenie, że koloniści z Hervalsinho troskliwiej przestrzegają tradycyj staropolskich, niż ich współrodacy pozostali w kraju. Nie przeszli wojny, stawiającej krzyżyk na wielu prastarych zwyczajach.

Wymarsz weselników do kościoła pobudził do szału dzieciarnię, towarzyszącą pochodowi. Z radością godną lepszej sprawy, zaczęli chłopaczkowie ciskać fogety wprost pod nogi przechodniów. Nie oszczędzili nawet panny młodej, której rzucano petardki pod białą, ślubną sukienkę. Muzyka raźnie przygrywała przeróżne melodje polskie i brazylijskie, kurz wzbijał się pod stopami sceiny maszerujących weselników...

Mężczyźni ubrani byli z brazylijska w wielkie kapelusze kowbojskie. Niemal wszyscy mieli zatknięte a pasem noże i rewolwery.

Szliśmy w ogonie pochodu, obok jednej staruszki, która mówiła z widocznem zadowoleniem:

Teraz to w Hervalsinho jest już zupełnie Polska. Przed dwudziestu laty, kiedy tu przybyliśmy, Polaka nie było w tych stronach ani na lekarstwo. Same kabukary[5]) złe i dzikie. Dzisiaj wszystko inaczej wygląda. Nawet Boże Męki na drogach poustawiali.

Przyznałem rację babinie. Z podziwem spojrzałem na kroczących z fantazją weselników i pomyślałem, że jednak twarda jest ta rasa polska, skoro nawet jej najbiedniejsi i bardzo ciemni przedstawiciele potrafili, pod obcem niebem w najdzikszych w świecie ostępach, stworzyć kawałek Ojczyzny.

Późno już było, kiedy po skończonej ceremonji ślubnej goście weselni udali się do domu pana młodego, gdzie miał się odbyć dalszy ciąg zabawy. Wąską ścieżyną leśną, przy świetle świec, latarek i zapałek ciągnął zgiełkliwy korowód. Ciszę puszczy podzwrotnikowej raz po raz przerywały wystrzały rewolwerowe i detonacje petard. Muzykanci nie stracili jeszcze fantazji i robili również halasu conieniara.

Po dotarciu do domu pana młodego nowa niespodzianka. Zgodnie ze starym obyczajem zamojskim panna młoda zamknęła się z druchnami w mieszkaniu i nie chciała wpuścić weselników. Dobijano się do drzwi, śpiewano przeróżne piosenki, aż wreszcie otwarł się zaklęty sezam i wpakowaliśmy się hurmem do obszernych izb domostwa nowożeńca.

Jeden rzut oka na uginające się pod ciężarem jedzenia stoły biesiadne przekonał nas, że w Hervansinho słowo „uczta" nie jest czczym frazesem. Czego tam nie było? Całe zwoje świeżej, po polsku przyrządzonej kiełbasy, michy mięsa wieprzowego i cielęciny, półmiski kartofli i batatów, kury gotowane i smażone, jaja serv, chleb, słodkie ciasta. W rogach stołów stały okazałe dzbany piwa, pędzonego z miodu pszczelnego. Nie brakowało i cachasu.

Ponieważ nawet olbrzymie stoły nie mogły pomieścić wszystkich gości ucztowano na dwie zmiany. Połowa gości tańczyła, połowa odżywiała się obficie i suszyła dzbany. Ochoczość stawała się co raz większa. Przed domem huczały bezustannie rewolwery i fogety. Akompaniowały im wesołe wrzaski podochoconych biesiadników.

Zdawało, się, że zabawa przejdzie bez godniejszych uwag zdarzeń gdy nagle, z jakiejś błahej przyczyny, wybuchła zwada między dwoma dobrze już „podciętymi" junakami. Posypały się obelgi, zabłysły noże... Niektórzy sięgali już po rewolwery. Na szczęście zatriumfował zdrowy rozsądek. Walczących otoczono kołem i tak ściśnięto, że mogli się tylko trzymać za potargane kudły, bez możności ruszenia się w prawo lub w lewo. Nerwowe ręce zapaśników nie mogły w strasznej ciasnocie sięgnąć po fakony[1]). Nolens volens musieli zaprzestać szarpaniny. Rozbrojono ich wkońcu, dano kopniaka i wyrzucono przed dom dla ochłody. Po pewnym czasie wrócili do sal; już bez dalszych brewerji tańczyli do rana.

Kiedy po powrocie do domu p. Kropernickiego, gdzie kwaterowaliśmy, mówiłem o awanturze z jednym ze starych kolonistów, usłyszałem następujący pogląd na tę sprawę:

Te wszystkie bijatyki z nożami i rewolwerami w ręku, to kabukierskie zwyczaje. W starym kraju — wprawdzie też czasem awanturują się na weselu, ale kończy się na kilku uderzeniach. Nikt nie wybiera się na zabawę, jak na wojnę, obwieszony nożami i rewolwerami. Nasi chłopcy nauczyli się od „zielonych"[2]) tych obyczajów i przy lada sposobności pruią sobie brzuchy fakonami.

Często walą do siebie z rewolwerów i pistoletów, nie zwracając na to uwagi, że „chłop strzela, a Pan Bóg kule nosi". Mój Boże ile to narodu zginęło przez te kabukierskie głupoty! Ja tam, jak mogę, to nie pozwalam na takie zberezeństwa. Kiedy moja córka wychodziła zamąż, kazałem wszystkim gościom przed wejściem do izby oddać na przechowanie noże i rewolwery. Wzdrygali się, protestowali, ale w drzwiach postawiłem dwóch tęgich kamratów, którzy nie pozwalali nikomu żartować. Kto chciał się bawić, musiał broń oddać, jeśli zaś upierał się i koniecznie pchał się do izby w pełnym uzbrojeniu podsuwali mu pod nos żylaste łapy i w jednej chwili zmuszali do odwrotu. Na tych „dzików" to jedyna rada. Bóg strzegł, że u Sawczuka (tak się nazywał pan młody) nie przyszło do rozlewu krwi.

Nie słuchałem już dłużej rozważnego kolonisty. Poszedłem spać.

---

*) Jest to wyjątek z niezmiernie ciekawej książki Bohdana Lepeckiego, poświęconej Polakom w Brazylji.

1) Miejscowy Nauczyciel.

2) Młody malarz warszawski, który przebywał wówczas w dorzeczu Ivahy.

3) Fogety — maleńkie petardy.

4) Cachas — wódka z trzciny cukrowej.

5) Kabukier — cabocło w gwarze kolonistów polskich.

1) Fakon — nóż do torowania sobie drogi w zaroślach.

Opieka nad kobietą bezdomną.

Humanitarna akcja Polskiego Katolickiego Tow. Opieki nad Dziewczętami.

W schronisku przy ul. Sienkiewicza.

(i) Niezwykle żywotne i godne poparcia na terenie Łodzi jest Polskie Katolickie Towarzystwo Opieki nad Dziewczętami. Zadaniem jego jest czuwanie nad losem młodych, niedoświadczonych niewiast i dziewcząt, które w poszukiwaniu pracy zarobkowej przybywają do Łodzi, gdzie nierzadko wpadają w nieodpowiednie ręce, bądź nawet w ręce handlarzy żywym towarem, czy sutenerów.

Towarzystwo niewiastom takim udziela schronienia, dopomaga dziewczętom bezrobotnym przy wyszukiwaniu pracy. Korzystając z uprzejmości przewodniczącej Towarzystwa p. bar. Anny Heinzlowej zwiedziliśmy przytulisko znajdujące się w posesji przy ul. Przejazd 23. Przyjmuje nas kierowniczka zakładu p. Kulpicińska, która udziela nam wyczerpujących informacyj odnośnie schroniska. Lokal składa się z trzech obszernych, widnych i utrzymanych we wzorowym porządku sal, które służą jednocześnie jako sypialnie. Schludne i czyste łóżka metalowe stoją pod ścianami, zaś pośrodku sali znajdują się długie stoły, przy których bezrobotne mieszkanki przytuliska pracują nad robótkami względnie naprawą zniszczonej odzieży. Przytulisko posiada miejsc trzydzieści kilka, lecz obecnie zajętych jest 26. Pensjonaruszki przytuliska dzielą się na stałe, tj. takie, jak np. służące na przechodnie lub pracujące dorywczo, a nie mające stałego mieszkania, oraz takie, które znajdują się w Łodzi w przejeździe. Opłata za korzystanie z przytuliska jest minimalna i wynosi miesięcznie 15 złotych, lub dziennie 50 groszy. Za opłatę tę pensjonarjuszki otrzymują łóżka z pościelą, obsługę i herbatę rano i wieczorem. Wiele jednak jest takich pensjonarjuszek czasowych, które przeważnie korzystają z przytuliska zupełnie bezpłatnie. Niezależnie od powyższego przy przytulisku znajduje się szwalnia, doskonale urządzona. Zatrudniać ona może kilkanaście szwaczek. Są to pracownice płatne. Dochód ze szwalni szedł na potrzeby przytuliska.

Obecnie dochody Towarzystwa Opieki nad Dziewczętami skurczyły się do tego stopnia że zagraża mu powużanie likwidacja. Złożyło się na to wiele powodów. Przedewszystkiem — brak pracy w szwalni. Prosperowała ona niegdyś doskonale, otrzymywała bowiem zamówienia z Kasy Chorych, Magistratu m. Łodzi, elektrowni itp. oraz wiele zamówień prywatnych. Szwalnia prosperowała do tego stopnia dobrze, że była w stanie trzymać sklep w centrum miasta przy ul. Piotrkowskiej 104. Obecnie niema żadnych zamówień. Wspomniane wyżej instytucje założyły własne szwalnie, zamówień prywatnych brak kompletny. W szwalni pracuje obecnie tylko jedna szwaczka, która w przeciągu dwóch tygodni zarobiła tylko 22 złote.

Zarząd Towarzystwa otrzymywał rokrocznie subsydjum magistrackie, które samorząd łódzki, powodowany względami oszczędnościowemi cofnął od dwóch lat. Dla niedopuszczenia do likwidacji tej pożądanej placówki, zarząd Towarzystwa zwrócił się obecnie do Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o pomoc finansową. Czy starania te odniosą pożądany skutek wykaże najbliższa przyszłość.

Poparcie Polskiego Towarzystwa Opieki nad Dziewczętami, jest tem więcej konieczne, że towarzystwo to utrzymuje również t. zw. „misje dworcowe", które czuwają nad młodemi dziewczętami przyjeżdżającemi do miasta. Praca misyj dworcowych jest ogólnie znana. Panie z misji dworcowej opiekują się przybyłemi do miasta wiejskiemi dziewczętami, wskazują im właściwą drogę, lub prowadzą do przytuliska na nocleg.

Tyle o Towarzystwie Opieki nad Dziewczętami. Łodzianie winni zainteresować się losami tej placówki i w miarę potrzeby pośpieszyć jej z pomocą.

Zarząd Polskiego Katolickiego Towarzystwa Opieki nad Dziewczętami, za naszem pośrednictwem, podaje do wiadomości, że w lokalu przytuliska przy ulicy Przejazd 23 znajdują się wolne pomieszczenia dla kobiet na sale ogólnych jak i pokoiki oddzielne, ze światłem, ogrzewaniem i usługą.

Z życia organizacyjnego Z. S. w Zgierzu.

Na podstawie par. 46 Statutu Związku Strzeleckiego podaję do wiadomości członków, że dnia 27 lutego 1933 r. o godzinie 18-ej w lokalu własnym Związku przy ul. Zakręt 23 odbędzie się Walne Zebranie członków Oddziału z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie, 2) Wybór Prezydium Zebrania, 3) Sprawozdania: a) Kierownika — ogólne, b) Skarbnika, c) Sekretarza, d) Kierownika referatu W. O., e) Kierownika Klubu Sportowego, f) Komendanta i g) Komisji Rewizyjnej Powiat.; 4) Dyskusja, 5) Wybory Prezesa i 3-ch członków Zarządu oraz 3-ch zastępców, 6) Wybory Komisji Rewizyjnej, 7) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego i 8) Wolne wnioski.

Zgierz, dnia 10 lutego 1933 r.

(m. p.) Kierownik Oddziału Z. S. Zgierz.

ROZBROJENIE.

Pod powyższym tytułem dla członków Pol. YMCA wygłosi prelekcję p. Guillon, przedstawiciel Międzynarodowego Komitetu YMCA w Genewie. — Odczyt odbędzie się dziś o godz. 7.30 wiecz. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 89.

KURSY POL. YMCA.

Polska YMCA przyjmuje jeszcze zapisy na kursy języków obcych: angielskiego, francuskiego i niemieckiego, dla pań i panów.

Organizuje się również bezpłatne kluby konwersacyjne.

Wykładają wykwalifikowani pedagodzy.

Bliższych informacyj udziela biuro Polskiej YMCA. Piotrkowska 89, tel. 223-90, w godz. od 10—13 i 16—22.

KURS ROBÓT RĘCZNYCH.

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Łodzi rozpoczął 4-miesięczny kurs robót ręcznych, na którym niedzy innemi rozpoczyna się z dniem 15 b. m. nauka haftu kolorowego i koronkarstwa. Na komplecie tym jest jeszcze kilka wolnych miejsc. Zarząd Z. P. O. K. za naszem pośrednictwem podaje do wiadomości, że zapisy przyjmuje i informacyj udziela codziennie od godz. 13—14 i w poniedziałki, środy i piątki od godz. 16—19 sekretarjat związku przy ul. Piotrkowskiej 104, prawa oficyna, parter, drugie wejście.

Warunkowe zawieszenie kary

w nowym polskim kodeksie karnym.

Istota i warunki pożyteczne instytucji prawnej.

Nowy polski kodeks karny, dążąc przedewszystkiem do poprawy osób, które popełniły przestępstwo, utrzymał i ujednostajnił ustawowo wprowadzoną przed kilku laty dzielnicowemi aktami ustawodawczemi instytucję warunkowego zawieszenia kary.

Jest to instytucja prawna, która polega na tem, że sąd uznawszy osobę oskarżoną winną przestępstwa i orzekłszy karę pozbawienia wolności, orzeka wstrzymanie wykonania tej kary na pewien oznaczony czas, z tem ustawowem zastrzeżeniem, że po upływie tego czasu, albo skazanie uważa się za niebyłe, albo — w razie zajścia pewnych ustawowych określonych okoliczności — sąd zarządza wykonanie odroczonej kary.

Sąd jest władny zawiesić warunkowo wykonanie kary tylko jeśli zachodzą następujące wymogi:

1) Sąd orzekł karę pozbawienia wolności,

2) Wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności nie przenosi 2 lat.

3) Co do osoby skazanej przypuszczać należy ze względu na jej charakter, okoliczności towarzyszące popełnieniu przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, że mimo niewykonania kary nie popełni nowego przestępstwa.

4) Nie zachodzi wypadek powrotu do przestępstwa.

5) Osoba skazana nie jest przestępcą zawodowym lub z nawyknienia.

Wykonanie kary można zawiesić warunkowo na czas od 2 do 5 lat.

Sąd może w wypadku warunkowego zawieszenia kary:

1) Oddać osobę skazaną pod dozór ochronny na czas zawieszenia, powierzając wykonanie dozoru osobom lub instytucjom zasługującym na zaufanie.

2) Zobowiązać osobę skazaną, jeśli jej stosunki gospodarcze na to pozwalają — by wynagrodziła szkody zarządzone przestępstwem, a to w czasie i rozmiarach ustalonych we wyroku.

Istota warunkowości zawieszenia kary polega na tem, że mimo zawieszenia kary, w razie niespełnienia się przypuszczenia co do poprawy osoby skazanej, sąd musi lub może zarządzić wykonanie kary, mianowicie:

1) Sąd musi zarządzić wykonanie kary jeśli osoba skazana w okresie zawieszenia kary popełni nowe przestępstwo w rozumieniu kodeksu karnego z tych samych pobudek lub tego samego rodzaju co poprzednio.

2) Sąd może zarządzić wykonanie kary jeśli osoba skazana: a) bądź popełni inne przestępstwo niż z tych samych pobudek lub tego samego rodzaju co poprzednio, b) bądź uchyla się z pod dozoru, c) bądź źle się prowadzi, d) bądź nie wykonała nakazu wynagrodzenia szkody.

Jeśli upłynął okres zawieszenia kary i w ciągu dalszych 3 miesięcy sąd nie zarządził z przyczyn poprzednio wymienionych wykonania kary, uważa się skazanie za niebyłe (osoba skazana może twierdzić, że nie była skazana) i osoba skazana uzyskuje utracone przez skazanie prawa wyborcze, prawo udziału w wymiarze sprawiedliwości, prawa rodzicielskie lub opiekuńcze, prawo wykonania zawodu oraz zdolność do uzyskania innych praw utraconych.

Do wiadomości wszystkim mieszkańcom m. Łodzi!

Niniejszem podajemy do wiadomości P. T. Czytelniczkom i Czytelnikom, że nasza

Wypożyczalnia Książek „UNIWERSALNA"

została przeniesiona na ulicę **Piotrkowską 67** („Kino Casino") dawniej Piotrkowska 59 i mieści się w pasażu, w pięknym i estetycznym lokalu.

Wypożyczalnia książek „Uniwersalna", która uchodzi za najlepiej wyposażoną w nowości w 3 językach, położona w centrum miasta została pięknie i estetycznie urządzoną i pomimo tego **abonament miesięczny** wynosi tylko

zł. 1.50 bez kaucji!

Wszyscy bez wyjątku zapisują się do naszej czytelni. Specjalny dział książek dla młodzieży! Wszystkie nowości na składzie!

Pracujemy nie dla zysku, lecz dla podniesienia się czytelnictwa w naszem mieście.

Wypożyczalnia książek „UNIWERSALNA" Łódź, ul. Piotrkowska 67.

Na marginesie „Białych tygodni" Konsumu.

W roku 1930 istniejący przy fabryce „Widzewskiej Manufaktury" sklep fabryczny został przekształcony na dom towarowy.

Przykład państw zachodu przekonał nas, że publiczność chętnie nabywa towary, jeżeli ceny są prawdziwie niskie. Taniość cen może być osiągnięta tylko przez zakupywanie towarów w pierwszem źródle i w wielkich ilościach, a zakupy takie może robić znowu tylko dom towarowy przeprowadzający poważne obroty.

„Konsum" jako dom towarowy znalazł się wyjątkowo w szczęśliwem położeniu, gdyż posiada bezpośrednie oparcie o fabrykę wyrobów włókienniczych.

Łódź odczuwała już oddawna potrzebę prawdziwego domu towarowego w europejskim stylu nic też dziwnego, że „Konsum" stał się w krótkim czasie najpopularniejszą placówką handlową.

Dowodem wzrastającej popularności Konsumu jest wzrost ilości odwiedzin klienteli. Ilość ta w roku 1931 wyniosła 89,634, zaś w roku 1932 już dosięgła imponującej cyfry 264,398.

Rozgłos „Konsumu" jako najtańszego źródła zakupu, wyszedł daleko poza granice Łodzi.

Ulegając życzeniom prowincjonalnej klienteli „Konsum" założył Dział Rozsyłkowy—na wzór wielkich amerykańskich domów towarowych.

Dział Rozsyłkowy „Konsumu" obsługuje dzisiaj niemal każdy najdalszy zakątek Polski.

Taniość cen i sprężysta obsługa „Konsumu" zwróciła na placówkę tę uwagę przedstawiciela handlowego ZSRR., które udzieliło „Konsumowi" koncesji na wysyłkę paczek do Rosji. Wzrastające z dniem każdym obroty tego działu, oraz napływające codziennie listy dziękczynne od odbiorców w Rosji, dowodzą, jak dużej potrzebie odpowiada nowo założony dział przesyłek do Z. S. R. R.

Wśród licznych towarów „Konsumu" na szczególne wyróżnienie zasługuje bielizna damska, męska i dziecinna, jak również pościelowa i stołowa, której zaletami są — oprócz niezwykłej taniości, eleganckie wykonanie na prawdziwie paryskim poziomie.

Również nowo założony dział sprzętów i naczyń gospodarczych własnej fabrykacji znalazł żywy odźwięk wśród klientów „Konsumu", a to z powodu nietylko doskonałego gatunku, lecz i rekordowo niskich cen.

Dorocznym zwyczajem urządza „Konsum" swe „Białe Tygodnie" będące zarówno wielkiem targowiskiem, jak i miłem miejscem spotkań wszystkich łódzkich pań domu.

OZORKÓW

W kioskach gazetowych **A. Czurapskiej** w Rynku oraz przy ul. Łęczyckiej można **zamówić** prenumeratę pism oraz przyjmowane są ogłoszenia do pism krajowych i zagranicznych.

KURJER LITERACKO-NAUKOWY

Dodatek niedzielny do „Kurjera Łódzkiego"

Rok VII. **Łódź, dnia 12 lutego 1933 roku.** **Nr. 7**

Niebezpieczny wiek dziecka

Okres dojrzewania jest wiekiem niebezpiecznym dla dziecka. Głębokie zmiany fizyczne i psychiczne. Zmiana charakteru i zdolności Odrębna psychika młodocianych. Przestępstwa w wieku dojrzewania

Na zacnym odcinku życia, prócz niemowlęctwa, nie obserwujemy tak głębokich zmian i perturbacyj w naszym organiźmie, jak w okresie dojrzewania i to nietylko zmian fizycznych, lecz ipsychicznych o daleko sięgających konsekwencjach.

Zmiany te często powodują wykolejenie się dziecka lub też prowadzą nieotoczenem kończących się częstokroć tragicznym rozwiązaniem.

To też słusznie wiek ten, u dziewcząt od 13-go roku do 18-go, a u chłopców od 15-go do 20-go roku „niebezpiecznym wiekiem" nazwać możemy.

Wszystkie pisma przynoszą prawie codziennie krótkie lecz jakże wymowne w swym tragiźmie, notatki o przestępstwach młodocianych: o kradzieżach, fałszywych oskarżeniach najbiższych członków rodziny lub przełożonych, samobójstwach rabunkach, szantażach, a nawet i zabójstwach.

Te przestępstwa młodocianch, dokonywane w wieku niebezpiecznym mają często tło seksualne i zależne są od zaburzeń w gospodarce gruczołów dokrewnych.

Jest zatem rzeczą konieczną, zwłaszcza da rodziców i wychowawców, zapoznanie się z temi zmianami, jakie zachodzą w tym okresie by móc się skuteczrie przeciwstawić ich destrukcynemu działaniu.

Jeśli chodzi o **zmiany fizyczne u chłopców** w tym okresie, to należy przedewszystkiem odnotować rozwój niektórych organów; pozatem cała budowa ciała się zmienia: chłopiec rośnie, chudnie, kościec rozwija się znacznie, organa wewnętrzne, a zwłaszcza serce silnie się rozrastają, a głos grubieje, przechodząc z alta w tenor lub z cieńkiego dyszkanciku w poważny bas (mutacja).

W związku z temi zmianami, odczuwają chłopcy dość często bóle w kościach, najczęściej w żebrach i w gruczołach piersiowych, niejednokrotnie obrzmiałych o tym czasie. Częste bicie serca, krwawienia z nosa, bóle i zawroty głowy oraz uczucie ucisku w różnych miejscach, dają się mocno we znaki w tym okresie przejściowym.

Jednocześnie z temi zmianami wzmaga się bardzo znacznie popęd erotyczny u chłopców, a to na skutek rozbudowy wszystkich gruczołów seksualnych. Młodzi chłopcy żyją w tym okresie w ciągłym niepokoju. Wszystkie ich myśli i czyny kręcą się w kółko na temat spraw związanych z płcią.

Co się tyczy dziewcząt, to i wśród nich zmiany fizyczne w tym okresie są bardzo znamienne. Pod ich wpływem dziewczynka przeobraża się już w krótkim czasie, w miłego podlotka, niby motyl z poczwarki. Spostrzegamy w ustroju dziewczęcia zmiany typowe: gruczoły piersiowe szybko się rozrastają; a podkład tłuszczowy znacznie się powiększa, co prowadzi do zaokrąglenia kształtów, tworząc typowe linje kobiece. Poza temi specyficznie kobiecemi zmianami, wszelkie inne są takie same jak i u chłopców za wyjątkiem mutacji głosu, której dziewczęta nie przechodzą.

A teraz przechodzimy zkolei do zmian psychicznych u chłopców. Zarówno jak zmiany fizyczne, zdążają i zmiany psychiczne ku jednemu celowi. Psychika młodzieńcza różni się w tym okresie zasadniczo od psychiki dziecięcej, a nie dorównywa jeszcze psychice wieku dojrzałego. Ten stan wahadłowy trwa około 5-ciu lat, póki wreszcie nie ułożą się wzburzone fale i nie skrystalizuje się charakter dojrzałego człowieka.

A oto szereg najbardziej charakterystycznych cech psychiki młodocianych: **skłonność do fantastyczności, niezłomna wiara w utopje i wszelkiego rodzaju robinzonady, dążenie do ideału oraz do osiągnięcia rzeczy wręcz niemożliwych!**

Cechy te, stanowiąc urok i pociągające piękno młodzieńczości, są jednocześnie największem niebezpieczeństwem dla młodzieży, prowadząc niejednokrotnie do zatargów z rodzicami, przełożonymi, a nawet władzami, co nierzadko kończy się katastrofą życiową.

Nieraz daje się jeszcze zauważyć zmianę charakteru i zdolności, a niekiedy i osłabienie pamięci. Nieuznawanie kompromisu i realizmu życia, wybujała uczuciowość tak trafnie przez Niemców jako „Weltschmerz" określona wreszcie fanatyzm religijny lub krańcowy ateizm, oczywiście przejściowej natury — oto dalsze elementy psychiki chłopięcej tym krytycznym okresie.

Ta odrębna psychika młodocianych jest charakterystyczną cechą okresu dorzewania. Ona to powoduje, że w stosunku syna do ojca zaczyna się w tym czasie zarysowywać pierwsza szczelina, która czasem stać się może przepaścią nie do przebycia. Ona też jest przyczyną odwiecznej walki między młodem, a starem pokoleniem.

Pierwsze przeżycie seksualne, które z zwyczaj ma miejsce w tym właśnie okresie, **jest najsilniejszym wstrząsem psychicznym decydującym o dalszem kształtowaniu się charakteru o psychiki młodzieńca** również decyduje o całem dalszem życiu człowieka. Cały szereg zboczeń zależny jest od tego pierwszego kroku i w nim swój zalążek znajduje.

Lepsze, ideowe jednostki, idą w kierunku najniebezpieczniejszym dla siebie, bo rzucają się w wir polityki.

Druga część młodzieży, o usposobieniu bardziej realnem, dostaje się zwykle niewolę swych zmysłów.

Są to oczywiście dwa typy krańcowe. Najczęściej dzieje się tak, że pod czułem okiem wychowawców i rodziców młodzież zostaje wyprowadzona z tego burzliwego okresu na spokojne wody filisterskiego żywota.

Zmiany psychiczne u dziewcząt w tym okresie mają przebieg znacznie łagodniejszy, niż u chłopców, albowiem napięcie seksualne, które decyduje o dynamice tych perturbacyj, nigdy nie bywa u dziewcząt tak potężne jak u chłopców, przytem jest ono całkowicie pozbawione cech aktywności, a już tem mniej agresywności.

Dziewczęta odczuwają bardziej potrzebę pieszczot, opieki czułej i miłości, niż zaspokojenia zmysłów, które, na szczęście w tym okresie znajdują się u nich jeszcze w głębokiem uśpieniu.

Dziewczę pociąga wymarzony i wyśniony rycerz z bajek i marzeń sennych, a jedynie konkretną formą jej erotyzmu jest kokieterja i flirt. Ona chce się podobać, chce być ośrodkiem uwagi i pożądania chłopców, gdyż to dogadza jej próżności i świadczy o sile jej wdzięków.

Życie erotyczne nietylko ich nie pociąga, lecz odwrotnie: dziewczęta odczuwają przed niem nieprzezwyciężony lęk, a nawet wstręt. Lęk ten prowadzi nieraz do rozmaitych neuroz na tle seksualnem, częstokroć o zabarwieniu patologicznem. Młode dziewczęta marzą wówczas o ciszy i spokoju murów klasztornych, lub też chciałyby na zawsze pozostać w domu rodzicielskim.

W nastrojach przeważają u dziewcząt w okresie przejściowym takie uczucia jak afektacja, egzaltacja, depresja, przesadna wstydliwość, wrażliwość, a nadewszystko sentymentalizm, marzycielstwo i tęsknota za ideałem.

Zmiany fizyczne i psychiczne u obojga płci o których mówiliśmy dotychczas, były natury fizjologicznej, aczkolwiek czasami trudno był odgraniczyć fizjologiczne od patologicznego. Przyczyna zmian patologicznych w tym okresie jest najczęściej wrodzona konstytucja. Natury psychopatyczne nie w stanie są sprostać wszystkim wymogom jakie stawia organizmowi okres dojrzewania i załamują się wkońcu.

Do chorób, stojących w związku z tym okresem zaliczyć należy: gruźlicę, trądzik, migrenę, epilepsję, różne manje (kleptomanja i t. d.), wagabundyzm (ucieczki z domu), różne seksualne i kryminalne wykroczenia, w reszcie samobójstwa wśród młodzieży, które należą do najpoważniejszych problemów tego okresu.

Wiedząc o tem wszystkiem, mimowoli nasuwa się pytanie: co czynić należy w tym okresie, by zapobiec katastrofie?

Oto wytyczne:

1) uświadamiać należy zawczasu młodzież wogóle i w wieku przejściowym w szczególności, albowiem tego rodzaju uświadamianie działa jak szczepienie ochronne,

2) rodzice i wychowawcy powinni być w tym okresie specjalnie troskliwymi przewodnikami młodzieży,

3) należy starać się za wszelką cenę już od najwcześniejszego dzieciństwa pozyskać zaufanie dziecka, by móc w odpowiedniej chwili przyjść mu ze skuteczną pomocą,

4) maksymalna wyrozumiałość i cierpliwość dla dzieci w okresie przejściowym jest warunkiem nieodzownym,

5) prawnicy i sędziowie powinni tak samo dobrze znać te zmiany jak i lekarze gdyż i od nich zależy często życie człowieka,

6) w sprawach młodocianych konieczną jest opinja rzeczoznawców,

7) wszyscy ci, którzy z dziećmi się spotykają powinni pamiętać, że okres przejściowy pierwej czy później skończyć się musi i że wszelkie wybryki i wykroczenia skończą się wraz z nim.

Dr. Paweł Klinger.

Pieśń babuni.

Gdy przedziwnie dzwoni złoto,
Wabi, nęci trzos,
Życie ludzi nas karotą,
Lub biczuje los,
Afrygańskich dźwięków tony,
By haszyszu czar,
Poją światek rozbawiony,
Żądz wzniecają żar.
Nie chorały, hymn miljarda,
O dziecinko ma,
Babuleńka piosnkę barda
Zanuci — wszak zna.
Cicho, nie płacz mój maleńki,
Słonko przyszłych dni,
Słuchaj piosnki babuleńki
Potem słodko śnij.

Babcia wie, że od kolebki
Poczyna się gniew,
I spazm żądzy budzi krzepki
Fibrem młodych trzew;
I trwa długo w ludzkiej duszy
Bezsłoneczny dzień,
Lecz, gdy piosnka babci wzruszy,
Z duszy spada cień.
Świat przejasny i promienny
Wytania się z mgieł;
Babcia zna ten świat odmienny,
Patrząc nań bez szkieł.
Turniej gniewu, żądz gonitwy
Lub zawodu hart
Bez piosenki, bez modlitwy,
Cóżby świat był wart?

Będąc kiedyś, mój maleńki,
Jako wielki mąż,
Połącz słowa babuleńki,
Na supełki zwiąż.
Słowo każde, jak perełka
Nabierze gry barw;
Babcia, poprzez lat swych szkiełka
Wiele widzi larw.
Była kiedyś jak ty, dziecię
U kolebki lat,
Od swej babci w starym świecie
Wzięła wiele rad;
Zawiść nad twą główką jasną
Ołów czarnych chmur,
Wkrąg promyki słońca gasną,
Kruków kracze chór.

Gdy wyrośniesz, o maleńki,
Weselisko?... Nie!
Wzrok nie ujrzy babuleńki,
W wiecznym tonąc śnie.
Będzie ono weselisko
Jako święty siew,
Choć świat zmieni w popielisko
I dotrze do trzew.
Wtedy słowa, mój maleńki,
Porozsupłać zdąż;
Słowa twojej babuleńki
Na różaniec zwiąż.
Będąż one jak maskota,
Opiekuńczy cień
Najcenniejsza dusz karota,
Najjaśniejszy dzień.

A gdy staniesz u rubieży,
Jako przednia straż,
Niech ożywi współrycerzy
Piosnka, którą znasz.
A więc tutaj, na szkaplerzu
Piosnkę babci masz...
Ty, maleńki, mój rycerzu
I obrońco nasz.

STANISŁAW RACHALEWSKI.

Ruch wydawniczy.

...a będziesz piękna i młoda!

Tak efektownem hasłem, taką uwodzicielską obietnicą można podbić wszystkie kobiety na kuli ziemskiej — bez względu na rasy, klasy, kolory skóry, poglądy polityczne i temperamenty. Dziwnem się wydaje, że hasło to dotychczas nie zostało należycie wyzyskane przy wyborach do parlamentów. Boże drogi, ileż wyborczyń dałoby się posiekać za szranki z podobną obietnicą! To nie byłaby już jakaś tam hitlerjada, ale spontaniczny ruch całej pięknej połowy rodzaju ludzkiego. Nie trzeba wcale być genjuszem, jak z tego widać, żeby móc zorganizować mocną, solidarną i jedyną międzynarodówkę.

Nie każda kobieta poświęci czasu i pieniędzy, by jak najdłużej zachować urodę i młodość — o tem mówić nie wypada, gdyż są to sprawy zbyt popularne. Na owej drodze „konserwacyjnej" dużo wysiłków osiąga niewątpliwie sukcesy, większość jednak z nich trafia w próżnię. Decyduje o wynikach w tych sprawach indywidualne uświadomienie i umiejętność zabiegów.

Kosmetyka nowoczesna — to wcale nie jakaś mała sztuczka, którą można uprawiać tak czy owak, — to potężna wiedza, która się rozwija z dnia na dzień coraz szybciej, zdobywając rewelacyjne poprostu sukcesy. Przedłużanie młodości i konserwowanie urody — to zupełnie konkretne osiągnięcia nowoczesnych metod leczniczych kosmetycznego. Podkreślanie pięknych cech i zacieranie jej usterek — to równie niebylejakie rezultaty owej nowej wiedzy.

Można być piękną, można być młodą— należy tylko wiedzieć po jakiej drodze idzie się do tego celu.

Wyczerpującem omówieniem najnowszych podejść do owego świętego dla wszystkich kobiet celu zajmuje się wydany ostatnio przez „Bibljotekę Przeglądu Kobiecego", almanach o charakterze stałego poradnika p. t. „...a będziesz piękna i młoda!". Wydawnictwo zostało opracowane przez szereg wybitnych lekarzy-specjalistów i kierowniczki najbardziej znanych warszawskich instytutów kosmetycznych pod redakcją Henryka Taffana. Na specjalne podkreślenie zasługują pierwszorzędne artykuły: Dr. J. Iwanowskiej, Dr. J. Mozołowskiej, Dra T. E. Sokołowskiego, Dra M. Pekera, Heleny Brzezińskiej i świetny feljeton wstępny J. Kiewnarskiej (Well). Każdy z wymienionych artykułów będzie niewątpliwie wielką atrakcją dla czytelniczek, gdyż wszędzie pełno znakomitych przepisów i rzeczowych porad.

Niemniejszą napewno atrakcją jest dział ankietowy, w którym o sposobach pielęgnowania urody mówią Panie: C. Bologna, M. Berezowska, M. Cwiklińska, M. Gorczyńska, N. Grudzińska, L. i Z. Halamy, M. Kumińska, H. Konopacka-Matuszewska, Z. Lindorfówna, K. Lunieńska, H. Makowska, M. Malicka, Nora Ney, H. Ordonówna, M. Pate, Z. Pogorzelska, I. Pokrzywnicka, J. Romanówna, Z. Slaska, J. Smosarska, Z. Stryjeńska, Greta Turnau.

Pod względem graficznym omawiany almanach stoi na poziomie najefektowniejszych tego typu wydawnictw zachodnio-europejskich. Cena egz. Zł. 5 — bez przesyłki pocztowej. Egzemplarze można zamawiać w „Bibljotece Przeglądu Kobiecego" w Warszawie — Kredytowa 16.

Dużo może się dowiedzieć każda dbająca o swą urodę kobieta z owego nowego almanachu. A kobiet takich niewątpliwie nie brakuje.

Kb.

Każdy mały zuch

rwie się do czytania swego pisemka.

Najmilszy mu jest

„Mały Kurjer"

Nabyć go można

lub zaprenumerować: Łódź, Karola 2.

Prenumeratę 50 gr. miesięcznie lub 1.30 kwartalnie można wpłacać na konto P. K. O. Nr. 68009 lub administ. Łódź, Piotrkowska 11, lub Karola 2

RYNGRAF

KRONIKA „RYNGRAFU".

W ostatnim 21 Nr. dwutygodnika „Zet" w artykule wstępnym p. . „Śmierć bez Absolutu" czytamy:

„Niema w dziejach ludzkości większego nonsensu, jak podjęta przez nią — na przełomie wieków XIX-go i XX-go—wojna z metafizyką. Jest to bowiem wojna rozumu ludzkiego z samym rozumem, jest to wojna ludzi z samą ideą człowieka. Po prostu samobójstwo ludzkości w skali masowej. Messengrab.

„Cały kryzys cywilizacji współczesnej ma swe źródło. Potargano wszystkie związki, któremi rozum zespolił zewspółzależnił i sharmonizował rzeczywistość. Ideał jedności, absolutu, wypędzona zaciekle z filozofji, nie może się już ostać i w religji, gdyż umysłowość człowieka współczesnego zbyt przesiąkła kultem dla naukowego poznania, by nie kłaść między bajki istnienia jakichś transcedentvczvch zaświatów skoro ślad ich nie został nigdy stwierdzony przez doświadczenie. Wiedza zaś przesunęła się całym swym ciężarem ze świata ducha, czyli czystego rozumu, na świat materji, będący zespołem zjawisk fizycznych, dających się wyrazić co najwyżej zapomocą wielkości matematycznych.

„Matematyka to jedyny tolerowany dzisiaj dział metafizyki może dlatego, że wrogowie metafizyki nie uświadomili sobie jeszcze w całej pełni przedziwnych cech nadzmysłowych tej nauki, sygnalizujących ją jako wytwór czystego rozumu. „Matematyka — to nauka o nieskończoności" — rzekł jeden z największych geniuszów matematycznych. A nieskończoność? To coś, co przekracza świat doznań zmysłowych, zakres fizyki; to proces nieoznaczony, z poza którego przebłyskuje już Absolut, twarz Boga. Zrozumieli to bolszewicy, założyciele największej nowożytnej wytwórni robotów, dążący konsekwentnie do zniszczenia w człowieku wszystkich funkcyj czystego rozumu: wyrzucili ideę nieskończoności z wydziałów matematycznych w swoich zakładach „naukowych".

„...Dolną połową swego jestestwa tkwi człowiek w fizyce — i to jest jego zwierzę. Zato górne przynależy do metafizyki — i to jest on sam człowiek. Ludzkość współczesna w jakimś obłędnym szale, shistervzowana przez patologicznych zboczeńców gnijącej kultury, chce koniecznie zgilotynować swoje Ja ludzkie, aby przylgnąć do ziemi z której świgała się przez kilka tysiącleci, całym zwierzęcym kadłubem".

Artykuł kończy się słowami „Ale nim ludzkość mogła się dowiedzieć, że Polak, Ilvene — Wroński, nawiązując do formy Absolutu, dotarł rzutem genjusu filozoficznego do samej jego treści, i że ów upragniony autorytet jest już w posiadaniu rozumu ludzkiego na naszym globie — filozofja zachodnia, zniechęcona, poszła w irracjonalną rozsypkę, wypuszczając jak z puszki Pandory mnogie ziszczające doktryny na umysłowość współczesną. Uderzono w pasterza a owce rozproszyły się. Ludzkość poczęła tworzyć na gwałt różne zastępcze absoluty: państwo, naród klasę, pracę, kapitał i postęp techniczny, aby jakoś zapełnić złowrogą próżnię!

W innym arykule p. Jerzy Braun znany już Łodzi z odczytu wygłoszonego pod egidą „Ryngrafu" w Stowarzyszeniu techników, daje należytą odprawę zwyrodniałym szkodnikom polskiej umysłowości, którzy z obleśnym zachwytem zazdroszczą dziecku, że może „paćkać się z ciekawie własnem ciałem", i aby „olbrzymie dziecko upajało czytelnika samemi rozmiarami", aby czuć „zgigantycznioną rozkosz obnażania się, prania w fekaliach, używania całą powierzchnią ciała" Pewnej pani, która o sądach powiada że są to „normy, które pozwalają kilku dysżyrgowanym inteligentnym panom mordować przestępcę"... p J. Braun daje taki przykład: „Od tego niedaleko już do określenia oświaty publicznej, jako normy pozwalającej tysiącom dorosłych mężczyzn, zaspakajać swój instynkt wyższości, w krępowaniu zdolności osobistej miljonów biednej dziatwy, zamykanej w ciasnych murach, wbrew jej naturalnemu popędowi hasania po łąkach i ulicach — zaś instytucyj skarbowych, jako normy pozwalającej bezkarnie okradać ludzi z ich pieniędzy i t. d. i pod adresem społeczeństwa daje takie ostrzeżenie:

„Spójrzmy co się dziś dzieje na froncie życia społecznego (u naszych sąsiadów). Nibyto w imię poprawy bytu warstw pracujących, w imię wolności i miłości bliźniego rżnie się i torturuje w średniowiecznych katowniach, miljony Bogu ducha winnych inteligentów, tych nawet, którzy sami — naiwni biedacy!— poświęcili życie głoszeniu demokratycznych ideałów. W imię dobra wszystkich ludzi neguje się jednostkę, czyniąc ją gnojem pod uprawę fikcyj społecznych koszaruje się ludzi, czyni się z nich niewolniczą trzodę, ubiera się ich w łachmany i karmi ochłapem, pojąc męczenników w dodatku dziką propagandą nienawiści klasowej. Nby to w imię walki z wyzyskiem i uciskiem kleru, tępi się religję, zasady etyczne, pojęcie Boga, dobra, prawa — aby zmienić człowieka w automat, ślepy i głuchy na wyższy, metafizyczny sens jego bytu. Nibyto w imię nauki, robi się nagonkę na filozofję, na ideał czystej wiedzy nie podporządkowanej interesom materjalnym — niszcząc samo pojęcie prawdy i negując samo istnienie rozumu"... „Szerzy się anarchję etyczną, wyzwoleniem najdzikszych zboczeń seksualnych; rozlewa się szeroko po niedojrzałych bezkrytycznych mózgach tę „moral insanity" której sromotny obraz daje pewien odłam dzisiejszej literatury, zarówno u nas w Polsce, jak zagranicą. Kto umie sobie uświadomić całokształt tego przeraźliwego szantażu, wciągającego nieszczęsną ogłupiałą ludzkość w jakąś samobójczą matnię, i to pod maską najpiękniejszych humanitarnych haseł—mróz przenika do kości. Tembardziej, że poczciwi ludziska nie widzą tego wcale, łażą sobie po ulicach i wysiadują po kawiarniach, jak gdyby nigdy nic, powtarzają jak papugi różne perfidne frazesy, i są pewni, że wszystko dzieje się jaknajlepiej na tym najpiękniejszym ze światów."

„Puszka Pandory została otwarta i u nas. Narazie gady i jaszczurki które z niej wypełzają, mają na sobie dobroduszne, miłe dal oka etykiety. Gdy już nie będą tego potrzebować ukażą się nam bez maski. Ale wtedy już protesty nie pomogą. Wtedy ty, mały człowieczku, stulisz gębę i będziesz przemykał zgarbiony pod murem, żeby cię nie rozdeptano, nie postawiono pod ścianką, albo nie pozbawiono magicznej karteczki, na którą daje się takim jak ty, kawałek parszywego chleba i deko cukru — żebyś milczał i pracował darmo i cieszył się że jesteś nareszcie w „infantylnym raju utraconym" ludzkości, gdzie zpowrotem — wyzuty z moralności, rozumu i niezdrowych aspiracyj osobistych — możesz się taplać i paprać w nieczystościach, szczęsny jak dziecię... wyzwolony..."

„Ryngraf" urządza dla swych sympatyków wieczory towarzysko-informacyjne w czwartki o godz. 8-ej wieczorem w pracowni p. Dobrowolskiego przy ul. Wólczańskiej 35.

Ostatni Nr. „Gazety Literackiej" zamieszcza bardzo interesujący artykuł K. omolacsa, który gorąco polecamy naszym sympatykom.

KOŃ TROJAŃSKI P. LENA.

Pan Lichtenstein, pseudonim literacki „Len" znany ze swych artykulików naśladujących w formie i treści „Bezbożnika" i „Kulturę mas", a niedawno atakujący „Ryngraf" za „religijancko-narodową" ideologję; równocześnie wystąpił z propozycją zorganizwania Koła Literackiego przy BBWR. w Łodzi, lecz nie został obdarzony zaufaniem. Ponieważ sprawy ideowe specjalnie nas interesują — ciekawi jesteśmy jaki sens miała podobna propozycja p. Lichtenstein i gdzie on szczerze lokuje swoje przekonania. Przypuszczamy, że p. Lichtenstein zaniepokojony starannemi Ulissowi jego pomysłowości, chciał wprowadzić do Troi BBWR. „drewnianego konika swej „ideologji."

Odgłosy ze świata literatury i sztuki.

Artyści i kryzys.— Salon wymienny w Paryżu.— Aleksandra Teodorówna, cesarzowa rosyjska.— Fra Diavole.— Dwoistość duszy hiszpańskiej.— Wspomnienia o Rainer Maria Rilke.

W walce z kryzysem, panującym we wszystkich prawie dziedzinach sztuki współczesnej, założono we Francji Kasę Pomocy dla bezrobotnych artystów; prócz tego Anatol de Monzie, minister oświecenia, zapowiedział urządzenie wielkiej loterji na rzecz artystów. Nie czekając jednak na pomoc publiczną, francuscy artyści sami wpadli na nader dowcipny sposób samopomocy, o czem zresztą już donosiliśmy na łamach naszych „Odgłosów". Urządzili mianowicie „Salon Zamienny" (Salon des Echanges), gdzie malowidła, rzeźby sztychy i dzieła sztuki podlegają nie sprzedaży, lecz zamianie na wszelkiego rodzaju towary i usługi. Dzięki rozgłosowi, jaki ta oryginalna impreza zdobyła sobie w prasie, do salonu zaczęła napływać publiczność, która tam nigdy nie bywała. I rozpoczął się handel zamienny: odzież, obuwie, wina, książki, instrumenty muzyczne, automobile, motocykle, pokoje w hotelach z utrzymaniem lub bez, środki lecznicze, wizyty lekarskie, futra, ubezpieczenia itd., jednem słowem wszystko, czego pożądać może dusza artystyczna.

W rezultacie, jeśli Salon osiągnął w roku 1932 tylko 42.000 franków obrotu wobec 300,000 roku poprzedniego, w okresie czasu od 15-go grudnia 1932 roku do 15 stycznia r. 1933 na 200 wystawców, obrót w naturze wyniósł przeszło 500.000 fr. i 12.000 fr. gotówką.

Dzięki swej zaradności artyści ożywili handel dziełami sztuki i stworzyli nowych nabywców, ucząc ich zarazem, że nie trzeba być milionerem, aby zdobyć i posiadać prawdziwe dzieła sztuki.

I u nas wszczęto podobne próby. Dowiadujemy się, że podobny Salon warszawski upadł rychło, gdy natomiast w Krakowie robi wcale niezłe obroty.

* * *

Dnia 21 stycznia rb. odbył się w Sorbonie uroczysty obchód ku uczczeniu stulecia Waltel-Scotta. Przewodniczył minister oświecenia p. de Monzie, który wygłosił wspaniałe przemówienie. Odpowiedział mu p. Mac-Kechnie, przybyły w zastępstwie angielskiego ministra oświaty. Wieczorem tegoż dnia odbył się bankiet, urządzony staraniem Towarzystwa Franko-Angielskiego.

* * *

Maurycy Paleologue, niegdyś ambasador rosyjski w Petersburgu, opisuje w swej książce „Aleksandra Teodorowna, Imperatrice de Russie" (wydanej w Paryżu u Plona) — straszliwą tragedję jekaterinburską. Ponieważ autor utrzymywał stałe stosunki z carską rodziną od stycznia 1914 aż do czerwca 1917, miał prawo pokusić się o zrozumienie i wyjaśnienie osobliwej psychologji ostatniej carycy rosyjskiej, której tragiczny los musi budzić współczucie. Dużo miejsca w swej książce poświęcił autor, z natury rzeczy, osobie Rasputina, który tak złowrogi wpływ wywierał na carową, a przez nią i na całą Rosję.

* * *

Legendarna, romantyczna postać „Fra Diavolo", którego Hernani użył za bohatera do swej opery, zaciekawiła francuskiego pisarza Rene Andriot'a. Zbadawszy wszystkie odnośne dokumenty, odtworzył tę malowniczą postać okrutnego bandyty na tle epoki i uczynił to z takim talentem, iż książka stanowi lekturę bardzo zajmującą.

Fra Diavolo zwał się w życiu Michele Pezza i urodził się w r. 1771 w małej wiosce pod Neapolem. Ten prosty bandyta, okrutny i pozbawiony skrupułów, posiadał wszelako 2 przymioty: umiał sobie wyrobić posłuch i był ślepo oddany swemu królowi. Dzięki temu, głównie zaś dzięki epoce, w której żył, zdobył sobie tytuł pułkownika armji królewskiej potem zaś został księciem. Wreszcie zostaje wzięty do niewoli przez majora Hugo, ojca znakomitego pisarza, Wiktora Hugo, i ginie na szubienicy dnia 11 listopada 1806 roku.

Paul Emard napisał ciekawe studjum o osobistości, która posłużyła Molierowi za wzór do jego Tartuffa i korzystając z subwencji Kasy Badań Naukowych (Les Recherches Scientifiques) wydał je pod tytułem „Tartuffe, sa vie son milieuet la comedie de Moliere".

* * *

Z dniem 1-go lutego rb. zaczął wychodzić w Paryżu miesięcznik — „Le Spestauuter" objętości 36-ciu str Naczelnym redaktorem jest I. Sicard.

* * *

Księżna Maria von Thurn und Taxis-Hohenlohe wydała swoje wspomnienia o zmarłym niemieckim poecie, Rainer Maria Rilke, którego gościła w swoim dalmatyńskim pałacu. Książka ukazała się w wydawnictwie „Corona" (Verlag R. Oldenburg, München) i nosi tytuł: „Erinnerungen an Rainer Maria Rilke". Stanie się ona droga wszystkim przyjaciołom tego poety, przynosi im bowiem jego najwierniejsze i najbardziej wzruszające odbicie.

Znakomity myśliciel portugalski Fidelino de Figueiredo wyraził się kiedyś, że Hiszpania i Rosja są dwiema zagadkami dla Europy. O jednej z tych zagadek, mianowicie o Hiszpanji mówił ten filozof w szeregu odczytów w Akademii Nauk w Lizbonie. Obecnie zebrał on swe wykłady w całość i wydał je w książce, zatytułowanej: „As duas Espanchas" — (Dwie Hiszpanie). Zagadkowość Hiszpanji ma, zdaniem autora, swe źródło przedewszystkiem w tem że są dwie Hiszpanie o charakterze odmiennym i pozostającym ze sobą w stałym antagonizmie. Te dwoistość kraju wyprowadza znakomity myśliciel ze źródła filipizacji t.j. od czasów Filipa II-go który przepoił życie i dusze narodu tyloma czynnikami sztucznemi i niezgodnemi z duchem narodowym. Autor twierdzi że Filip II-gi i Don Quichotte są dwoma władcami duszy hiszpańskiej. Pierwszy reprezentuje despotyzm 16-go wieku, jedność polityczna i religijna, nietolerancje religijna; drugi uosabia stały rozpad umysłowości hiszpańskiej, szamocącej się wciąż między najczystszym idealizmem i najbardziej interesownym pragmatyzmem. Dzisiaj obie Hiszpanie stoją naprzeciw siebie, kończy autor. Obie są niezniszczalne i obie są konieczne, albowiem na dnie kultury hiszpańskiej jest element walki, a charakter narodowy jest utkany z kontrastów.

* * *

Profesor Mario Bartolotti z Turynu napisał znakomite dzieło o Aleksandrze Wielkim i wydał je w bibliotece Nauk Współczesnych nakładem Fratelli Bocca w Turynie. W książce tej autor daje nie nowy opis życia wielkiego macedońskiego zdobywcy, co uczynili już historycy, lecz jak by rodzaj pośmiertnej diagnozy lub studjum medyczne, mające na celu wyjaśnić warunki zdrowotne życia oraz przyczynę śmierci wielkiego króla. Autor książki, posiadającej wielką wartość zarówno dla psychologa, jak historyka i lekarza, nie zaniedbał żadnego sposobu zaczerpnięcia źródłowych informacyj. I musimy bardziej jeszcze podziwiać króla o wielkim duchu, którego geniusz zatriumfował nad chorobą, słabością i ułomnością ciała.

E. S.

Popierajcie Czerwony Krzyż!

FRANCISZEK WALCZOWSKI.

Szkice o sztuce i jej impulsach.

Tyle o pięknem człowiek wie i głosi
Choć każdy w sobie cień pięknego nosi.

Mówić o zjawiskach współczesnego życia artystycznego można dopiero wtenczas, jeżeli przynajmniej ogólnie uprzytomnimy sobie czem jest życie człowieka i w jakim stosunku do tego życia pozostaje sztuka. Bardzo trudno odpowiedzieć jest na to pytanie. Trudno, zwłaszcza w konkretach i szczegółowo, gdyż życie i sztuka są takiemi dziedzinami, które stale tworzą nowe formy. Nie jest zatem celem tego szkicu wyjaśnić wszystkie zjawiska życia, a w związku z niem i sztuki. Zadanie będzie zupełnie spełnione, jeżeli uda mi się ogólnie naświetlić sztukę na tle życia i ogólnie ją scharakteryzować.

Musimy zdać sobie sprawę, czem jest życie, gdyż sztuka, jako projekcja nowych jego możliwości, bez życia stawać by się w formie dzieł pięknych nie mogła, gdyż w niem się tylko demonstruje. Mam oczywiście na myśli nie jakieś abstrakcyjne życie, lecz życie człowieka. Życie człowieka jest szeregiem procesów fizjologicznych i psychologicznych, odbywających się w pewnych warunkach fizycznyh — w czasie i przestrzeni. Procesy te są koniecznością ze względu na prawidłowe funkcjonowanie każdego organu fizycznego, czy właściwości psychicznej. W każdym organie fizycznym, lub właściwości psychicznej tkwi potencjalnie siła zmuszająca do procesów, dążąca z wysiłkiem do pełnego wyzwolenia się. W świadomości ludzkiej tkwi pamięć istnienia potencjalnej siły i pamięć jej wyzwalania się. W tej świadomości leżą pierwiastki rozkoszy, powodowanej wyzwoleniem się potencjalnej siły czynnie, gdyż czyn, jako akt woli zaspakaja potrzebę funkcji organów. Nieuświadomione życie wegetacyjne istnieje, gdy funkcjonuje prawidłowo organizm fizyczny, lecz uświadomienie sobie funkcjonowania organów fizycznych zależne jest od życia psychicznego, w którym leży świadomość. Wyrazem życia psychicznego, czyli duszy człowieka są zjawiska religji, sztuki i nauki, jako odpowiednik organów psychicznych człowieka, woli, uczucia i myśli. Czynności organów fizycznych i przejawów psychicznych nie da się zatrzymać bez szkody dla organizmu fizo-psychicznego człowieka. Powstają przeto w duszy człowieka i uzewnętrzniają się fizycznie w różnych rodzajach twórczości nowe formy, jako wyniki wzajemnego stosunku do siebie elementarnych składników psychiki, jakiemi są wola, uczuci i myśl.

Organ psychiczny człowieka, organ woli, zaspakaja się w aktach wiary, czynu wojennego, politycznego, społecznego, gospodarczego, czyli w religji, patrjotyźmie i pracy społecznej. Organ uczuciowy zaspakaja się w miłości: w miłości Boga, ojczyzny, rodziny i człowieka, a druga jego część, zwana poczuciem piękna w twoniu i dożywianiu dzieł sztuki. Rozumowy organ psychiki ludzkiej wyładowuje się i wyżywa w konstrukcji, przemyśle, i w intelektualistycznem myśleniu, czyli szukaniu praw fizycznych w przyrodzie i stosowanie ich w życiu i praw moralnych w filozofji. Każdy, rzecz prosta, z tych poszczególnych elementów psychiki ludzkiej w stanie czystym nie istnieje gdyż tkwi w zespoleniu się z dwiema pozostałemi, tworząc całość psychiki. Rozdzielenie tych organów musiałoby powodować zaburzenia psychiczne, skrzywienia lub nieprawidłowości psychiki ludzkiej. Kompletna likwidacja któregokolwiek organu psychicznego, musiałaby powodować śmierć psychiczną. Ulegają jednakże narządy psychiczne stałym przeobrażeniom, wynikającym z harmonijnej współpracy wszystkich trzech, z przewagą jedakże jednego z nich nad dwiema pozostałemi.

Z mroków przedhistorycznych wyłaniają się zawsze jakieś kultury, z których wierzeń religijnych poznajemy ich rodzaj charakter oraz wartość moralną. W czasach przedhistorycznych, a nawet historycznych, bo prawie do czasów greckich, sztuka i nauka, o ile tej o tatniej nie oczekujemy sądzić ze stanowiska dzisiejszej spekulatywno-doświadczalnej nauki, istnieją jako części składowe religji. Dość wspomnieć na marginesie tego odczytu, że w starożytnym Egipcie, czy Chaldei do kasty kapłańskiej należeli, prócz przedstawicieli kultu religijnego, przedstawiciele sztuki i nauki. W dzisiejszym znowu okresie zlaicyzowania kultury i supremacji intelektu do przedstawicieli „clerków" należą prócz uczonych wszystkich odcieni, także artyści i teologowie. Różnica polega na tem, że w Egipcie czy Chaldei przewagę mieli przedstawiciele religijnego kultu, w Grecji i renesansie przewaga była po stronie sztuki, a w dzisiejszych czasach kwitnie kult nauki. Odchylenie to robię dlatego, żeby unaocznić możliwości zmian i przekształceń, jakie się stale dokonywały i dokonują w psychice ludzkiej.

Psychika ludzka zamknięta w ciele fizycznem przez jego organy ujawnia swą funkcję, zabarwia skutkiem tego formą fizyczną wszystkie przejawy twórczości człowieka, nie dając nigdzie formy czystej. Z tego też powodu, sztuka jako jedna z form przejawów psychiki człowieka, w uzgodnieniu tych przejawów z właściwościami materjalno-fizycznemi nadaje formę artystyczną, przejawom życia. Od jakości uzgodnienia tych przejawów psychicznych z możliwościami fizycznego kształtowania zależna jest wysokość klasy sztuki ludzkiej. W jakości uzgodnienia należałoby szukać kryterjów, według których osąd dzieł sztuki byłby możliwy. Najistotniejszym i najważniejszym przejawem każdego rodzaju sztuki jest jej forma. Forma jest ujawnieniem woli twórczej i skonkretyzowaniem jej w pięknym kształcie. Na twórczą wolę artysty wpływa idea, która jest przyczyną i pobudką, wywołującą utajone w psychice ludzkiej możliwości kształtowania. Rzecz prosta, że człowiek-artysta wyrazić musi umiejętnie swe psychiczne przeżycia, które ujmuje w formę artystyczną zapomocą artystycznego rzemiosła.

(d. n.)

W krainie mody

CZEKAMY...

Niewielu jest takich, co już wtajemniczyli się w arkana wiosennej mody. Miarodajne salony paryskiej haute couture narazie otwarte są jedynie dla wybrańców. Posąg Pani Mody jeszcze jest spowity w tajemnicze zasłony.

Rąbka tej zasłony uchylił nieco p. Bohuchwał Myszkorowski, właściciel pierwszorzędnego Domu Mody w Warszawie. Wczoraj powrócił z Paryża, a że należy do bractwa i umie patrzeć i wybierać przywiózł już coś niecoś z nowości, resztę zaś zamówił i odbierze za dwa tygodnie. Wtedy urządzi wielką wiosenną rewję, z którą zapewne zjedzie też do Łodzi.

Czy nasze czytelniczki zechcą poczekać jeszcze kilka tygodni? Toć z nowe sukienki, choć sprawione dopiero jesienią, już im się sprzykrzyły potrosze. — Chciałyby je odświeżyć jakimś nowym pomysłem, chciałyby już móc robić nowe projekty na nowe kreacje.

Cierpliwości piękne panie! Zrobimy tymczasem mały wywiadzik z nader uprzejmym p. Myszkorowskim i z bogatej kolekcyj jego świeżo nabytych paryskich modelij wiosennych, oraz pięknego doboru własnych jego kreacyj wypotujemy wszystko, co nosi piętno rewelacji, wszystko, co może toalecie nadać cechę ostatniego krzyku i zarazem pierwszego kwilenia Przedwiośnia.

Bo mówić u nas o wiosennej, lub zgoła letniej modzie jest jeszcze przedwcześnie. Wprawdzie pierwsza fala nowości wiosennych już się obija o Lazurowy Brzeg i zalewa także czarny kontynent afrykański, gdzie Algier i Tunis są dzisiaj celem wycieczek wytwornych podróżniczek, ale co jest piękne i celowe w jasnem i gorącem słońcu Południa, dla nas absolutnie nie jest jeszcze aktualne. Tego zdania jest również p. Myszkorowski, który w wytwornym lokalu przy Kilkowskiem Przedmieściu dzieli się ... mną swemi paryskiemi wrażeniami i ... mi pokazuje przywiezione modele. „Jakiż cel miałoby — mówi — sprowadzać już dzisiaj wiosenną kolekcję? Wisiałaby w moich szafach, wymiętosiła, zniszczyła i naprzykrzyłaby się moim klientkom jeszcze zanimby nadeszła pora, aby mogły się w te stroje ubrać. Z nieliczną zaś dzisiaj garstką, która może sobie pozwolić na wyjazd na południe, liczyć się nie mogę".

Piękne toalety, które mi z swej najnowszej kolekcji pokazuje p. Myszkorowski, mają każda własną nazwę, przeważnie poetyczną i symboliczną. I tak suknia popołudniowa z czarnego, błyszczącego crêpe-satin nazywa się „Niagara", może dlatego, że spływa połyskliwie jak wody tego wodospadu. Suknia ma staniczek z białego crepe-satin; krótkie marszczone czarne bufki, do których można w razie potrzeby podpinać długi, czarny rękaw. Szeroki pasek.

„Czarodziejką" zwie się suknia z tila flamisolu, zmarszczona z przodu, co daje wdzięczną linję biustu i dekoltu. Suknię tę uzupełnia pelerynka. A oto mamy „Sfinksa". Jest to czarna toaleta również z crêpe-satin, do tego szarfa w kolorze morza. „Warszawianka" prezentuje się nam, jako czarna suknia z nowej odmiany crêpe-flamisol. Model ten, jak zresztą wszystkie dzisiejsze suknie, posiada krój bardzo wymyślny i skomplikowany, pasek jest wkrojony do sukni, rękaw niezupełnie długi, lecz tylko w 80 proc.

Nowością pokazywanej nam kolekcji są suknie z krótkiemi tiuniczkami, idącemi od pasa. Taki fason ma „Raut", wieczorowa suknia z pelerynką z czarnego crêpe-birman. Tiuniczka jest trójkątna, a pelerynka wycięta w zęby i końce jej wiążą się pod paskiem.

Królową sukien wieczorowych jest czerwona balowa toaleta z materjału „cleocial" w odcieniu „coquelicot" (mak polny) w której pani Nina Janowiczówna zdobyła na Balu Mody w Warszawie tytuł Najpiękniejszej Pani Warszawy, a której odbitkę podajemy poniżej.

Widziałam już w tej kolekcji wieczorową suknię z czerwonego, prążkowanego aksamitu, tak modnego tej zimy w Paryżu. Leciutka ta tkanina, choć bardzo droga, nie daje pożądanego efektu; robi wrażenie wymiętoszone, negliżowe i nadaje się raczej na szlafroczek. Równie nieelegancko, niemal jak z ceraty przedstawia się suknia z czarnego satin-cirè; te przelotne wybryki złego smaku na szczęście nie przyjęły się wcale i stanowią w kolekcji p. Myszkorowskiego okazy odosobnione. Wogóle należy przyznać, że toalety, które tam oglądałam, są wybitnie w dobrym i dystyngowanym guście. Przybrań jaknajmniej, cała elegancja całyy szyk polega na kroju, niekiedy bardzo skomplikowanym przy pozornej prostocie. Dlatego tak trudno jest opisać dzisiejszą suknię, tak trudno też jest dobrze ją wykonać.

Powraca moda matowych jedwabiów. Śliczna była taka czarna sukienka znowu z krótką tiuniczką i paskiem. Przy dekolcie z przodu kilka kokardek z tegoż materjału, co suknia.

Z sukien popołudniowych podobała mi się czarna z crêpe-birman, przybrana białem; krótkie, czarne rękawki, a do tego zapasowe długie czarne i białe. Pasek z czarnego aksamitu, nabijany guzikami.

Niemniej ładna była suknia bridżowa ozdobiona dość szeroką mereżką z srebrnych koralików, idącą przez karczek do połowy rękawów. Dekolt w szpic, a przy nim kwaśćik z tychże koralików.

Wspomnę jeszcze o czarnej sukni, przybranej białym flamisolem i stalowemi guzikami. Również białym flamisolem przybrana była suknia granatowa, odcięta w pasie. Staniczek miał z przodu i na plecach, oryginalną odchylającą się klapę, zapiętą na guzik.

Niezmiernie szykowna jest wełniana sukienka w odcieniu cytrynowym, której krzyżowany przód stanika zapina się na jeden duży czarny guzik. Do tego długa czarna szarfa, wiązana na boku. Długi rękaw, spięty również na czarny guzik.

Na zakończenie wspomnę jeszcze o wiosennym modelu, który dzisiaj szczególnie może nasze czytelniczki interesować: jest to suknia-kostjum: czarna przód imituje żakiecik. Pod tą imitacją żakiecika wstawienie w białą i czarną kratę.

Tailleur z czarnej wełny i oryginalny kołnierz i mankiety z białego jedwabiu.

Wogóle wytworny gust p. Myszkorowskiego zdaje się lubować w kombinacjach czarno-białych. Na moje zapytanie, dlaczego w jego kolekcji przeważają toalety czarne, gdy obecna moda jest tak wielobarwna, odpowiada p. Myszkorowski, że jego klientki uważają czarną suknię za najpraktyczniejszą, odpowiednią do każdej okazji, do każdego okrycia, i t. d. Najmniej się opatrzy i jest zawsze wytworna, co przy dzisiejszych czasach, gdy wszyscy muszą się ograniczać, ma duże znaczenie.

Reasumując odniesione wrażenia, podkreślamy zwężenie rękawów, upodobanie do białych asymetrycznych wyłogów przy szyi, zlekka zaokrąglonych na jednem ramieniu, wielką rozmaitość pasków, które bywają to skrojone razem ze stanikiem, często zaś występują tylko w połowie i tajemniczo gdzieś znikają. Wogóle motywy przybrania obecnych sukien są niezmiernie dyskretne, gdyż często są one w istocie częścią samej sukni, z tegoż materjału co suknia. Ozdoby takie nazywamy inkrustacjami.

Wiosenna suknia z jasnego materjału: Przód stanika krzyżowany, kołnierz — szal. Szeroki pasek, spięty klamrą.

Na resztę musimy poczekać, drogie czytelniczki. Już niedługo...

CHUSTECZKI.

Z wszystkich rekwizytów kobiecej kokieterji chusteczka, choć przedmiot tak maleńki, może się wykazać największą dozą celowości.

Chuseczki z crepe-de-Chine wyszły już zupełnia z użycia. Wydają się nam dzisiaj zbyt już masywne i zanadto rzucające się w oczy. Przekładamy dziś chusteczkę z jedwabnego muślinu, albo z cieniutkiego linon, tak świeżego, miękkiego, tak kobiecego.

Biała, czy kolorowa — oto pytanie. Obie są modne, ale śnieżna biel chusteczki świadczy zawsze o wytwornym guście jej właścicielki. Widzi się jednakże i chusteczki z muślinu w kwiatki, w tonach, oczywiście, delikatnych; rysunek wykazuje liście paproci, róże, a zwłaszcza storotki, szczególnie faworyzowane w tym sezonie. Modne są też białe chusteczki z linon, obwiedzione szerokim zielonym, niebieskim lub bronzowym brzegiem. — Obok tego widzi się chusteczki z tiulowemi inkrustacjami, lub oszyte wąską, ale kosztowną koronką. Igła, nici i nieco zręczności i gustu potrafią wszystko wyczarować na tym maleńkim skrawku materji: różę, ptaszka koronę, dewizę... Obecna chusteczka zajmuje tak mało miejsca w bieliźniarce, że można posiadać większą ich ilość. A zamiłowanie do bielizny świadczy o gospodarskich cnotach pani.

Ariadna.

Czerwona, balowa toaleta z cleowal, w której p. Nina Janowiczówna zdobyła na Balu Mody w Warszawie tytuł „Najpiękniejszej Pani Warszawy". Pelerynka obszyta sobolami.

Pierwszy laureat nagrody Nobla.

Odkrywca przenikliwych promieni X.

W. K. Roentgen zmarł przed 10 laty.

Dnia 10 bm. upływa 10 lat od chwili zgonu jednego z najbardziej zasłużonych pionierów naukowego postępu.

Wilhelm Konrad v. Roentgen, odkrywca powszechnie dziś stosowanych promieni X, pochodził z Nadrenji z rodziny rzemieślniczej. Od wczesnego dzieciństwa mały Wilhelm zdradzał zainteresowanie do zajęć praktycznych. Ojciec jego, dbały o rozwój duchowy chłopca, nie mając jednak — całkiem słusznie — żadnego zaufania do ówczesnych szkół łacińskich, oddał go do szkoły budowy maszyn w Apeldoorn w Holandji. Jako młodzieniec, Roentgen studjował w Zurychu i był uczniem genjalnego Clausiusa, twórcy drugiej zasady termodynamiki.

Umysłowość Clausiusa wywarła tak wielki wpływ na młodym studencie, że postanowił porzucić studja techniczne i poświęcić się wyłącznie czystej nauce, czyli postępowi wiedzy fizykalnej. Jako asystent Kundt'a Roentgen opuszcza Zurych, pracuje początkowo w Würzburgu, a następnie w Strassburgu. Tu zostaje w roku 1874 habilitowany. W roku 1888 Roentgen obejmuje katedrę fizyki teoretycznej w Würzburgu.

Już w tym czasie młody uczony zdobył sobie rozgłos szeregiem doniosłych prac.

Sławny Helmholtz przedkłada Berlińskiej Akademji pracę z dziedziny elektromagnetyzmu, w której Roentgen referuje mozolne i długoletnie doświadczenia i dochodzi do wniosków, będących podstawą późniejszej słynnej teorji elektronowej Lorentza.

Wiekopomne odkrycie promieni zwanych przez niego promieniami X następuje w roku 1895. Roentgen zajmował się właśnie doświadczeniami z rurkami próżniowemi i badał przechodzenie prądu elektrycznego przez bardzo rozrzedzone gazy. Podobno uczony miał być bardzo przerażonym, kiedy przypadkiem w toku doświadczenia zauważył cień swej ręki, a właściwie kontury kości na ekranie, pokrytym ciałem fluoryzującem.

Wieść o odkryciu lotem błyskawicy obiegła cały świat cywilizowany. Powtarzano doświadczenie Ronetgena i przekonywano doświadczenie Roentgena i przekonywano własnościach tajemniczych promieni, przechodzących nawet przez płyty stalowe kilkucentymetrowej grubości. Sam odkrywca z wielką sumiennością ustalił wszystkie fizykalne własności promieni X i już w roku 1895 przedłożył Towarzystwu Medyczno-Naukowemu w Würzburgu pracę, w której zareferował najważniejsze wyniki swych badań. W tej dziedzinie przez dziesięć lat nic zasadniczo nowego nie odkryto. Dopiero dokonana przez profesora Laurego krótko przed wojną światową analiza widmowa promieni Roentgena stanowiła następny etap badań fizykalnych w tej gałęzi nauki.

Wcześnie przekonano się o przemnogich możliwościach stosowania promieni Roentgena zarówno w technice, jak i w lecznictwie. Nie będziemy tu o tem pisali, wspomnimy tylko o fakcie, że Roentgen nigdy nie zgłaszał pretensyj patentowych i w ten sposób nie hamował swobody naukowego rozwoju.

Prócz badań w dziedzinie promieni X oraz wspomnianej pracy z dziedziny elektromagnetyzmu, bogaty dorobek naukowy Roentgena obejmuje prace z najrozmaitszych dziedzin fizyki.

Roentgen wszędzie wnosi ożywcze tchnienie genjalnej swej umysłowości. Nie ominęły go zaszczytne wyróżnienia. Kiedy miljoner Nobel ustanowił swą fundację, on rozpoczął korowód laureatów.

Zasłużony uczony zmarł dnia 10 lutego 1923 roku w Monachjum.

Pierwsze jaskółki wiosennej mody.

Już z przedwiosennych kolekcyj można wnioskować o zmianach i zasadniczym charakterze przyszłej mody. Coraz wyraźniej zaczynają się wyłaniać nowe pomysły i zarysowywać stosunek do nich. A więc znowu zmierzamy do smukłej i wąskiej sylwetki. Wszelkie upiększenia barokowe pójdą w zapomnienie. Znów zapanują płynne, nieuchwytne linje, z których będzie można się raczej domyślać, co kryją. A zatem Pani stanie się znów tajemniczą i ułudną. Olbrzymie, bufiaste rękawy, które najbardziej mogą cechowały modę zimową, pójdą w zapomnienie zastąpią je rękawy wąskie i gładkie. Długość rękawów pozostanie ta sama, rękawy trzyćwierciowe nadal będą modne, przyczem noszone będą zarówno przy bluzkach i sukniach, jak i przy płaszczach.

Krótka twarzowa pelerynka i fantazyjny kołnierz ciągle pozostają na placu, nabierając coraz nowych, wymyślnych cech. Chętnie przybiera się je futrem, a końce wyciąga się w szarfy i szale, które zakłada się lub wiąże w fantazyjne kokardy — z przodu, z boku, z tyłu, jak komu do twarzy. Płaszcze modne będą przeważnie trzyćwierciowe bez kołnierzy i pasków. Linja płaszczy będzie prosta i luźna. Dużo będzie tej wiosny bolerek i żakiecików, ale nie będą one miały charakt. części kompletu będą rzeczą samą w sobie — okryciem.

Barwy naogół te same. Do jasnych kostjumów noszone będą ciemne bluzki. Moda guzików również pozostaje niezmieniona.

Reklama
to dźwignia handlu
Tylko
ogłoszenia zamieszczane
w
Kurjerze Łódzkim
dają zawsze skutek i jako
gazetowe są zwolnione
z podatku miejskiego!

Dodatek rozrywkowy i pożyteczny przyjemny dzieciom i młodzieży
MAŁY KURJER

Odznaczenie.

i) Znany w szerokich sferach towarzyskich Łodzi prezes Wojewódzkiego Komitetu Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej p. mecenas Alfred Bilyk, odznaczony został w tych dniach krzyżem niepodległości.

Liga konsumentów działa.

(b) W związku z zatwierdzeniem statutu Ligi Konsumentów województwa łódzkiego, odbyło się w lokalu związku lokatorskiego Lokator, Piotrkowska 107, posiedzenie przedstawicieli organizacyj tworzących ligę.

W skład ligi wchodzą, prócz Związku Lokator, organizacje kupieckie, Związek Inwalidów, organizacje pracowników umysłowych i inne.

Liga wyśle obecnie memorjały do ministerstw w sprawie obniżenia cen gazu, komornego, prądu i szeregu artykułów pierwszej potrzeby.

Zlikwidowane przedsiębiorstwa.

Według danych Urzędu Przemysłowego I-ej instancji Magistratu m. Łodzi — w miesiącu styczniu r. b. zlikwidowanych zostało 75 przedsiębiorstw, w liczbie tej: 53 przedsiębiorstw handlowych i 22 — przemysłowych.

Z życia towarzyskiego Związku Zawodowego Techników.

W sobotę, dnia 25 b. m. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 102 odbędzie się Wieczór towarzyski Związku Zawodowego Techników Przemysłu Włókienniczego i Zawodów Pokrewnych w Państwie Polskiem.

Ku uczczeniu Ignacego Paderewskiego.

Staraniem sekcji dochodów niestałych przy Komitecie uczczenia Ign. Paderewskiego w pierwszych dniach przyszłego miesiąca zostanie urządzona na terenie naszego miasta wystawa prac młodzieży polskiej, w połączeniu z pracami szkoły art. mal. Dobrowolskiego. Dochód przeznacza się na ufundowanie sali im. Ign. Paderewskiego w budującym się szpitalu O. Bonifratrów w Chojnach.

Wszelkich informacyj udziela sekretarjat przy ul. Nawrot 38, m. 3, telefon 193-23.

Dziś zgromadzenie lokatorskie.

Zarząd Społecznego Związku Lokatorów i Sublokatorów Łodzi zwołuje dziś na godzinę 4 po południu w lokalu własnym przy ul. Wólczańskiej nr. 77, zgromadzenie lokatorskie na którem omawiana będzie sprawa niezwłocznego obniżenia komornego, wstrzymania wszelkich eksmisyj i sprawa umorzenia bezrobotnym zaległego komornego.

Na zgromadzeniu przemawiać będzie dr. Z. Mierzyński, inż. Hurwicz i inni. Wejście na zgromadzenie bezpłatne.

NOCNE DYŻURY APTEK.

(a) Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: M Kacperkiewicza, Zgierska 54, J. Sitkiewicza, Kopernika 26, I. Zundelewicza, Piotrkowska 25, W. Sokolewicza, Przejazd 19, M. Lipca, Piotrkowska 193, E. Rychtera i B. Łobody, 11 Listopada 86.

TEGO JESZCZE NIE BYŁO.

Łódzka Rodzina Radjowa, która opiekuje się dziećmi ociemniałemi, w dniu 18 lutego urządza Wieczór towarzyski w salach teatru Scala. W tem, że Ł.R.R. urządza Wieczór towarzyski niema jeszcze nic sensacyjnego, nic niezwykłego w karnawale bowiem wiele organizacyj i stowarzyszeń takie imprezy urządza, ale jeśli dodamy, że ów Wieczór towarzyski), który rozpocznie się o godzinie 10 wiecz. a trwać będzie do białego rana) odbędzie się z udziałem Fogga, Łuczaja, Znicza i Mrozińskiego, że przewidziany jest szereg atrakcyj, jakich dotąd Łódź nie widziała (np. poczta francuska przez mikrofon), koncert życzeń na sali prowadzony przez speakera Rozgłośni Łódzkiej, że zaangażowane zostały dwa zespoły jazzbandowe — to z całym spokojem można twierdzić, że tego w Łodzi jeszcze niebyło. Zresztą Łódzka Rodzina Radjowa dała się już poznać publiczności łódzkiej, jako organizacja, która jeśli już coś robi, to robi pierwszorzędnie. Trzeba zaznaczyć, że pragnąc uprzystępnić miłą zabawę z ulubieńcami publiczności łódzkiej wszystkiem mieszkańcom Łodzi, ceny biletów wykalkulowano jak najtaniej. Wejście tylko za zaproszeniami, które wydaje sekretarjat Ł. R. R. (ul. Nawrot 8) w cenie 3 zł. Dla członków zaś, wojskowych i akademików — 2 zł.

Odczyt gospodarczy p. Mieczysława Hertza.

Dziś Rozgłośnia łódzka Polskiego Radja nadaje zkolei trzeci odczyt na tematy łódzkie.

Tym razem o godz. 14.00 przed mikrofonem stanie radca Mieczysław Hertz, który wygłosi odczyt gospodarczy p. t. Znaczenie łódzkiego przemysłu włókienniczego w Polsce.

Czwarty zkolei odczyt nadany będzie w dniu 19 lutego i poruszy niektóre zagadnienia społeczne. Odczyt ten wygłosi nacz. Kazimierz Jagiello.

142 muzea w Polsce.

Ogólne, historyczno-społeczne, przyrodnicze i sztuk pięknych.

Opieka i nadzór nad muzeami.

Muzeów w Polsce istnieje ogółem 142, z nich 48 państwowych, 20 samorządowych (w tem jedno samorządu wojewódzkiego w Poznaniu i 19 miejskich), 46 towarzystw naukowych, 12 duchownych i 16 prywatnych. Dostęp do 69 jest nieograniczony. Według charakteru zbiorów 52 muzea należą do typu ogólnych, 14 historyczno-społecznych, 26 — przyrodniczych, 15 nauk stosowanych i 35 — sztuk pięknych.

Z ogólnej liczby 142 muzeów 35,5 proc. znajduje się na terenie woj. centralnych w tem 25 w Warszawie), 8.5 proc. — woj. wschodnich (w tem 9 w Wilnie), 15.5 proc. — woj. zachodnich (w tem 5 w Poznaniu) i 41.5 proc. na terenie woj. południowych (w tem 24 w Krakowie i 23 we Lwowie).

Muzea nasze powstały po większej części stosunkowo niedawno — jedno tylko pochodzi z XVI stulecia, dwa — z XVIII, 52 — z XIX, pozostałe zaś założono w bieżącem stuleciu, przeważnie już po odzyskaniu niepodległości państwowej. Ponieważ ponadto wiele z nich skutkiem wojen i najazdów nieprzyjacielskich uległo rabunkowi Szwedów, Rosjan i Niemców, przeto oczywiście muzea nasze nie mogą rościć pretensyj do konkurencji ze zbiorami Europy Zachodniej ani co do ilości, ani wartości historycznej zgromadzonych okazów. Pomimo to wszakże muzea te liczą ogółem 2.559 tys. okazów, zaś z liczby tej 19.8 proc. przypada na muzea państwowe, 55.8 proc. — na samorządowe, 16.0 proc. — na zbiory towarzystw naukowych, 0.3 proc. na duchowne i 8.1 proc. — na prywatne. Pod względem ilości okazów najlepiej przedstawiają się muzea samorządowe, pomimo niewielkiej stosunkowo liczby tych muzeów.

W Polsce od najdawniejszych czasów gromadzono w bibljotekach klasztornych i skarbcach, zamkach i pałacach szlachty numizmaty, broń i tkaniny wschodnie, później posągi, biusty i obrazy, to też znane są zbiory królów z dynastji Jagiellońskiej, jak biskupa Tomickiego kanclerza Szydłowskiego, ks. Lubomirskich w Wiśniczu (całkowicie zrabowane przez Szwedów w r. 1655) Radziwiłłów w Nieświeżu, Ossolińskich itd.

Obecnie do bardziej znanych należą: Muzeum ks. Lubomirskich we Lwowie (najstarsze muzeum historyczne w Polsce), Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, Narodowe w Krakowie i Warszawie, w Wilanowie, ks. Czartoryskiego w Krakowie, Ordynacji hr. Krasińskich itd.

Celem rozciągnięcia opieki i kontroli nad muzeami, minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego przedłożył Sejmikowi wniosek ustawodawczy, na mocy którego opieka i nadzór w zakresie naukowym, artystycznym, technicznym i organizacyjnym nad muzeami publicznemi sprawuje minister oświaty, który też udziela pozwoleń na założenie muzeów. Przy ministrze ma być utworzona Państwowa Rada Naczelna, stanowiąca organ doradczy i opinjodawczy, której organizację i zakres działania określi specjalne rozporządzenie ministra.

Opieka i nadzór będą rozciągnięte nad wszystkiemi muzeami publicznemi, do których należą państwowe i samorządowe oraz te prywatne, które są udostępnione dla publiczności. Pozostałe muzea prywatne mogą podlegać opiece i nadzorowi, o ile właściciele ich wyrażą na to swoją zgodę.

Sposób wykonywania nadzoru nad muzeami porucza projekt ministrowi oświaty.

W wyjaśnieniach załączonych do projektu znajdują się wskazówki, z których można sądzić, w jakim kierunku będzie się odbywał nadzór nad muzeami. Obecnie bowiem istniejące muzea posiadają wiele zasadniczych braków, które należy usunąć. Przedewszystkiem tedy należy przeprowadzić komasację istniejących zbiorów, gdyż w niektórych miastach większych znajdują się zbiory tego samego rodzaju, zamiast zatem jednej kolekcji dużej istnieje kilka małych, co powoduje rozbicie zbiorów i powiększa koszty ich utrzymania. Dotyczy to również muzeów prowincjonalnych, których ilość w ostatnich czasach szybko wzrasta, skutkiem czego powstało nietylko nadmierne rozproszenie, ale i marnowanie ich skutkiem braku odpowiednich lokali i fachowców, którzyby umieli się niemi opiekować.

Ponieważ muzea winny być instytucjami, spełniającemi doniosłe zadania, uzupełniając działalność naszego szkolnictwa, przeto wydanie specjalnej ustawy w tej mierze jest konieczne, tembardziej, że cały szereg muzeów prywatnych tego się domaga oświadczając gotowość podporządkowania się odnośnym przepisom. Dotyczy to zwłaszcza muzeów kościelnych, które w myśl konkordatu mogą być poddane nadzorowi państwa jedynie w drodze dobrowolnego zgłoszenia.

—oOo—

Koszty utrzymania według wagi.

Dwa ciekawe procesy sądowe.

Amerykańskie procesy rozwodowe zatrącają często o groteskę. Tak więc w Kansas-City toczyła się przed sądem sprawa między małżeństwem Myers, w której sąd zobowiązał żonę do utrzymywania męża przez nieokreślony czas, a to ze względu na umotywowaną skargę małżonka, który twierdził, iż nie mógł nigdy poczynić żadnych oszczędności, gdyż wszystkie pieniądze, aż do ostatniego centa, musiał oddawać wymagającej małżonce. Obecnie Myers jest bez pracy i nie wie, co ze sobą zrobić, podczas gdy żona jego znajduje się w posiadaniu zabranych mu pieniędzy.

W innej znów sprawie rozwodowej adwokat dowodził, iż mąż winien płacić swej byłej małżonce alimenty według wagi skarżącej. Wniosek ten umotywowany był faktem, iż połowica nieszczęsnego małżonka liczy sobie 325 funtów ang. żywej wagi, co nie pozwala jej korzystać z normalnych środków komunikacji oraz zmusza do odżywiania się ponad zwykłą normę.

Kolekcja autografów.

Licytacja zbiorów w sali Drouot.

Z początkiem bieżącego tygodnia odbyła się w sali Drouot bardzo ciekawa licytacja autografów, w liczbie 191 sztuk.

Katalog cennego zbioru ułożył ekspert Cornuan w porządku alfabetycznym, począwszy od Abdel Kadera, poprzez takie nazwiska jak książe d'Enghien, Goethe, Katarzyna Medycejska, Szopen, Verlaine, a skończywszy na Emilu Zoli.

Echa przeszłości dochodzą do nas z tych zżółkłych kart, listów, podpisów wielkich artystów, które nie straciły jednak nic ze swej świeżości.

W kolekcji znajduje się i nazwisko słynnego fałszerza dokumentów Vrain-Licasa, który szlachetnej lecz naiwnej p. Chasles, miał czelność sprzedać rzekomo prawdziwe listy Katarzyny M. dycejskiej. Vercingetorixa, Joanny d'Arc, pisane w staro-francuszczyźnie.

Egzotyczny Abdel Kader reprezentowany jest zbiórkiem poezji.

Znajduje się tu także list Szopena: „Drogi doktorze, proszę uprzejmie około godziny szóstej wieczorem przybyć do p. Sand, aby zbadać stan jej zdrowia..." — troska się mistrz tonów.

Książka o powinnościach następcy tronu podczas krucjat w Egipcie poprawiona całkowicie i zaopatrzona w liczne notatki przez Bossuerta świadczy wymownie, do jakiego stopnia wielki kaznodzieja przywiązywał wagę do swych obowiązków nauczyciela.

Swego czasu zawezwano Berangera do sądu. Oskarżono go o bluźnierstwo religji i moralności publicznej.

Beranger na kartce pozwu sądowego napisał dziewięć wierszy, w których dał wyraz żądzy zemsty, zaś siebie porównał do „Sokratesa w facecjach".

Muzykografów, zainteresuje zapewne, niewydany dotąd, całkowity utwór muzyczny Claud Debussy'ego do poematu Verlaine'a „En Sourdine". Dołączony jest także list autora Pellcasa, w którym wyraża się krótko: „L'art pour l'art noire blanch"!

Sporo znajduje sie w zbiorze autografów, pochodzących od Flauberta. Opisy podróży ze Wschodu, biadania i wyrzuty... z powodu upartego starokawalerstwa, gratulacje, które składa samemu sobie po sprzedaniu za 2.000 fr. Madame Bovary a zarazem i zrozumienie, że grubo dał się nabrać księgarzowi — te wszystkie zwierzenia rzucają sporo światła na psychikę Flauberta.

Emil Zola, dbały wielce — jak wiadomo — o prawdę opisywanych wypadków, w ciekawym liście zasięga zdania pewnej światowej damy, mając na uwadze, powieść swoją „Nanę". W ten sposób wielki pisarz formułuje swoje zapytania: „Czy podczas wesela młodej pary odbył się bal i kiedy? Jak ubrana była panna młoda?". Nie omieszkuje dodać: „Nie powiem nikomu, że Pani współpracuje z Nana!..."

Kilka zdań z listu Lamartina, z datą 6 listopada 1849, świadczy, iż poeta, znużony ciągłą walką o minimum egzystencji, nie miał zaufania do ludzi. Oto one: „Dobrze zdaję sobie sprawę z tego, że ludzie, posiadający pieniądze nieustannie konspirują przeciwko mnie, aby tylko mnie zgubić. Od dziś nie będę się więcej bronić.."

—

Nadzwyczajna komisja rozjemcza

w sprawach umowy zbiorowej w rolnictwie.

W związku z trudnością dojścia do porozumienia pomiędzy przedstawicielami Związku Ziemian a organizacjami robotników rolnych na terenie dziewięciu województw centralnych, minister opieki społecznej powołał nadzwyczajną komisję rozjemczą pod przewodnictwem głównego inspektora pracy, dyr. Klotta. Niezależnie od tego prowadzone będą rokowania, mające doprowadzić do porzumienia między stronami. O ile jednak do dnia 28 b. m. porozumienie to nie nastąpi, orzeczenie co do warunków pracy i płacy robotników rolnych wyda powołana komisja rozjemcza.

Z ŁÓDZKIEGO TOW. OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI.

Komitet Pań przy Łódzkiem Towarzystwie Opieki nad Zwierzętami urządza w niedzielę dn. 19 lutego br. w sali Stowarzyszenia Techników przy ul. Piotrkowskiej 102 zabawę dla dzieci i młodzieży z nader urozmaiconym programem. Zdołano już zebrać znaczną ilość fantów od członków i sympatyków Towarzystwa, które zostaną na zabawie rozegrane.

Program dla dzieci rozpocznie się już o godzinie 3,30 po południu, na który składać się będą najrozmaitsze gry pod fachowem kierownictwem, następnie będą tańce solowe, deklamacje i śpiew w wykonaniu milusińskich.

Na zakończenie programu o godz. 8 rozpoczną się tańce dla młodzieży. Do tańca będzie przygrywać wyśmienita muzyka. Bufet w zarządzie Pań, obficie zaopatrzony po cenach dostępnych.

Z INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI.

W następną niedzielę, dnia 19 lutego o godz. 12 w południe, nastąpi uroczyste otwarcie przewiezionego z Warszawy Salonu Zimowego.

W 14-ej wystawie Instytutu Propagandy Sztuki weźmie udział 100 współczesnych malarzy polskich. Ujrzymy cały szereg dzieł nagrodzonych przez m. stoł. Warszawę, Prezydjum, Rady Ministrów, Wyznań Rel. i Ośw. Publicz., Min. Spr. Zagran. i in. Niewątpliwie nowa wystawa Instytutu Propagandy Sztuki będzie ewenementem artystycznym kulturalnej Łodzi.

ODCZYT U TECHNIKÓW.

Związek Ziemianek Koło Łódzko - Brzezińskie oraz Łódzkie Stowarzyszenie Techników zawiadamiają, że w poniedziałek, dnia 13 lutego o godz. 4 po poł. w lokalu Stowarzyszenia Techników przy ul Piotrkowskiej 102, odbędzie się odczyt p. Kazimierza Cybulskiego, inż.-chemika, na temat: Chemiczne zwalczanie szkodliwych owadów. — Odczyt będzie ilustrowany przezroczami.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Staraniem sekcji odczytowej oddziału łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża w dniu dzisiejszym o godz 12.30 w południe w sali Y. M. C. A. Piotrkowska 89, inż. W. Dzieniakowski wygłosi odczyt n t. Górny Śląsk, a obrona państwa. — Wstęp bezpłatny.

Z TOW. OPIEKI NAD WIĘŹNIAMI.

Dnia 17 lutego, br. o godzinie 8-ej w pierwszym terminie i o 8 min. 30 w drugim terminie w sali Sądu Okręgowego w Łodzi odbędzie się roczne Walne Zebranie. — Patronatu nad Więźniami z następującym porządkiem dziennym:

Zagajenie i wybór przewodniczącego zebrania

Sprawozdanie kasowe i przyjęcie preliminarza na rok następny.

Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Wolne wnioski.

Wszyscy członkowie Patronatu proszeni są o przybycie na zebranie.

—

Życie wojska.

ŚWIĘTO „RODZINY WOJSKOWEJ" W ŁODZI

Z okazji święta „Rodziny Wojskowej" dnia 9 lutego, odbyła się w lokalu Rodziny Wojskowej przy ul. Wólczańskiej Nr. 17 o godz. 17, herbatka, na której odczytany został referat posłanki Berbeckiej na temat „Święto Rodziny Wojskowej" Herbatka zgromadziła liczne grono pań z „Rodziny Wojskowej".

KARNAWAŁ I ŻYCIE TOWARZYSKIE WOJSKA.

Teraz słówko o karnawale, który w tym roku skromny jest ale niemniej konwencjonalny i wytworny. Minęły czasy pięknych i wspaniałych balów reprezentancyjnych wojskowych i cywilnych, uświęconych nawet niegdyś tradycją (Łale Karpusu i Urzędu Wojewódzkiego) niemniej jednak Łódź nie zapomina, że książę Karnawał poza rozrywką daje także znakomite pole do zbliżenia towarzyskiego i zacieśnienia współżycia wojska i społeczeństwa.

Clou tegorocznego karnawału w Łodzi stanowił niewątpliwie bal oficerów rezerwy, który zgromadził całą dosłownie elegancką Łódź. Rolę gospodarzy pełnili prezes Związku Oficerów Rezerwy mec. Słoniowski z wiceprezesem mec. Chomiczem i dyr. Chodaczkiem. Bal zaszczycili swą obecnością dca O.K. IV gen. Małachowski, z Małżonką, gen. Olszyna-Wilczyński, gen. Miller, wicewojewoda Potocki, nacz. Lutomski, insp. Niedzielski, pułk. Haberling, pozatem widzieliśmy na sali wielu wyższych oficerów w. p. i oficerów policji, przedstawiciele palestry świata lekarskiego, przemysłu itd. Bal obfitował w wiele atrakcyj. Do uświetnienia balu przyczynił się wielce Komitet balowy przy nieocenionej współpracy por. W. Krupa, gospodarza Ogniska Oficerskiego, gdzie się bal odbywał.

Drugą zkolei atrakcją balu był bal podchorążaków łódzkich w szkole włókienniczej. I tu bawiono się świetnie. Nastrój przeserdeczny. Pełno młodzieńczej werwy i zapału Kpt. Benczer, świetny wychowawca i tu dał się poznać — jako organizator. Mazura — takiego jak u podchorążaków — Łódź nie widziała od lat. Trwał przeszło godzinę. Na specjalną uwagę zasługują dekoracje sali, które wykonał strz.z c.uzusem Szymański z Warszawy.

Bal zaszczycili swą obecnością gen. Olszyna-Wilczyński, gen. Miller i dowódcy pułków i w. innych.

Urzędnicy administracji wojskowej spędzili mile czas na własnym balu w dniu 4 bm. Zgromadziło się około 300 osób, w tem wielu oficerów i ich rodzin. Przybył także pułk. dypl. Chilarski. Bal ten znakomicie przyczynił się do zacieśnienia węzłów towarzyskich między zespołem urzędniczym, pracującym na odpowiedzialnym odcinku wojskowym z korpusem oficerskim.

Królową balu była p. Marja Wadzyńska.

WOJSKO NA RZECZ BEZROBOTNYCH.

Pisaliśmy w swoim czasie o szeroko zakrojonej pomocy wojska na rzecz najbiedniejszych. Niema imprezy w wojsku, z której części zysków przynajmniej nie przeznaczonoby dla bezrobotnych. Odnosi się zwłaszcza do zabaw karnawałowych.

Ostatnio bardzo pokaźnie przyszli z pomocą bezrobotnym podchorążacy łódzcy, którzy połowę dochodu z ich świetnej zabawy w Szkole Włókienniczej przeznaczyli na najbiedniejszych. Drugą połowę przeznaczono na cele kulturalno-oświatowe wojska.

DZIECINNY BALIK KOSTJUMOWY W RODZINIE WOJSKOWEJ.

Dorocznym zwyczajem w tych dniach w pięknych salkach przedszkola Rodziny Wojskowej przy ul. Jerzego 5/7 odbył się dziecinny balik kostjumowy, połączony ze składaniem życzeń protektorce Przedszkola i Przewodniczącej Rodziny Wojskowej p. Marji Więckowskiej. Dziatwy zgromadziło się około 50 nietylko z pośród milusińskich z „Przedszkola", ale i gości dzieci rodzin oficerskich i podoficerskich. Bawiono się znakomicie.

Zabawę zakończono wspólnym podwieczorkiem dla dzieci.

J. W.

Ze Stow. Właścic. Nowych Budynków.

Stowarzyszenie powyższe, działające w myśl statutu na obszarze całego Wojew. Łódzkiego, dzięki energicznej akcji i nieustającym zachodom, mającym na celu uzyskania u czynników miarodajnych jaknajdalej idących ulg dla swych stowarzyszonych, — rozwija się i zatacza coraz to szersze kręgi. Jak nas informują, Zarząd Stowarzyszenia zainicjował stworzenie Związku wszystkich stowarzyszeń pokrewnych z całej Polski, zwracając się w tym celu do szeregu pokrewnych zrzeszeń, które w znacznej części już zgłosiły w tym kierunku swój akces.

Jak ta sprawa, tak wszelkie inne kwestje, związane z katastrofalnem położeniem właścicieli nowych budynków omawiane będą na Nadzwyczajnem Ogólnem Zebraniu, odbyć się mającem w dniu 26 lutego r. b. o godz. 3 1/2 po poł. w Sali Związku Hendlowców Polskich w Łodzi, ul. Piotrkowska nr. 108.

KOMUNIKATY.

Związek Pracowników Pomocy Pielęgniarskiej i Masażu w Polsce, filja w Łodzi Piotrkowska 79 po odbyciu posiedzenia organizacyjnego w dniu 7 bm. zwołuje wszystkich swych członków zrzeszonych na Walne Zgromadzennie, które odbędzie się w dniu dzisiejszym, 12 lutego o godz. 6 wieczorem w lokalu własnym Piotrkowska 79 tel. 221—55.

6 czy 9 miesięcy?

Okres zasiłkowy dla bezrobotnych.

Decyzja komisarza rządowego w ZUPU, warszawskim p. Nakoniecznikoffa, ogłoszona w „Monitorze Polskim", z dnia 3 lutego, przesądziła kwestję skrócenia okresu zasiłkowego dla bezrobotnych pracowników umysłowych z 9 miesięcy do 6 miesięcy. Powstała jednak kwestja, co do 9 miesięcznego okresu zasiłkowego dla tych bezrobotnych, którym uprawnienie takie przysługiwało przed uprawomocnieniem się powyższego rozporządzenia komisarza rządowego w ZUPU.

Obecnie dyrekcja ZUPU, w Warszawie wystąpiła do ministerstwa opieki społecznej, jako władzy nadzorczej z wnioskiem, proponującym utrzymanie okresu 9 miesięcy wypłacania zasiłków tym bezrobotnym pracownikom umysłowym którzy mieli takie uprawnienia przed datą 3 lutego. W praktyce, jeżeli ministerstwo opieki społecznej wniosek powyższy zaakceptuje, oznacza to, że to z uprawnienia do 9-miesięcznego okresu zasiłkowego korzystaliby ci bezrobotni, którzy zgłosili przed 3 lutego rb. swoje roszczenia do ZUPU i którzy odpowiadają wszystkim wymogom przepisowym.

Niebezpieczny awanturnik przed Sądem.

W dniu 6 listopada r. ub. w jednej z piwiarń przy ulicy Hrabiowskiej wynikła awantura.

Dwaj goście zachowywali się agresywnie w stosunku do właściciela lokalu. — Zdemolowali lokal, a jednemu z gości połamali żebra.

Policja nadeszła w momencie, kiedy pijacy szaleli.

Jeden z awanturników został rychło obezwładniony. Okazało się później, iż był to 21-letni Jan Zendel.

Drugi natomiast awanturnik, rzeźnik z zawodu, 27-letni Marjan F. tański, był znacznie trudniejszy do uspokojenia.

Przedewszystkiem próbował wobec policjantów wystąpić tak, jak wobec gościa, któremu połamał żebra. Policjanci okazali się jednak odporniejsi, wobec czego po dłuższem szamotaniu zdołano Furmańskiemu nałożyć kajdany.

Policjanci przypuszczali, iż obezwładniony w ten sposób F. uspokoi się, pomylili się jednak, albowiem awanturnik okutemi w kajdany rękoma usiłował w dalszym ciągu bić posterunkowych.

Wczoraj Fu ański i Zendel stanęli przed Sądem Okręgowym. — Do winy nie przyznali się.

Sąd skazała Jana Zendla na 1 miesiąc aresztu, zaś Marjana Fu ańskiego na 5 miesięcy aresztu, z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Zendel został wypuszczony na wolność, zaś Fu ańskiego skierowano do aresztu, dla odbycia kary.

Podziękowanie.

Za troskliwą opiekę w szpitalu Radogoszcz i wyleczenie mnie i córki mej z ciężkiej choroby

Drowi Moiżeszowi Wolfsonowi

i drowi Juliuszowi Kokotkowi

składam tą drogą serdeczne podziękowanie

Emilja Sierpatowska.

RADJOWY KONCERT SYMFONICZNY

Dnia 14 lutego o godz. 17.00 Rozgłośnia Warszawska nadaje krótki koncert symfoniczny w wykonaniu orkiestry Filharmonji Warszawskiej pod dyrekcją znakomitego kompozytora i kapelmistrza berlińskiego — Pawła Scheinpfluga. W programie między innemi uwertura własna do komedji Szekspira oraz wspaniała suita Ryszarda Straussa p. t. Mieszczanin szlachcicem, utwór dotychczas w radjo niewykonywany.

RECITAL RADJOWY PANTSCHO WŁADIGEROWA.

Dnia 14 lutego o godz. 21.20 wystąpi w studjo Polskiego Radja znakomity kompozytor i pianista bułgarski Pantscho Władigerow, który odegra szereg utworów własnych, jak również innych kompozytorów bułgarskich

CHÓR ESBENA — W RADJO.

Dnia 15 lutego o godz. 20.00 nadaje Rozgłośnia Warszawska ze Lwowa koncert nowego zespołu wokalnego, noszącego nazwę Chór Esbena który w dziedzinie lekkiej sentymentalnej piosenki wnosi nowy własny repertuar.

ALEKSANDER BOROWSKI — W RADJO.

Dnia 15 lutego o godz. 21.00 wystąpi w radjo wybitny pianista rosyjski Aleksander Borowski. Bogaty program zawiera między innemi trzy preludja i fugi Bacha, rondo Capriccioso Mendelssohna, oraz wariacje Brahmsa na temat Paganiniego.

—oOo—

CZY WIECIE, ŻE...

— Najmodniejsze są obecnie lakierowane, błyszczące usta. Modę tę wprowadziła Dolores del Rio?.

— Podróż z Berlina do Londynu trwa 8 i pół godziny?

— W Pradze czeskiej wychodzą 1748 pisma perjodyczne, z których 316 poświęconych jest

Biuro dzienników i ogłoszeń

„PROMIEŃ"

wł. M. Dąbkowski

Łódź, Piotrkowska 81, tel. 112-98.

Z dniem 1-go października r. b. zaprowadziło dział pism francuskich i angielskich na które przyjmuje Łaskawe Zlecenia wszelkiej prenumeraty oraz jak dotychczas na wszystkie krajowe.

Ponadto posiada na składzie duży wybór żurnali mód.

NOWY BIEGŁY SĄDOWY.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie zatwierdził p. Stefana Glika na stanowisko zaprzysiężonego biegłego sądowego z zakresu księgowości przy Sądzie Okręgowym w Łodzi.

Ofiary.

Kw. Nr. 1910. By podziękować ks. dr. Roszkowskiemu za bezinteresowne popro wadzenie mojej sprawy małżeńskiej składam jako ofiarę 10 zł. na Komitet Akcji Katol. „Caritas". Lucjan Koman.

NA WOJEW. KOMITET DLA NAJBIEDNIEJNIEJSZYCH.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. wujka naszego Ludwika Krauzego składają 25 złotych Adela i Mieczysław Iwanowscy.

Audycje radjofoniczne

Niedziela, dnia 12 lutego.

10.05—11.45 Transmisja nabożeństwa z Poznania
11.58—12.05 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krakowa
12.05—12.10 Odczytanie programu na dzień bieżący
12.10—12.15 Komunikat meteorologiczny
12.15—14.00 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej Wykonawcy: orkiestra filharmoniczna pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego oraz Leon Boruński (fortepian)
W przerwie: Odczyt p. t. Kobieta a organizacje społeczne i zawodowe — wygł. p. Ł. Wolinlewska
14.00—14.20 Odczyt p. t. Znaczenie przemysłu włókienniczego w Polsce — wygł. p. Mieczysław Hertz, radca Izby Przem. - Handl. w Łodzi
14.20—16.00 Koncert życzeń z płyt gramofonowych

BETECO najlepsze głośnice słuchawki chassis.

Żądajcie wszędzie.

16.00—16.25 Program dla młodzieży: 1) Radjotygodnik p. t. Co się dzieje na świecie; 2) Transmisja ze Lwowa. Opowiadanie Kamila Giżyckiego p. t. Lwica Uanga
16.25—16.45 Płyty gramofonowe
16.45—17.00 Ideały rycerskie średniowiecza — wygł. prof. Marian Jedlicki
17.00—17.55 Koncert popołudniowy. Wykonawcy Elvira Pove - Stalińska (sopran), Józef Kamiński (skrzypce) i Ludwik Urstein (akomp.)
17.55—18.00 Odczytanie programu na dzień następny
18.00—18.30 Fragmenty z koncertu muzyczno - wokalnego, urządzonego staraniem koła opieki gimnazjum im. Marji Konopnickiej w Warszawie
18.35—19.00 Muzyka lekka z kawiarni Ziemiańskiej — orkiestra Karasińskiego i Kataszka
19.00—19.20 Rozmaitości
19.20—19.25 Wiadomości sportowe z Łodzi
19.25—19.55 Słuchowisko p. t. Dom kobiet — podług Nałkowskiej
20.00—21.00 Godzina muzyki wesołej
21.00—21.10 Wiadomości sportowe z kraju
21.10—22.35 Muzyka operowa Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego oraz Lucyna Szczepańska (sopran), Janusz Popławski (tenor) i L. Urstein (akomp.)
22.35—22.55 Muzyka taneczna
22.55—23.00 Komunikat meteorologiczny dla komunikacji lotniczej i komunikat policyjny
23.00—24.00 Muzyka taneczna z kawiarni Gastronomja.

Szkoła Tańców

H. Henrykowskiego

PIŁSUDSKIEGO 57.

Zapisy prywatnie GDAŃSKA Nr. 9, tel. 166-93. Wyucza w grupach i pojedyńczo ostatnie nowości: Passe doble, Beguin'e i Tanganilla. Dla szkół, stowarzyszeń i urzędników ceny zniżone

TEATR MIEJSKI.

Dziś o godz. 4 po poł. błyskotliwy, karnawałowy Plac Paryski 13. — Ceny zniżone.

O godz. 8.15: grana stale przy pełnej widowni, wyborna komedja Vautela p. t. Pani nie chce mieć dzieci.

W poniedziałek ujrzymy największą sensację Warszawy (graną 300 razy zgórą) głośną sztukę M. Morozowicz - Szczepkowskiej p. t. Sprawa Moniki — w wykonaniu czołowych sił Instytutu Reduty: E. Łabuńskiej, Z. Małynicz i Z. Mysłakowskiej. Świetna sztuka ta kreśli dzieje wzlotu, upadku, przemiany i nowego wyzwolenia kobiety.

TEATR KAMERALNY.

Dziś o godz. 5 po poł. po cenach zniżonych raz jeszcze jeden arcywesoły „Medor".

Dziś, jutro i pojutrze wieczór wspaniała komedja Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej p. t. Egipska pszenica. Ze sposobu w jaki publiczność przyjmowała sztukę tę podczas wczorajszej premjery, wnioskować należy że odniesie ona analogiczny sukces jak w Krakowie.

TEATR POPULARNY — OGRODOWA 18.

Dziś po raz ostatni dwa przedstawienia: o godz. 4.15 i 8.15 melodyjnej, pełnej humoru operetki w 3 aktach R. Stoltza p. t. Peppina — w premjerowej obsadzie. Bilety ulgowe ważne.

W poniedziałek o godz. 8.15 premjera oryginalnej i ciekawej sztuki amerykańskiej w 3-ch aktach W. Pollocka p. t. Znak na drzwiach. — Sztuka w reżyserji M. Winkjera otrzyma całkowitą nową wystawę.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI W TEATRZE POPULARNYM (OGRODOWA 18).

Dziś o godz. 12 w poł. wesoła bajka ze śpiewami i tańcami Z. Drabika p. t. O królu Pasternaku, królowej Pietruszce i Janku Szewczyku. — Ceny biletów niskie Kasa czynna na wszystkie przedstawienia od godz. 11 do 2 i od 4 po południu.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA Piotrkowska 295.

Dziś, w niedzielę, o godz. 4.15 i 8.15 arcyciekawe widowisko p. t. Baby rządzą — w wykonaniu całego zespołu.

Ceny biletów od 30 gr. do zł. 1.50.

DZISIEJSZY KONCERT SYMFONICZNY.

Dziś o godz. 4 po poł. odbędzie się w Filharmonji II-gi koncert symfoniczny Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej. Jako solista wystąpi pianista światowej sławy Aleksander Borowski, który wykona cały szereg arcydzieł literatury fortepianowej. Poza tem orkiestra filharmoniczna pod batutą utalentowanego kapelmistrza Adolfa Bautze wykona Beethovena uwerturę Coriolan oraz Schuberta symfonję tragiczną Nr. 4 C-moll.

Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Humor i satyra

PRZEZORNY AUTOMOBILISTA.

Policjant zatrzymuje po wypadku auto na skrzyżowaniu ulic.

— Czy pan wie, że numer na tabliczce rejestrowanej z przodu pańskiego auta, nie odpowiada numerowi z tyłu?

— Tak. Numer z tyłu jest numerem auta mego adwokata. To zaoszczędza kosztów korespondencji. (Judge)

RACJONALIZACJA.

Pewne wydawnictwo wiedeńskie dało następujące ogłoszenie do pism na 1 grudnia r. ub.

„Kupujcie książki które zamierzacie ofiarować w prezencie na gwiazdkę już teraz. Będziecie mogli je przedtem sami przeczytać".

MAŁE GOSPODARSTWO.

— Ma pani tutaj receptę. Co wieczór należy wziąć łyżeczkę lekarstwa i trzy łyżeczki wody ciepłej.

— Ależ, panie doktorze, my mamy tylko trzy łyżeczki. (Ulk)

Kurjer sportowy.

CIEKAWE WIADOMOŚCI SPORTOWE

Rewanżowe spotkanie lekkoatletyczne Cracovia — Wyższa Szkoła Sportowa odbędzie się w Brnie dnia 21 maja b. r. Pierwsze spotkanie, rozegrane jesienią ub. r. w Krakowie wygrali Czesi.

* * *

Akademicki mistrz świata w jeździe figurowej na lodzie, Czech inż. Prażnowsk., otrzymał zaproszenie na wzięcie udziału w zawodach w Tokio. Prażnowski zaproszenie przyjął, a w drodze do Tokio zamierza wystąpić na zawodach w Warszawie, Rydze i Moskwie.

* * *

W dniach 7 — 11 czerwca b. r. odbędzie się w Wiedniu zwykła doroczna sesja Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Porządek dzienny posiedzenia przewiduje między innem, sprawę profesjonalizmu i półzawodowstwa.

* * *

O tytuł mistrza Europy w wadze średniej będą się ubiegać następujący kandydaci: Niemiec Seelig, Austrjak Neubauer, Belgowie Gustaw Roth i Devos i dwaj Francuzi — Kid Nitram i Candel.

* * *

O tytuł mistrza Europy w wadze półciężkiej walczyć będą — Belg Etienne i Szwed Andersson. Etienne przed tem spotkaniem zmierzy jeszcze swe siły z Francuzem Marcel Thil.

Zakończone zostały definitywnie obrachunki kosztów ostatnich Igrzysk Olimpijskich rozegranych w r. ub. w Los Angelos. Po pokryciu wszystkich kosztów czysty zysk wyniósł 150 000 dolarów, a więc przeszło miljon złotych, nie licząc całego szeregu inwestycyj w budynkach i terenach sportowych, które stanowią także dochód z igrzysk.

* * *

Po ostatniem zwycięstwie w mistrzostwie piłkarskiem Anglji pierwszej Ligi — Arsenalu nad Evertonem na czoło tabeli wysunęła się drużyna Arsenalu, mająca jeden punkt przewagi nad Evertonem. Trzecie miejsce okupuje Aston Villa mająca o jeden punkt mniej od Evertonu. Do tytułu mistrzowskiego prócz tych trzech czołowych drużyn mają szanse pretendować ponadto: Sheffield Wednesday i Newcastle United.

JEDEN, CZY DWA KLUBY?

Jak donosiliśmy, zarząd PZPN. zgłosił na walne zebranie wniosek, by corocznie dwa kluby spadały z Ligi i dwa do niej wchodziły.

Ponieważ wniosek ten sprzeczny jest z uchwałami walnego zebrania Ligi, zarząd Ligi zwraca się do klubów drogą referendum o wypowiedzenie się.

Z dużem prawdopodobieństwem można przewidywać, iż kluby nie zgodzą się na tak forsowny dopływ klasy A do Ligi.

Walne zebranie PZPN. zapowiada się przeto burzliwie. Niewątpliwie dojdzie do konfliktu między delegatami Ligi i okręgów.

WNIOSEK POLSKI NIEPRZYJĘTY.

W Paryżu na kongresie kolarskim rozpatrywany był wniosek Polski o przyznanie nam organizacji mistrzostw świata. Wniosek ten nie został na najbliższe lata przyjęty. Mistrzostwa świata organizują w r. 1933 Francja (10 —15 8 w Paryżu) w roku 1934 Niemcy (Lipsk) a w roku 1935 — Belgja.

REKORDY POLSKIE.

Polski Związek Lekkoatletyczny nie zatwierdził dotychczas czterech nowych rekordów Polski, ustanowionych pod koniec ubiegłego sezonu lekkoatletycznego.

Są to wyniki następujące: w dysku panów: — Heljasz 45 mtr. 49 cmt., wynik uzyskany na meczu w Pradze, 24, 9 32 r., w oszczepie panów — J. Turczyk 64 mtr. 44 cmt. wynik uzyskany na tym samym meczu w Pradze: 100 mtr. pań — Walasiewiczówna 11,8 s. wynik ustanowiony w Toronto w dn. 8 września ub. r. sztafeta pań 200—100—75 i 50 mtr. AZS (Warszawa) wynik 1 m. 16 s. ustanowiony w dniu 29 września ubr.

Zrozpaczone kobiety

+ nie miejcie obawy

wskutek ustania menstruacji

PCM-C przy zaburzeniach i ustaniu menstruacji daje renomowany, na długoletniem doświadczeniu oparty i zalecany przez powagi lekarskie środek Prof. Dr. Rotino „EROSEA" skutecznie działający już po godzinie bez potrzeby przerwania zajęć. Cena zł. 8.— dla przestarzałych zaburzeń zł. 18.—, dla kobiet odpornych zł. 20.—, podwójny dla przestarzałych zaburzeń i odpornych kobiet zł. 30.— Skutek gwarantowany w przeciwnym wypadku zwrot pieniędzy. Tysiące kobiet wyraża zadowolenie stwierdzając szybki skutek i powrót do zdrowia i zadowolenia. Dyskretna wysyłka pocztą. Ordynacja Laboratorjum Kobiecego HAWELKA Praha-65-Nusle, Bozetechova ul. 10-K. L. 80. Czechosłowacja

Pracownia

art. mal. WACŁAWA DOBROWOLSKIEGO

Szkoła Rysunku, Malarstwa, Rzeźby i Zdobnictwa

Wólczańska 35

Zapisy codziennie od 10 rano do 9 wieczór.

Na zasadzie art. 35, ust. a) Statutu

STOWARZYSZENIE WŁAŚCICIELI NOWOWYBUDOWANYCH DOMÓW po 1920 r. w Łodzi, zwołuje

NADZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

w sali Związku Handlowców Polskich w Łodzi, ul. Piotrkowska 108 (parter, lewa oficyna) **na dzień 26 lutego, 3½ po poł.**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania. 2) Wybór przewodniczącego, 3 asesorów i sekretarza. 3) Sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu, 4) Sprawozdanie Sekretarjatu Stowarzyszenia. 5) Sprawozdanie Kasowe. 6) Referat na temat obecnej sytuacji właścicieli nowowybudowanych domów. 7) Wniosek Zarządu o powołanie do życia Związku Stowarzyszeń Właścicieli Nowych Budynków w Polsce, 8) Rozpatrzenie nadesłanych przez członków wniosków. 9 Wybór 7 członków Zarządu i 2 zastępców oraz kooptacja 5-ciu członków Zarządu. 10) Wybór 3-ch czł. Komisji Rewizyjnej. 11) Kooptowanie 5-ciu członków Zarządu, jako przedstawicieli poszczególnych miast Województwa Łódzkiego 12) Wolne wnioski. UWAGA: Na zas. art. 38 Statutu wszelkie wnioski, jakie mają być rozpatrywane przez Ogólne Zebranie winne być składane Zarządowi najpóźniej na 7 dni przed terminem tegoż Ogólnego Zebrania. W interesie własnym uprasza się pp. Właścicieli Nowowybudowanych Domów o liczne i punktualne przybycie.

ZARZĄD.

Prezes (-) Edmund Krygier, V.-Prezes (-) Józef Jezierski. Skarbnik (-) Jakób Wald. Sekretarz (-) Piotr Bocheński. Członkowie Zarządu: (-) Inż. Oskar Gross, Ignacy Fuks, Jakób Fuks, Gustaw Mikiel. Kierown. Sekret. (-) Aleksander Gorsdorff.

LECZNICA OKULISTYCZNA

z stałemi łóżkami

Dr. med.

G. KRAUSZA

Piotrkowska 86, tel. 204-74

godz. prz. 9,30 — 7 w.

FABRYKA LUSTER I WYTWÓRNIA MEBLI

J. Kukliński

ŁÓDŹ, Zachodnia 22

telefon 178-11.

poleca po cenach najniższych lustra, trumeau, tualety: jasne, ciemne w oryginalnych ramach, urządzenia meblowe najnowszych stylów, oraz meble pojedyńcze jak garderoby, kredensy, stoły krzesła, otomany wyściełane.

Zakład tapicerski na miejscu.

Sprzedaż na raty i za gotówkę

PIĘKNY BIUST

podnosi urodę każdej pani

Panie w każdym wieku i panny osiągają w ciągu kilku dni pełny, twardy i piękny biust, używając jedynego dotąd i niezrównanego balsamu piersiowego **„De Pompeja"**, który wzmacnia i utrwala nieroświnięty lub obwisły biust. Skutek gwarantowany, a już po 6 dniach widoczny. W przeciwnym wypadku zwrot pieniędzy. Nieszkodliwy dla zdrowia. Cena zł. 10.— Specjalnie mocny zł. 15.— Temu środkowi tysiące artystek teatralnych i filmowych gwiazd zawdzięcza swoje sukcesy. Przesyłamy dyskretnie pocztą.

ORDYNACJA KOBIECEGO LABORATORJUM HAWELKA Praha 65 Nusle, Bożetechova ul. 10, K. L. 80 Post. schr. 4 Czechosłowacja.

STENOGRAFJI

polskiej i niemieckiej wyucza

HENRYK BERMAN

ul. Przejazd 19 (Kilińskiego 93) Tel. 136-05.

Zapisy do **nowych** kompletów codziennie od 5—8 wiecz. Początek wykładów **26 lutego r. b.**

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie"

Żeromskiego 74, róg Kopernika

Ostatnie 2 dni!
PIERWSZORZĘDNA KOMEDJO-OPERETKA p. t.
ZWYCIĘZCA
W ROLACH GŁÓWNYCH: JEAN MURAT i KATE NAGY

NASTĘPNY PROGRAM:
BLOND VENUS
z MARLENĄ DIETRICH
reżys. Józefa von Sternberga.
Początek seansów o godz. 4-ej po poł. w niedziele i święta o g. 2-ej po poł. Ceny miejsc I m. zł. 1.09 II m. 90 gr. III m. 45 gr. Kupony ulgowe po 75 gr. W sobotę 11 lutego i w niedzielę 12 lutego r. b. wyświetlany będzie
Poranek dla młodzieży

INSTYTUT de BEAUTE
SZKOŁA KOSMETYCZNA
założ. 1924 r. i zatw. przez Wł. Państwowe
ANNA RYDEL
PIOTRKOWSKA 111, tel. 163-77
ŚRÓDMIEJSKA 16, tel. 169-92.
Racjonalna kosmetyka. Radykalne usuwanie szpecących włosów.
Poradnia oraz indywidualne stosowanie hyg.-kosm. preparatów „IBAR".
Przyjmuje od 10 rano — 8 wiecz.

ODMROŻENIE
Oryginalna maść (z kogutkiem)
„MROZOL"
leczy i goi ranki powstałe od odmrożenia.
Sprzedają apteki i składy apteczne

DZIAŁ LEKARSKI.

Dr. E. Ekkert
ul. Kilińskiego 143
choroby weneryczne i skórne
godz. przyjęć 12 do 1 i od 5.30—8 wiecz.

Lekarz dentysta
D. TONDOWSKA
ul. GŁÓWNA 51 tel. 174-93
przyj. od 9—2 i 3—8
własna pracownia zębów sztucznych. Ceny Lecznic.

Dr. med.
Haltrecht
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Piotrkowska 10.
Telef. 245-21.
Przyjmuje od 8—11 rano, 1—2 w poł. i od 5—9 wiecz. W niedz. i św. 10—1 rano.

Doktór
SOMMER
powrócił
ul. 6 Sierpnia 1, tel. 220-26.
choroby skórne, weneryczne i kosmetyczne
Od 9—1 i 5—7. W niedz. od 10—1
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr.
W. Balicka
Piotrkowska 200 (róg Pustej)
tel. 194-03.
choroby skórne i weneryczne Przyjmuje wyłącznie kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8.

Dr. med.
MARKOWICZOWA
Choroby skórne i weneryczne.
Zawadzka 14, tel. 166-35.
przyjmuje od 8-11 rano i od 3-8 wiecz.

Doktór
KLINGER
spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów (porady seksualne).
Andrzeja 2, tel. 132-28.
Przyjmuje od 9—11 i 5—8
W niedziele i święta od 10—12.

Dr. Med.
LUDWIK RAPEPORT
Urolog
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych
przeprowadził się
na ul. Cegielnianą 8 (dawniej 40)
Tel. 236-90.
godz. przyjęć 9—10 i 6—8, wiecz.

Lekarz — dentysta
JULJUSZ OLSZANIECKI
chor. chirurgiczne jamy ustnej
przeprowadził się
PIOTRKOWSKA 72, tel. 228-64
(Grand — Hotel)
przyjmuje od 11 — 1 i od 4 — 7 w.

DOKTÓR
NIEWIAŻSKI
ul. Andrzeja 5. Tel. 159-40
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
przyjmuje od 8—11 i od 5 do 9 pp
w niedziele i święta od 9 do 1 przed poł

Doktór
WOŁKOWYSKI
Cegielniana 4, tel. 216-90
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Przyjmuje od godz. 8—2 i 5—9 w.
w niedz. i św. od g. 9—1. w poł.

DOKTÓR
W. ŁAGUNOWSKI
Piotrkowska 70, tel. 181-83
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Gabinet Roentgeno-leczniczy. Przyjmuje od 8.30 - 10 r., 1 do 2½ i 6 do 8 wiecz. W niedzielę i święta od 10—1.

Dr. med.
L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
NAWROT 32, tel. 213-18
Przyjmuje od 8—9 rano i od 4—8 wiecz.
W niedz. i święta od 9—12 w poł.

Dr. med.
H. Różaner
Narutowicza 9, Tel. 28-98
Choroby: weneryczne moczopłciowe i skórne
Przyjmuje od 8—10 rano i 5—8 pop.

Dr. med.
H. LUBICZ
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Cegielniana 7, tel. 141-32.
Przyjmuje od g. 8—10, 12—2, 5—8 w niedziele i święta od 9—11.

Dr. S. KANTOR
Spec. chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
przeprowadził się na
UL. PIOTRKOWSKĄ 90
tel 129-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 wiecz.
W niedz. i święta od 8—2.

Dr. med.
HELLER
spec. chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
przeprowadził się na ul.
Traugutta 8 tel. 179-89
przyjmuje od 8—11 r. i od 4—8 wiecz.
W niedz. i święta 11 — 2 pp.

Doktór
ZIOMKOWSKI
ul. 6-go Sierpnia 2.
Choroby skórne i weneryczne
od 8—8½ rano. 2—4 po poł.
i 8—9 wieczór w niedz. od 10—1.

Dr. med.
J. KAHANE
Choroby wewnętrzne spec. serca
powrócił
ul. Radwańska 4, tel. 187-27
przyjmuje od godz. 5—7 wiecz.

Dr. med.
Z. Stachowska
Akuszerja i choroby kobiece
przeprowadziła się na
Piotrkowską 153, tel. 145-10
przyjmuje od 4—7 wiecz.

Doktór
H. SZUMACHER
Chor. skórne i weneryczne
Piotrkowska 56,
tel. 148-62
Przyjmuje codz. od 1½—4 ppł. i od 6—9 wiecz., w niedz. i święta od 10—1 w poł.

DR. MED.
Z. DATYNER
UROLOG
przeprowadził się na
ul. ZACHODNIĄ 59/a
Telef. 148-95.
przyjmuje od 2—3 po poł. i od 6—8 wiecz

Dr. med.
H. KLACZKOWA
położnictwo i choroby kobiece
Piotrkowska 99, tel. 213-66
przyjmuje codziennie od 10—12 i od 5—8 p.

DR. MED.
M. FELDMAN
akuszer ginekolog
mieszka obecnie
ZAWADZKA 10. Telef. 155-77
Przyjmuje od 10—12 i od 3—6 po poł.

Warszawskie Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw ruchomości Spółka Akcyjna
(LOMBARD)
Oddział Łódzki, ul. Zachodnia Nr. 31

zawiadamia, że w dniu **20, 21, 22, 23 lutego 1933 r.** i dni następnych od godz. 10-ej rano w sali przy ul. Zachodniej Nr. 31 odbywać się będzie licytacja zastawów, nieprolongowanych we właściwym terminie. — Zastawy wymienione składają się z wyrobów złotych i srebrnych, drogich kamieni, pereł maszyn do pisania i do szycia, różnych towarów, ubrań i obuwia.

Zastawy niesprzedane na licytacji w pierwszym terminie sprzedawane będą w drugim terminie, począwszy od dnia **23 lutego 1933 r.**

Jeżeli zastawcy nie opłacą procentów przed dn. **14 lutego 1933 r.** to poniosą koszta probierni państwowej i ogłoszeń.

Do sprzedaży kwalifikują się zastawy Nr. Nr.:

15727	54683	67889	75946	84798	93386	100372	107500	113707	119833	122839	128000	133478	134116
17047	862	955	76104	85092	411	405	756	998	925	834	330	494	112
376	35091	68155	222	145	738	427	924	114238	932	845	363	513	132
501	909	261	240	320	740	446	967	447	964	866	364	537	145
25625	910	323	310	392	861	507	997	482	965	882	409	570	152
2826	56031	340	364	581	94023	520	108120	548	120037	928	440	578	153
29 27	654	450	376	911	124	580	247	571	078	123113	453	579	166
32005	762	535	474	982	171	639	325	636	225	022	129269	580	169
33850	955	645	533	86023	371	641	407	655	226	137	270	585	170
935	57488	737	713	069	939	642	587	971	267	152	132186	659	207
936	547	738	730	254	976	708	672	115143	294	242	348	665	211
937	58529	759	861	293	95018	735	730	145	569	351	379	698	224
34540	59253	790	981	395	070	913	736	205	608	417	423	701	237
38074	441	813	77091	419	105	101228	778	256	673	439	443	730	246
40354	508	990	104	546	118	497	830	257	682	459	468	735	248
503	651	69955	182	831	252	594	849	288	690	577	489	737	273
41067	726	70068	462	889	464	602	960	289	704	603	634	740	281
422	800	093	623	929	526	745	109107	433	714	764	649	755	293
638	60014	296	685	87061	625	102017	316	537	794	805	672	770	309
42809	526	586	720	072	770	110	402	578	885	124166	690	825	310
828	647	702	912	205	865	382	501	591	904	176	693	835	311
43436	648	781	920	382	96004	466	582	595	121052	204	800	841	330
44149	649	893	78538	458	289	510	601	599	105	223	811	850	356
188	715	914	706	961	351	559	675	926	189	250	843	880	370
817	610 9	71009	845	88018	420	717	687	116258	192	283	851	884	374
818	647	093	858	413	507	827	715	430	330	424	852	885	394
45041	707	096	940	557	509	998	741	445	323	482	865	913	405
313	811	206	79012	857	607	103026	752	488	468	647	921	916	421
536	818	275	494	917	689	094	797	763	488	737	926	918	454
598	993	463	527	942	729	183	907	809	502	812	133001	920	457
678	62066	587	730	89002	881	202	955	940	519	815	024	923	468
978	096	732	960	012	965	220	963	117160	522	819	025	926	474
466 8	105	761	972	027	968	469	110009	220	578	827	039	929	481
933	399	800	80113	038	97062	472	039	609	601	956	052	931	494
974	431	72248	242	060	161	512	079	669	606	125026	068	933	498
47001	442	286	337	061	241	642	102	808	652	107	074	936	525
564	609	461	417	064	245	104 27	127	929	695	173	104	938	527
994	632	717	462	080	250	449	160	949	8 2	173	106	940	554
48118	815	914	513	081	271	492	262	966	876	196	135	964	555
282	897	73134	608	212	278	690	265	118012	952	191	139	989	569
423	924	193	637	272	411	763	434	096	972	328	140	134001	581
4 9	926	323	661	577	483	972	439	223	122018	367	141	002	59
782	9 8	391	747	707	489	105443	448	231	031	375	151	003	601
49233	961	440	925	802	519	448	642	398	047	483	181	004	608
50234	63284	462	81467	877	540	526	847	452	095	496	200	005	613
338	367	484	871	90313	619	552	111466	503	108	497	201	022	616
421	376	595	934	625	687	629	576	507	114	498	217	029	625
503	65131	631	961	777	835	710	774	558	192	499	224	037	631
51090	821	760	82093	91084	868	799	802	652	206	538	232	039	681
355	909	74122	240	138	875	106231	905	653	233	555	262	040	693
444	660 3	233	382	357	892	328	935	654	238	556	263	050	694
559	119	370	568	623	98353	389	112000	655	240	584	282	051	696
590	150	490	662	679	455	396	181	733	293	683	327	061	702
761	174	547	680	884	543	401	273	774	305	752	330	076	711
851	283	612	909	92.05	561	437	359	801	315	758	359	080	720
52007	392	626	910	061	776	475	401	843	342	817	360	081	736
0 9	410	678	931	062	820	538	840	845	354	869	361	082	
074	728	718	83501	071	853	540	113060	119086	411	881	364	090	
117	729	757	646	192	99469	691	084	280	539	942	390	091	
118	838	791	717	225	586	840	111	323	603	126137	401	092	
695	922	792	846	562	803	938	153	380	656	319	406	096	
775	986	830	84535	652	871	107124	203	381	689	421	411	099	
53590	67352	75195	540	813	902	129	447	423	724	437	422	102	
673	681	242	696	93241	935	295	534	543	743	127682	426	107	
993	788	251	742	380	100157	415	620	680	770	785	442	109	

„TRYUMF" pralki

Aparatem „Tryumf" pierzemy wszystką bieliznę **10** minut.
Oszczędzamy darcia bielizny i mydła.
„TRYUMF" ocechowany i polecany przez wszystkie Stow. Pań — jako bardzo praktyczny.
Cena zł. 45.— Wysyłamy za zaliczeniem. (Żądać bezpł. prospektów).
Zastępstwa oddamy.
Oferty: **„TRYUMF"**
Warszawa, Nowy-Swiat 59.

SZYLDZIKI FIRMOWE
DO MASZYN, APARATÓW I T. P.
WYKONYWA R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 100.
W MOSIĄDZU

Zarząd Towarzystwa Krzewienia Zagadnień Opieki Społecznej w Łodzi, ul. Ogrodowa 15,
poszukuje odpowiedniego terenu, nadającego się pod ogrody działkowe
Wymagana wielkość terenu 10—15 morgów, położonego w odległości najdalej 10—20 minut drogi pieszo od przystanku tramwajowego w Łodzi. Dzierżawa na okres najmniej 10—15 lat.
Uprzejme zgłoszenia z żądaną tenutą dzierżawną uprasza się kierowało pod wskazanym adresem.

Dr. Med.
Mikołaj BORNSTEIN
akuszerja, choroby kobiece.
ul. Rzgowska 5, Tel. 191-08
wejście Sieradzka 1.
Przyjmuje od godz 15-ej do 19-ej.

PORADNIA
Wenerologiczna
Leczenie chorób
WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH
ZAWADZKA 1.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
W niedziele i święta od 9—2
PORADA 3 ZŁ.
Od 11—2 i od 2—3 przyjmuje kobieta lekarz.

LECZNICA
CHORÓB OCZU
ze stałemi łóżkami
DOKTORA
DONCHINA
ul. Piotrkowska Nr. 90, tel. 221-72.
Przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy lub operacje e.c.i. a także chorych przychodzących 9 1 i od 4—7½

Dr. MED.
JAN CHRZANOWSKI
Piotrkowska 292, tel. 206 83
powrócił.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki.
MONIUSZKI 1, tel. 137-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery
Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

„Czystość"
Łódź, ul. Piotrkowska 44.
Telefon Nr. 167-45.
Przyjmuje wszelkie roboty, a mianowicie cyklinowanie, drutowanie frotterowanie oraz czyszczenie wystaw okien, sprzątanie biur i pokoi

Instytut Kosmetyki Lekarskiej i Fizykalnej Terapii
Mimar
Łódź, Pr. Narutowicza 9 tel. 122-09
pod fach kierow. lekarsk.
od 11—2 i od 4—8
od 1—2 przyjm. lek. specjal.

MEBLE w wielkim wyborze po cenach niskich
poleca **„MIRAGO"**
4 Narutowicza 4 tel. 241-73
front, I piętro.
WARUNKI DOGODNE!

L. C. 44/33.

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie — na mocy art. 11 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23-go sierpnia 1932 roku — o zapobieżeniu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie (Dz. Ustaw Nr. 72/1932 poz. 652) — niniejszem ogłasza, że dnia **24-go lutego** 1933 roku, o godzinie 9-ej rano w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego I instancji Sądu Okręgowego w Piotrkowie, będzie rozpoznawana sprawa Nr. I C. 44/33 z podania **Władysława Wętyka**, o odroczenie wypłat, oraz że we wskazanym wyżej terminie wierzyciele Władysława Wętyka, mogą przybyć osobiście na rozprawę, celem udzielenia Sądowi wyjaśnień lub przysłać zastępcę prawnego.

Piotrków, dnia 10 lutego 1933 roku.

Sekretarz (—) H. Więcławski.

GABINETY KOSMETYKI LEKARSKIEJ
chor. skóry i włosów
SZKOŁA KOSMETYCZNA
przez władze Państw. zatw.
Dr. med. LEWINSONOWE
przeniesione na PIOTRKOWSKĄ 8
tel. 143-63, od 10 r. do 3 w.
Chirurgja kosmetyczna, żylaki odmrożenia. USUWA OWŁOSIENIA

Do akt. Nr. Km. 47 1933 r.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 16-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 77a na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 24 lutego 1933 r. od godz. 12 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, znajdujących się w fabryce „Adolf Simon" w jego lokalu w Łodzi przy ul. Żeromskiego Nr. 80 składających się z mebli oszacowanych na łączną sumę 720.— zł. które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 7 lutego 1933 r.

Komornik T. ŁOKUCIEWSKI.

Do akt. Nr. 1826 1932 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 16-go, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 77a, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 23 lutego 1933 r. od godziny rano w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, na ulicach Roberta Weissbacha i składających się z mebli oszacowanych na sumę 635.—

Łódź, dnia 6 lutego 1933 r.

Komornik T. ŁOKUCIEWSKI

OGŁOSZENIA DROBNE

NAUKA I WYCHOWANIE

DOŚWIADCZENI nauczyciele specjaliści, chrześcijanie wykładają matematyki, fiz. chemji, łaciny, polskiego i języków młodzieży i dorosłym. Przygotowują do matury i wszelkich egzaminów przedwakacyjnych i zamieszczają. Ratują zagrożonych. Miesięcznie 24 zł. Wyniki zapewnione. Tamże komplety gimnazjalne dla dorosłych i małe grupki języków. Piotrkowska 20. m. 36.

UDZIELAM lekcyj muzyki (fortepian dyplom. Konserw. poznańskiego studja zagraniczne. Miesięcznie zł. 25 W. Palczyńska ul. Nawrot 43.

STUDENT Politechniki udzieli korepetycji wzamian za stancję lub pokój. — tel. 150—71.

UDZIELAM lekcyj gry fortepianowej ćwiczenia i nuty na miejscu. Zamenhofa 14, m. 29.

FRANCUSKA konwersacja bardzo przystępnie w godzinach rannych u Sorbonistki rutynowanej nauczycielki. Przygotowanie do matury. Kopernika 26, m. 6.

ANGIELSKIEGO udzielam. Godzina jeden złoty. Tłumaczenia. Ul. Przejazd Nr. 69, m. 10.

BERLITZA metoda. 8 rok szkolny. Kursy języków obcych uznane przez państwo. Konwersacja, literatura, korespondencja handlowa. Wykładają cudzoziemcy, specjalnie wyszkoleni podług Berlitza. Najszybsze postępy. Informacje codziennie 12 do 1 i pół i 5—8. Piotrkowska 86, front.

UDZIELAM lekcyj i przygotowuje do wstępnych egzaminów szkół państwowych, solidnie i tanio — Kopernika 27, m. 17.

CONVERSATION francause—Lecoons On cherche deux personnes pour complet. Nawrot 38, m. 3.

ABSOLWENT gimn. im. M. Kopernika udziela lekcyj i korepetycyj. Wiadomość: Andrzeja 5, m. 1 tel. 232—74

LEKCYJ i korepetycyj udziela rutynowany nauczyciel. Zapóźnionym metodą skrócona. Przygotowuje do egzaminów (matury). Referaty, wypracowania. Specjalność: Matematyka, polski, Wólczańska 29, m. 1 front parter.

GRUNTOWNEJ nauki artystycznych haftów ręcznych i maszynowych, oraz kroju, szycia i modelowania, udziela wieloletnia i doświadczona nauczycielka szkół zawodowych p. Mistrzyni Cechowa. Warunki bardzo przystępne, a także przyjmuje zamówienia na bieliznę, hafty, rysunki i modele na suknie i bieliznę ul. Nawrot 9, m. 1.

STUDENT udziela matematyki, łaciny języków. Główna 42, m. 54 (2 brama, II piętro) godz. 8.

SPECJALIŚCI nauczyciele, katolicy udzielają lekcyj, korepetycyj, pojedyńczo, kompletami — przygotowują do matury, wszelkich egzaminów — umieszczają w szkołach. Tamże obce języki. Ceny niskie. Piotrkowska 71.

Rutynowany nauczyciel przysposabia do egzaminów gimnazjalnych i dla eksternów, w zakresie maturalnym, do szkół kadetów i zawodowych. 6-go Sierpnia 14, prawa oficyna, parter, drugie wejście z podwórza.

KUPNO I SPRZEDAŻ

ZŁOTO, biżuterje i kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny Magazyn jubilerski I. Fijałko, Piotrkowska 7.

A MEBLE, sypialnia, brzoza, róża, jesion dąb, stołowe orzech, garderoby łóżka kredensy, stoły krzesła, — sprzedaje tanio na raty zamienia Stolarnia K. Galara Warszawska 16 tel. 281—89.

W ROSANOWIE, zdrowotnej miejscowości przy lesie łućmierskim do sprzedania place letniskowe z drzewami iglastemi i bez. Teren falisto-pagórkowaty, suchy i piaszczysty. Dojazd tramwajem ozorkowskim do przystanku Łućmierz lub Rosanów. Hipoteka w Łodzi bez długów. Wiadomość Łódź, Południowa 4, dozorca wskaże a w święta ul. Jagiellońska 18 w Radogoszczu.

DO sprzedania 2 szafy sklepowe do połowy oszklone. Wiad. Łódź, ul. Pomorska Nr. 22, m. 15.

KUPIĘ dom w cenie do 8.000. Drugi w cenie do 25.000 zł. Oferty składać w „Kurjerze" pod „Dom dochodowy".

DO sprzedania gospodarstwa od 6 do 50 mórg, dojazd tramwajem 7 i 17. Od tramwaju 45 minut. Obejrzeć można: Wieś Olechów, Nr. 24. Wiad. Kijel, gmina Wiskitno. P. Łódź.

SPRZEDAM fortepian b. tanio w dobrym stanie. Wiadomość ul. Kazimierza 10, m. 4/6 Widzew.

OKAZYJNIE sypialnie z 2 szafami i lustrami umywalnią marmurową nastawą i lustrem, stoliki z marmurami i pokój stołowy za 700 zł.. Wiadomość w administracji.

KUPIĘ domek z ogrodem lub laskiem względnie gospodarkę. Wyczerpujące oferty: „Kurjer Łódzki" — „Gotówka zaraz".

SKLEP z urządzeniem i towarem, pokój z kuchnią zaraz do sprzedania tanio Górna 12 (Koziny).

UWAGA Sypialkę mahoniową, modną i kredensy orzechowe sprzedam tanio stolarz Brzezińska 65.

FISHARMONJA Kotycewicza używana do sprzedania. Telefon 181—99 w godzinach od 11—12: 4—6.

PLACE przy ul. Pabjanickiej i Ciasnej położone. różnej wielkości, do sprzedania. Tramwaj na miejscu. Otton Krause. Łódź, Pabjanicka 47, tel. 148—45.

TELEFUNKEN 343 W

Nowoczesny odbiornik 4-lampowy, w którym każda stacja rozdzielona jest od drugiej zupełnie samoczynnie. Strojenie przy pomocy jednej gałki, oświetlona skala z nazwami stacji. Antena świetlna, regulacja siły brzmienia, rozdzielenie stacji, wszystko dzieje się automatycznie

Pokazy i sprzedaż:

RADIO AUDION

Łódź, Traugutta 1, tel. 153-71.

SKLEP obuwia z urządzeniem, pokój i kuchnia w centrum Pabjanic do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Kurjera".

GOSPODARSTWO 11 mórg z budynkami koło Zelowa sprzedam. Cena przystępna. Wiadomość: Łódź, ulica Zgierska 73, kierownik Szpikowski.

PIWIARNIE w dobrym punkcie sprzedam. Łódź, Przędzalniana 42.

SKLEP spożywczy do sprzedania z meblami z powodu wyprowadzenia się do własnego w Poznańskie, ul. Klinka 3a, przy Aleksandrowskiej.

SKLEP spożywczy sprzedam tanio byle zaraz z powodu wyjazdu, dwa mieszkania Składowa Nr. 31.

SKŁAD apteczny do sprzedania w pobliżu Łodzi. Wiadomość L. Glik, ulica Gdańska 95, tel. 121—38.

PIANINO Bettinga, używane, do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska 154, m. 4.

DO sprzedania cukiernia lub przyjmę spólniczkę-spólnika, gotówka zł. 2000 ulica Pabjanicka Nr. 48.

UWAGA! Setki klientów przekonało się już, iż na obecny czas kryzysowy, najtańszym źródłem zakupu otoman, materacy, leżanek, tapczanów i krzeseł, najlepszej roboty jest tylko u tapicera P. Wajsa ul. Sienkiewicza 18. Wielki wybór zawsze na składzie. — Przyjdźcie się przekonać.

DOM 8 mieszkań w tem sklep spożywczy sprzedam. Chojny. Piaskowa 87.

HANDEL win i wódek z koncesją urządzeniem i towarem tanio sprzedam Oferty pod „Gotówka"

MAGLE ręczne i motorowe wyrabia firma B. Kapczyński, Podrzeczna 33.

Pianino Bettinga czarne z moderatorem do sprzedania. Piotrkowska 120, m. 8.

IWONICZ - ZDRÓJ poleca do kuracji domowej sól jodobromową, słoik pół klg. zł. 2,25 wodę mineralną butelka zł 1.50 żądać w apt skł. lub od Dyrekcji Zdroju.

FORTEPIANY, pianina i fisharmonje poleca po cenach fabrycznych. Karol Kotschwitz, Moniuszki 2.

Budka węglowa w dobrym punkcie, z powodu wyjazdu tanio do sprzedania Wiadomość na miejscu, Częstochowska 6.

Do sprzedania: dom drewniany, 12 mieszkań i ogród owocowy oraz dwie morgi ziemi w Adelmówku pod Zgierzem. Wiadomość: ul. Gołębia Nr. 3, m. 1. Pośrednicy pożądani.

Sprzedam fortepian b. tanio w dobrym stanie. Wiadomość: ul. Kazimierza 10, m. 4/6, Widzew.

STOŁOWY i sypialnia, mało używana ew. z mieszkaniem z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiad. telefon: 115—08 g. 9—11 r.

ZAKŁAD fryzjerski do sprzedania ul. Rzgowska 78 w miejscu.

HANDEL win i wódek (ok. 10.000 miesięczn. obrotu) z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiadomość: Łagiewnicka 19, biuro „Ochrona".

1 LUB 2 niklowe łóżka, bieliźniarka z lustrem, tanio do sprzedania. ul. Orla 12, m. 16 III piętro.

HANDEL win i wódek sprzedam ew. zamienię na plac, domu, gospodarkę. Oferty „Kurjer Łódzki", sub. „P. L".

SKLEP spożywczy dobrze prosperujący do sprzedania. Wiadomość ul. Sosnowa 1 w sklepie tytoniowym.

SKLEPIK spożywczy do sprzedania, komorne 35 zł, kwartalnie Wiadomość Odyńca 37, dojazd 4 i 11

MASZYNĘ gabinetową Singera, sprzedam tanio ul. Żeromskiego 5, m. 5 fr. prawe wejście, I piętro.

POSIADAM kilka gospodarstw po 30 morgów ziemi, budynki, inwentarze, dobre ziemie, jak również ośrodki większe, mniejsze. Oraz gospodarstwa poczynając od 5 morgów poleca Pośrednictwo Borowieckiego, Zgierz, Parzęczewska 8, obok magistratu.

MASZYNĘ do szycia Singera, damską bębenkową, sprzedam tanio 11-go Listopada 44, prawa oficyna, parter, m. 27.

SKLEP rzeźniczy z urządzeniem i wartsztatem sprzedam lub wydzierżawię natychmiast. Drewnowska 59.

HALLO! HALLO! Tu Paryż, Kowno, Moskwa, Leningrad, Stambuł i 25 innych stacji europejskich z gwarancją czystego, głośnego i selektywnego odbioru na 2-lampowym ekranowym odbiorniku RW. 2 SG. za zł. 200. Pokazy na każde żądanie. Sprzedaż i na raty. Radjo-Watt, Narutowicza 16, tel. 190-38

PIANINO w bardzo dobrym stanie dobrej marki, okazyjnie tanio sprzedam. Gdańska 38, m. 8.

OKAZYJNIE do sprzedania 3 samochody osobowe Fiat Essex i Peugeot oraz półciężarowe Chevrolet „6" i 2 Ford. Wiadomość: ul. Piotrkowska Nr. 287.

PERFUMY,

WODY KOLOŃSKIE

MYDŁA TOALETOWE,
KREMY, PUDRY i T. P.
NAJKORZYSTNIEJ ZAKUPIĆ MOŻNA

W PERFUMERJI J. DRUKERA
ZAWADZKA 5, TEL. 175-92.

PROSZĘ SIĘ PRZEKONAĆ

HANDEL win i wódek sprzedam ew. zamienię na plac, dom, gospodarkę Łagiewnicka Nr. 42, Lange.

SKLEP spożywczo-kolonjalny wraz z pokojem i kuchnią do sprzedania. Wiadomość: Gołębia 5, (Księży Młyn).

BUDKA z węglem i drzewem w śródmieściu zaraz do sprzedania. Adres wskaże „Kurjer Łódzki".

SPRZEDAM dom drewniany, 7 mieszkań w tem sklep z urządzeniem, kuchnia pokój wolne z powodu zmiany interesu (Bałuty) Zbożowa 4 przy Kielma. Wiadomość u gospodarza, pośrednicy pożądani.

PATEFON salonowy, 40 płyt okazyjnie do sprzedania, ul. Abramowskiego 5, m. 16, od 2—6.

DOM do sprzedania 10 ubikacyj, w tem sklep, Wiadomość ul. Limanowskiego 47, I piętro, front, Królikowski.

DOMEK do sprzedania murowany w dobrym stanie nadaje się na interes. Ulica Wróbla Nr. 14.

SPRZEDAM tanio otomanę i zegar ul. Krucza Nr. 4, m. 13.

POLECAM pasy transmisyjne, motorowe nowe i używane oraz uprząż konną, teczki, tornistry szkolne ul. Kilińskiego 201, Jakób Skarżyński.

SKLEP spożywczy z mieszkaniem do sprzedania. Ruda Pabjanicka, ul. 3-go Maja 11, u gospodarza.

HANDEL win i wódek, pokoje gościnne w Warszawie sprzedam. Wiadomość: Krochmalna 51. gospodarz.

Kaszel

Chrypkę, zakatarzenia
nosa, gardła, oskrzeli i t. p.
leczą i usuwają

ZIOŁA „POLANA"
Zatwierdz przez M. S. W
Nr. rej. 1349

CENA ZŁ 2.—
do nabycia w Aptekach lub w wytwórni
Apteki Dra. Farm.

R. Rembielińskiego
w ŁODZI,
ul. Andrzeja 23, tel. 149-91.

FUTRO źrebakowe okazyjnie, tanio sprzedam. Piotrkowska 91, prawa oficyna, 4 piętro.

BUDKA z węglem i drzewem do sprzedania. Główna 8.

SKLEP spożywczy do sprzedania ul. Kopernika 26. róg Żeromskiego.

DOM 11 mieszkań i budka do węgli z mieszkaniem, wolne sprzedam byle zaraz z powodu wyjazdu. Oferty pod „Zaraz" do „Kurjera Łódzkiego".

KUPIĘ maszynę do wyrobu lodów. — Wiadomość: Wólczańska 148, owocarnia.

HANDEL win i wódek z powodu wyjazdu do sprzedania. Oferty do „Kurjera" pod „K. K."

MASZYNĘ Singera, łóżka metalowe nowe sprzedam na raty. Ogrodowa 23, wejście w bramie na lewo m. 16.

KTO chce nabyć sklep spożywczy niech się zgłosi na ul. Wspólną 9, przy ul. Zgierskiej.

SKLEP spożywczy z towarem lub bez tanio do sprzedania, pokój, kuchnia, piwnica i komórka ul. Nowo-Zarzewska Nr. 49.

Coś dla męża Pani!

Dwumiesięczne golenie za 30 gr
Wystarczy raz spróbować Mydła do golenia w proszku

RAZ—DWA—TRZY
Cena tylko 30 gr.
do nabycia w każdym sklepie
UWAGA: Pełne zadowolenie daje tylko z napisem
WŁ. PRZYBYCIN

POSADY I PRACE

POSZUKIWANE

Inżynier chemik, lat 40, dyplom francuski, wieloletnia praktyka, poszukuje pracy w przemyśle chemicznym. Oferty sub. „chemik" do Administr.

NAUCZYCIELKA dyplomowana wiek, średni, z muzyką, konwersacja niemiecką, poszukuję posady nauczycielki domowej. Oferty „Wychowawczyni" do administracji.

MŁODY handlowiec poszukuje jakiejkolwiek pracy biurowej lub praktyki bankowej. Łaskawe oferty pod „T. M."

ZDOLNA krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych. Ceny b. niskie. Oferty do „Kurjera" pod „Zdolna".

SZYJĘ i reperuje. Biorę 1,50 dziennie Zgłoszenia do „Kurjera" pod H. M.".

EKSPEDJENTKA wykwalifikowana z branży rzeźniczej poszukuje pracy. Oferty do „Kurjera" sub. „253".

OSOBA w średnim wieku, znająca się wszechstronnie na gospodarstwie, kuchni i szyciu poszukuje posady. Posiada długoletnie świadectwa. Wiadomość tel. 184—08 od g. 2—6 po poł.

SŁUŻĄCA poszukuję pracy od zaraz lub od 15-go, rzetelna z gotowaniem i świadectwami ul. Zachodnia 39. Wiadomość u dozorcy.

CHĘTNA, młoda panienka przyjmie pracę w sklepie kolonjalnym i gospodarstwie domowem. Wiadomość ulica Rokicińska 67, Kilanowski.

ZAOFIAROWANE

Potrzebna samodzielna i odpowiedzialna ekspedjentka do zakładu masarskiego, Franciszkańska 55.

Poszukuję energicznej sprzedawczyni z kaucją od zł 200—500, w branży piekarskiej. Oferty składać pod: „Energiczna".

Akwizytor branży reklamowej poszukiwany natychmiast. Referencje pożądane. Buczkat, Piotrkowska 113.

4 PANÓW dobrej prezencji, na okręg do specjalnej akwizycji poszukuję od zaraz poważna instytucja handlowa. Zgłoszenia ul. Skwerowa 12, m. 4 parter (róg Narutowicza 35) w poniedziałek od godziny 10—13-ej.

WOŹNY-inkasent z kaucją potrzebny do biura w Warszawie. Zgłoszenia osobiste Karola 4, m. 7 w niedzielę i poniedziałek godz. 10—14.

POSZUKIWANY inteligentny, energiczny pan w dziale akwizycji do instytucji gospodarczo-społecznej. Zgłoszenia składać prosimy sub. „Łódź".

POSZUKUJĘ się zdolnych i wymownych agentów do sprzedaży bardzo popularnego artykułu z kaucją. Zgłoszenia ul. Główna 62, m. 101 Poniedziałek od godz. 2—4 po poł.

POTRZEBNY podręczny do damskiej sportowej roboty. Wiadomość Andrzeja 30, w owocarni.

AGENTA wykwalifikowanego w dziale trzypokojowym poszukuje biuro mieszkaniowe. Oferty z podaniem dotychczasowej pracy w tej dziedzinie do admin. pod „Z. H".

PRZYJMĘ do haftu ręcznego i poszukuję pánienki do robót ręcznych na drutach i weneckich ul. Kilińskiego 46, I p. fr. Margulies.

WYSOKĄ prowizję oferuję wybitna firma. Zgłoszenia: „Polrek" Lwów Łozińskiego.

SAMOTNY poszukuje gospodyni, która może pożyczyć 2500 zł. na pierwszy numer hipoteki. Zgłoszenia do administracji pod „Stała praca".

MŁODA panienka, która zna się trochę na szyciu, potrzebna do domowego gospodarstwa. Piotrkowska 86, fr., II p. m. 6.

POSZUKIWANY wykwalifikowany agent z branży kolonjalno-spożywczej z gwarancją. Oferty sub. „Gwarancja" do biura Fuchsa, Piotrkowska 50.

POWAŻNE przedsiębiorstwo przyjmie kilku inteligentnych panów, pań do czynności zewnętrznej. Zarobek sowity. Zgłoszenia osobiste poniedziałek godzina 12—2 i 3—5 po poł. w biurze: Przejazd 20, m. 17, (lewa oficyna I piętro).

POTRZEBNE 2 młode, przystojne, inteligentne panienki w charakterze kelnerek na wyjazd do kurortu. Zgłaszać się od 3—5, Piotrkowska 101, I p. m. 15.

POWAŻNA instytucja poszukuje kilku wymownych i inteligentnych panów i pań (od lat 24) do branży wydawniczej, na miasto i prowincję. Zapewniamy zdolnym i chętnym współpracownikom stały i wysoki zarobek. Zgłoszenia osob. z dokumentami w poniedziałek i wtorek od godz. 11—1 i od3—6, ul. Sienkiewicza 37, 2 p. front, m. 17.

300 ZŁ. i więcej zarobią panie i panowie inteligentni, wymowni. Zgłoszenia w poniedziałek, wtorek od godz. 10 do 13 i od 15—19 Nowo-Senatorska 2, m. 9.

REWELACYJNA zniżka cen
wszelkich urządzeń biurowych

Pabjanickiej Fabryki MEBLI BIUROWYCH

Biurka od zł. 135.— Krzesła masywne dębowe od zł. 10.—

poleca:

Józef Leżon Przejazd 4, tel. 10-223.

INSTYTUCJA społeczna poszukuje inteligentnych pań i panów chrześc. do pracy propagandowej w Łodzi i powiecie. Zgłaszać się godz. 4—6 ulica Piotrkowska 145, m. 42.

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z gotowaniem z dobremi świadectwami z domów chrześcijańskich. Nawrot 74, m. 10 godz. 2—5.

Poszukuję wspólnika
do prowadzenia **Kino-teatru.**
Wiadomość: Mimoza, Kilińskiego 178, od 7—9 wieczór.

LOKALE I MIESZKANIA

„LOKUMPOL" Piotrkowska 55 poleca między innemi:

ZŁ. 30 kwartalnie pokój pojedyńczy w śródmieściu.

ZŁ. 35 kwartalnie pokój z kuchnią ul. Ogrodowa.

ZŁ. 60 kwartalnie pokój z kuchnią Żeromskiego.

ZŁ. 100 kwartalnie pokój z kuchnią fr I p. z balkonem, Zamenhofa.

ZŁ. 133 kwartalnie, 2 pokoje z kuchnią wygody, Andrzeja.

ZŁ. 250 kwartalnie 2 pokoje z kuchnią łazienka, Gdańska i Żeromskiego.

Zł. 266 kwartalnie 3 pokoje z kuchnią łazienką ogród.

4—5—6 i 7 pokojowe mieszkania komfortowe, front I i II piętro centrum.

SKLEPY, lokale handlowe, biurowe i fabryczne.

POKOJE umeblowane z klatki schodowej od zł. 25 poleca „Lokumpol" ul Piotrkowska 55.

POKÓJ duży umeblowany z oddzielnem wejściem zaraz do wynajęcia. Zielona 57, m. 15.

DUŻE 2 pokoje z kuchnią i przedpokojem ze śpiżarnią do odstąpienia. Rzgowska 46, m. 10.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość: S. Jakóba 9, Orzechowski.

DO wynajęcia pokój umeblowany z centralnym ogrzew.. Narutowicza 2, m. 6. fr. III p. (winda).

PRZYJMĘ solidne panienki lub panów na mieszkanie ul. Lipowa Nr. 14 m 88.

DO wynajęcia lokal rzeźnicki i sklep z urządzeniem. Ulica Gazowa 7 przy Srebrzyńskiej.

„GEGUZ"
Telefony: 17-111, 132-40
Piotrkowska 82, fr. 1 piętro
Szybko i sprawnie realizuje wszelkie zlecenia mieszkaniowe, lokalowe bez odstępnego oraz sklepy i pokoje umeblowane. Zgłoszenia bezpłatnie.

„OMEGA", Piotrkowska 70, telefon 237-56 poleca.:

ZŁ. 30 kw. — 1 pokój Pl. Wolności.

ZŁ. 98 kw. —pokój z kuchnią z balkonem fr., I p.

ZŁ. 196 kw. — 2 pokoje z kuchnią fr. I p. balkon — Zamenhofa.

MIESZKANIA 3—4 pokojowe, lokale handlowe z obniżonem komornem.

POKOJE umeblowane od zł. 30 w centrum.

SKLEP spożywczy, pokój z kuchnią, dobrze prosperujący do odstąpienia. Wiadomość Wysoka 26 Kwiatkowski.

POKÓJ frontowy dwuokienny słon., umeblowany, świeżo wyremontowany do wynajęcia. Żeromskiego 25, m. 6, I piętro.

„UNIVERSATOR" Moniuszki 8, tel. 190—09, poleca bez odstępnego mieszkania 1, 2, 3 i 4 pokojowe z wygodami we wszystkich dzielnicach.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia w małym domu, światło elektryczne, 2 minuty od tramw. 4—11 ul. Piaseczna, 5, gospodarz.

POSZUKUJĘ 2 pokoje z kuchnią na I lub II piętrze, frontowe z wygodami w cichym domu, w okolicy od ul. Narutowicza do Głównej, bez odstępnego. Oferty proszę składać w administracji „Kurjera Łódzkiego" pod „A. Z. 250"

POKÓJ umeblowany z przedpokojem niekrępujący. Ul. Kilińskiego 107, m 5

MAŁŻEŃSTWU oddam obszerny frontowy pokój umeblowany. Wszelkie wygody. Zawadzka 29, 1 piętro.

POKÓJ umeblowany z osobnem, niekrępującym wejściem z klatki schodowej. Tel. do wynajęcia — Grabowa 82 m. 76.

DO wynajęcia dwa pokoje, kuchnia, przedpokój, kąpielowy z wygodami, I piętro. Gazowa 7, przy Srebrzyńskiej.

I EWENTUALN. 2 pokoje z telefonem i wygodami do wynajęcia Południowa 2, m. 21. Wejście osobne.

Z powodu wielkiego zainteresowania szanownej klijenteli naszym

BIAŁYM TYGODNIEM

przedłużamy tę okazję do 28 lutego b. r.

Sprzedaż detaliczna tkanin Zjednoczonych Zakładów Włókienniczych

SCHEIBLERA i GROHMANA Sp. Akc. ul. Piotrkowska 48.

UWAGA! POSIADACZE LOSÓW (papierów wartościowych)

DOLARÓWEK, BUDOWLANYCH i INWESTYCYJNYCH (premjówek)

Za minimalną roczną opłatę kontrolujemy podane nam numery bezpośrednio przy każdem ciągnieniu w WARSZAWIE. O wygranej zawiadamiamy jeszcze w dniu ciągnienia telegraficznie. Upraszamy o podanie nam we własnym interesie niezwłocznie dokładnego adresu celem otrzymania bezpłatnego prospektu wyjaśniającego.

Główna Centralna Kontrola losów i papierów wartościowych sp. z o. o. **WARSZAWA,** Próżna 14 Telefon 24412.

SUPER-BALONY MICHELIN STOCK znowu najlepsze

Przypominamy że NAJTANIEJ OPONY oraz CZĘŚCI ZAMIENNE dostarcza Hurtownia BERSON NARUTOWICZA 16

SUPER-BALONY MICHELIN STOCK znowu najlepsze

PAŃSTWOWY Monopol Spirytusowy poszukuje od 1 kwietnia odpowiedniego pomieszczenia dla hurtowni. Magazyny powierzchni 500 m. kw., trzy pokoje dla biura podwórze oboczne i wyłączne. Pożądana okolica Pl. Wolności oraz mieszkanie dla kierownika. Oferty i informacje ul. Wólczańska 143, g. biurowe.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia dla solidnego pana ul. Orla 3, m. 1 od g. 4—7.

SKLEP frontowy bez mieszkania w nowym domu do wynajęcia bez odstępnego ul. Kilińskiego 239.

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia 6-go Sierpnia 49, II p.

POSZUKUJĘ 3 pokoi słonecznych z kuchnią i wygodami bez odstępnego w cenie do 800 zł. kwartalnie w bliskości siedziby sądów. Zgłoszenia do „Kurjera" pod „Sądownik".

PRZYJMIE pana inteligentnego lub bezdzietne małżeństwo do wspólnego pokoju. Ul. Kilińskiego Nr. 153, poprz. oficyna, m. 45, III piętro.

POKÓJ umeblowany z wygodami na 1 piętrze do wynajęcia ul. Mielczarskiego 32, m. 5.

ODNAJMĘ pokój z niekrępującem wejściem i telefonem, nadający się na biuro. Piotrkowska 120, m. 8.

MŁODE małżeństwo poszukuje pokoju umeblowanego, możliwie z używalnością kuchni. Oferty sub. „Zaraz".

SKLEP z mieszkaniem wystawa duża do wynajęcia zaraz bez odstępnego od gospodarza, Zawiszy 22.

DO WYNAJĘCIA 5 pokoi, winda, wszystkie wygody, nowoczesny, czysty dom, bez odstępnego, może być garaż mieszkanie szofera. Nowo Targowa 9, tel. 225—06.

3 POKOJE z kuchnią, wszelkie wygody, 1 piętro, natychmiast do oddania. Moniuszki Nr. 5 w podwórzu.

4 POKOJE z wygodami, słoneczne w spokojnym domu, przy ogródku, w pobliżu Piotrkowskiej, bez odstępnego do wynajęcia Radwańska 15, m. 2.

DO odstąpienia ładne obszerne słoneczne trzypokojowe mieszkanie z wszelkiemi wygodami Wólczańska 222 m. 33, II piętro, poprzeczny dom prócz niedziel od 12—16.

OSOBA samotna przyjmie pana na mieszkanie Główna 40, m. 10.

DO wynajęcia 3 pokoje z kuchnią z wygodami, słoneczne, Cmentarna 3, front I, piętro, m. 24.

POTRZEBNE 3 pokoje słoneczne z kuchnią, łazienką i wygodami —pierwsze lub drugie piętro — bez odstępnego do 90 złotych miesięcznie. Zgłoszenia do „Kurjera" pod „Pewny płatnik".

UMEBLOWANY ładnie pokój osobne wejście, wynajmę zaraz. Nawrot 32, m. 18 tel. 176—44.

LOKAL biurowy 3—4 pokoi, centralne ogrzewanie, w nowoczesnym domu centrum Piotrkowskiej wolny od 1-go marca. Tel. 19107 i 19127.

7 i 2 POKOJE z kuchnią i wszelkiemi wygodami do wynajęcia. Żeromskiego 89 (przy Zielonym Rynku).

POKÓJ umeblowany, niekrępujący, wygody, niedrogi do wynajęcia Zagajnikowa 48, m. 7. (Kolonja ofic.) od 3—6.

POKÓJ umeblowany z wygodami i niekrępującem wejściem do wynajęcia I piętro, Lipowa 33 m. 5.

Mieszkanie 4-o pokojowe w cichym domu, wszelkie wygody, 2 wejścia od 1 kwietnia r. b. do wynajęcia. Wiadomość: Senatorska 23, u gospodarza.

Sklep i mieszkanie od gospodarza od. najmę. Wiad.: Radwańska 48, u dozorcy

Pokój z niekrępującem wejściem, z klatki schodowej, nadający się na biuro, do wynajęcia zaraz. Ul. Andrzeja 35, m. 2.

Poszukuję 3 pokoje słoneczne z kuchnią i wygodami, bez odstępnego do zł. 260— kwartalnie. Zgłoszenia do „Kurjera" pod „R. W. T".

PRZYJMĘ na mieszkanie sublokatora spokojny dom. Napiórkowskiego Nr. 13 m. 26 Kochłowie.

Do wynajęcia pokój umeblowany, Zamenhofa 6, m. 8.

Pokój umeblowany, wejście oddzielne, przyjmę panów lub panie na mieszkanie. Andrzeja 60, m. 22.

1 sklep, z 2 pokojami i kuchnią zaraz do wynajęcia. Ul. Przejazd Nr. 51 Wiadomość u gospodarza.

MIESZKANIA bez odstępnego, lokale biurowe, fabryczne, sklepy, pokoje umeblowane z klatki schodowej, poleca: Biuro „Polruch Al. Kościuszki 27, tel. 141—01.

Duży skład, nadający się na hurtownię różnej branży, z 5 wystawowemi oknami, 4 ubikacjami i 2 wejściami zaraz do wynajęcia w Toruniu. Oferty proszę kierować do „Kuriera Łódzkiego" Łódź, Piotrkowska Nr. 11, sub.: „Duży skład".

MATRYMONIALNE

SWATKA uskutecznia w lepszych sferach ul. Dowborczyków 33, m. 3 II pod wórze parter. A. Bartczakowa (dawn. Juljusza).

PAN przystojny lat 30, pozna szatynkę miłą nieszczuplą do lat 25. Celtowarzyski. Pomoc lub małżeństwo. Oferty dokładne pod „Solidny".

40-Letni zaślubi uczciwą (19—28 l.) panienkę z 2—5000. Łaskawe zgłoszenia do „Kurjera" sub. „Rzemieślnik".

KAWALER, prawego charakteru z gotówką, pozna panią, obeznaną w handlu lub fachowczynię z niedużą gotówką, w celu wspólnego prowadzenia interesu. Cel matrymonjalny. Oferty pod „R. 28".

PRZYSTOJNA, młoda, ładnie zbudowana blondynka z braku wogóle znajomości — poszukuje w celu matrymonjalnym pana zamożnego, względnie na stanowisku. Oferty sub „Wspólne szczęście".

ZAGUBIONE DOKUMENTY

PINKUS Wolfowicz, ul. Piotrkowska 189, zgubił kwit kaucyjny wyd. w Elektrowni Łódzkiej.

RÓŻNE

Pies Doberman, bronzowy, zaginął. Odprowadzić za wynagrodzeniem: Kościuszki 53, tel. 111-60, Krytowiecki.

POZNAM starszego pana, któryby mi pomógł w ukończeniu gimnazjum. Ofer do „Kurjera Łódzkiego" pod „Gimnazjum".

MŁODA, miłej powierzchowności, wybitnie inteligentna, łagodnego usposobienia, skromna poświęci swe towarzystwo kulturalnej osobie, która okaże pomoc w trudnej sytuacji życiowej sub. „L'espoir".

NASIONA warzywne kwiatowe i pastewne

poleca dla wszystkich, w wielkim wyborze

Skład nasion

ROMAN SAURER

Łódź, ul. 11-go Listopada Nr. 19, telef. 128-19.

Cennik na 1933 r. wysyła się na żądanie — gratis.

Zapraszamy wszystkich na

BIAŁY TYDZIEŃ

Koszule męskie od 2.95 (Kolorowe z 2-ma kołnierzami)		Płótna od 0.70 (biel żnione, pościelowe i stołowe)	
Kołnierzyki męskie „ 0.40 (potrójne, sztywne, nowe fasony)		Obrusy białe, za sztukę „ 3.95 (rozm. 200x140 cm	
Koszule damskie „ 1.50		Obrusy kolorowe za sztukę „ 4.55 (rozm. 200x140 cm.	
Koszulki dziecinne „ 1.10		Serwetki deserowe „ 0.28 (za sztukę	
Fartuchy „ 0.50 (damskie i dziecinne		Ręczniki żakardowe „ 0.70 (za sztukę	
Poszewki haftowane „ 3.10		Ręczniki frotte-kąpielowe „ 0.80 (za sztukę	
Kapy haftowane „ 8.50		Prześcieradła kąpielowe „ 11.60 (za sztukę	
Prześcieradła „ 3.20		Firanki, za metr „ 0.90	

Skład zaopatrzony obficie w płótna i wyroby

WIDZEWSKIE

OK zwłaszcza marki o nieznanej dotąd najwyższej jakości **OK**

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ RESZTEK

KONSUM PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.

ROKICIŃSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16

Obwieszczenie.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi podaje do wiadomości PP. posiadaczy 4½% listów zastawnych T-wa, złotowych, że listy te mogą być już składane w Biurze Towarzystwa dla dołączenia do nich nowych arkuszy kuponowych na lat 10.

Do 5%owych zaś listów zastawnych nowe arkusze kuponowe będą dołączane poczynając od dnia 25-go lutego r. b.

Już Tysiące czytelników mają już zegarki z fabryki „Chronometre" A **Ty?** Piotrkowska 116

z wiecz. szkłem z 5 let. gwarancją. Tanie i znane swą dobrocią zeg. kiesz. 3.95, 4.95, 8.50 srebrne kiesz. 15.95 damskie męskie na rękę 8.50, 12, 14, 18.25 złote damskie od 21.95 oraz firmowe Cyma, Omega, Zenit, budziki od 7.50. Dewizki zł. 1.

Pracownia na miejscu. **Zł. 3.95**

URODĘ KOBIECĄ Konserwuje odświeża wytw. **MAQUILLAGE.**

Specjalna metoda na odtłuszczanie **udoskonalone farbowanie włosów.**

Pierwszorzędny Gabinet Kosmetyczny „**COLETTE**" D-rowej Dzierzyńskiej

Dypl. absolwentka praktykantka najsłyn. Institut de „BEAUTE" w Paryżu

Kopernika 21, m. 6, tel. 123-83 Dojazd tramw. 5, 9, 6, 8, 16

SZCZURY MYSZY ORWIN

Reklama to dźwignia handlu!

DWIE młode urzędniczki blondynka—szatynka, poszukują dwóch inteligentnych panów w celu towarzyskim. Oferty pod „Dobrana czwórka".

PANU C. Z. Dziś, albo 15. II 7 wiecz. J. L.

PLAC do wynajęcia z murowanym budynkiem i szopą przy ul. Wrześnieńskiej. Wiadomość, ul. Lutomierska 41, I piętro.

PROŚBY, skargi, sprawy, eksmisji, wekslowe i hipoteczne załatwia skutecznie biuro „Ursus" Kilińskiego 136.

PODANIA, rekursy, memorjały do władz miejscowych i centralnych. Sekretarjat — Biuro, ul. Przejazd 19 (Kilińskiego 93) I p.

OD zaraz do wydzierżawienia koncesja na restaurację bez żadnych długów. Wiad. Szadkowski Nawrot 62, m. 10.

SPÓLNICZKĘ czynną, inteligentną, pannę, władającą językiem niemieckim do biura przepisywań na maszynach, przyjmę. Warunki dogodne. Oferty sub. „Hage".

ROWERY lakieruje na piecowo od 5 złotych. ul. Rzgowska Nr. 30.

POZNAM inteligentnego, przystojnego partnera do tańca, lub konwersacji francuskiej. ew. angielskiego. Oferty sub „Loulou".

POSZUKUJĘ pożyczki 4—5 tys. złot. pod zastaw nieruch. rolnej pod Łodzią (ewentualnie dołożą propozycja) Of. pod „Pierwszorzędna lokata".

POSZUKUJĘ wspólniczki samotnej do wspólnego prowadzenia kawiarni cukierni w Ciechocinku w najlepszym punkcie z gotówką do zł. 2.000 Wiadomość w administracji „Kurjera".

PRZYJMĘ na stałe spólniczkę lub spólnika od 5.000 do 10.000 złotych. Oferty proszę składać do administracji tego pisma pod „Złoty interes".

KAWALER, inteligent, pozna w celach towarzyskich istotę młodą, elegancką i przystojną. Pod „Przyjaźń".

CENY PRENUMERATY:

z niedzielnym dodatkiem ilustr. i dod. **dziec. „MAŁY KURJER".** miesięcznie w Łodzi zł. 4 — na prowincji zł. 5.50 zagranicą zł. 10 — odnoszenie do domu 40 gr. **Prenumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca. Konto czekowe P. K. O. 61747.**

Ogłoszenia po godzinie 9 wieczorem należy kierować na ulicę Karola 2 (tel. 138-28)

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy 1-łamowy (str. 5 łamów): przed tekstem i w tekście 50 gr., komunikaty 40 gr. nekrologi 40 gr. **Zwyczajne** za wiersz milimetrowy 1 łamowy (str. 12 łamów) 12 gr. **Drobne** 15 gr. poszukiwania pracy 12 gr. za wyraz — najmniejsze ogłoszenie 1.50 zł., dla bezrobotnych 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł. Ogłoszenia zamiejscowe i dwukolorowe, o 50% drożej, zagraniczne i trójkolorowe o 100% drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za termin druku i treść ogłoszeń komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca obowiązuje administrację tylko wówczas gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona 25% nadwyżka od ceny ogłoszeń. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarjum uważane są za bezpłatne. Rękopisów zarówno zużytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.

Redaktor naczelny: **CZESŁAW GUMKOWSKI**

Odbito w drukarni Władysława Stypułkowskiego, Łódź, Piotrkowska 195 (Karola 2).

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **LEOKADJA STYPUŁKOWSKA**